525-ci qəzet

7 yanvar 2003-cü il, çərşənbə axşamı, №3 (1361). Qiymɵti 980 manat

www.525ci.com

M. F. Axundov adına Azərbaycan Dövlət KİTABXANASI

www.525ci.com

Azərbaycan

ingilis

rus dillərində

Hər an yeniləşir

İqtidar müxalifətlə dialoqu zəruri sayır

ƏLİ HƏSƏNOV: "ATƏT-in MÜZAKİRƏLƏRİNDƏ HƏM BİR FAİZLİK BARYERİ AŞAN, HƏM DƏ MAJORİTAR QAYDADA PARLAMENTDƏ TƏMSİL OLUNAN PARTİYALAR İŞTİRAK ETMƏLİDİR"

Prezidentin İcra Aparatının ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənov: "Düşünürük ki, müxalifət ATƏT-in dialoq təklifini qəbul edəcək və beləliklə, bütün maraqlı tərəflər yanvarın ikinci yarısında təşkil olunacaq müzakirələrə qatılacaq. Hakimiyyət hesab edir ki, müzakirələrdə bütün maraqlı tərəflər iştirak etməlidir. Həm Milli Məclisə 2000-ci ildə keçirilən seçkilərdə bir faizlik baryeri aşan partiyalar, həm də majoritar qaydada parlamentdə təmsil olunan digər siyasi qurumlar müzakirələrə qatılmalıdır. Düşünürük ki, bu, bütün siyasi spektrin fikrini əhatə etmək üçün ən yaxşı variantdır"

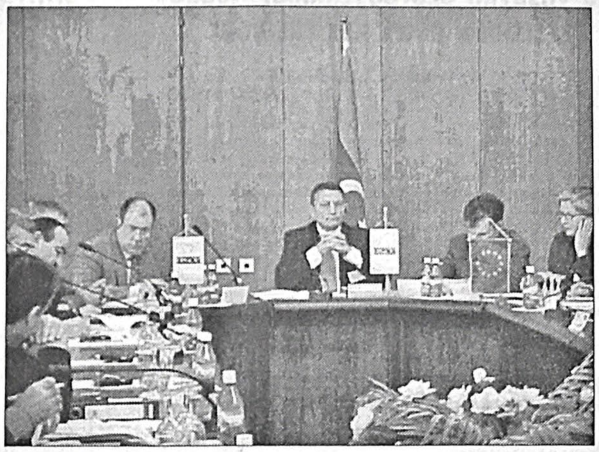

Təqribən bir ay öncə ictimaiyyətə açıqlanan Seçki Məcəlləsi ilə bağlı müzakirələr yeni vüsət alıb. Məcəllədən narazı olan müxalifət qüvvələri həm iqtidar, həm də müxalifət təmsilçilərinin iştirakı ilə razılaşdırma komissiyasının yaradılmasını və bu komissiyanın Seçki Məcəlləsinin üzərində yenidən işləməsini istəyirlər. Xatırladaq ki, təklifləri nəzərə alınmadığından müxalifət liderləri ATƏT-in Məcəllənin müzakirəsinə həsr etdiyi Dəyirmi masalarında iştirakdan imtina etmişdilər. Bu günlərdə isə ATƏT iqtidarla müxalifət arasında konsensusun əldə olunması üçün yeni təklif irəli sürüb. ATƏT razılaşdırma komissiyasının əvəzinə parlament seçkilərində bir faizdən yuxarı səs toplamış bütün partiyaların nümayəndələrinin iştirakıyla kontakt qrupunun yaradılmasını təklif edir.

ADP baş katibi Sərdar Cəlaloğlu "525"in müxbiri ilə söhbətində ATƏT-in təklifində təqdir olunan məqamlarla yanaşı etiraz doğuran müddəaların da olduğunu bildirib: **"Orada bir sıra məsələlər bizim üçün qaranlıqdır. Bu baxımdan düşünürük ki, o təkliflər ATƏT-in nümayəndəsi ilə bir daha canlı şəkildə müzakirə olunmalıdır. Biz razılaşdırma komissiyasının yaradılmasını istəyirik. Onlar isə bu ifadəni qəbul etmirlər. Biz danışıqların iqtidarla müxalifət arasında getməsini təklif etdiyimiz halda onlar əlavə partiyaları ora qoşmaqla bunu partiyalar arasında danışıq şəklinə salıblar. Biz ATƏT-in bu məsələdə vasitəçilik etməsini və prezidentin səlahiyyət verdiyi şəxsin iştirakını təklif edirdik. Ancaq bunların heç biri yoxdur. ATƏT-in təkliflər paketində digər qəribə müddəalar da var. Guya kontakt qrupunun ilkin iclasında kim iştirak edibsə, o sonrakı proseslərdən çıxsa belə bütün prosesin iştirakçısı hesab olunur. ATƏT-in təklifinə görə, iqtidar və müxalifət arasında razılaşdırılmamış müddəalar parlamentə göndərilməlidir.**

Ardı 3-cü səh.

İran səfirliyinə məxsus iki avtomobil qəzaya uğradı

Dünən saat 19-da Bakının Moskva prospektində yol-qəza hadisəsi baş verib. Nəticədə 4 avtomobil toqquşub. Maşınlardan ikisi İranın Azərbaycandakı səfirliyinə məxsusdur. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsindən "Turan"a verilən məlumata görə, hadisə nəticəsində iranlı diplomatlardan xəsarət alan olmayıb. Azərbaycan dövlət nömrə nişanlı "Mersedes" avtomobilində olan bir nəfər yaralanıb.

İranın Bakıdakı səfirliyindən bildiriblər ki, onlarda hadisə ilə bağlı məlumat olmadığından hər hansı şərh vermək istəmirlər.

2003-cü il üçün iş vaxtının illik norması müəyyənləşdirilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi 2003-cü ildə iş vaxtının balansını müəyyənləşdirib. Nazirlikdən "Em-Pi-Ey"ə verilən məlumata görə, 20 yanvar - Milli matəm günü, 11 fevral - Qurban bayramı, 8 mart- Beynəlxalq Qadınlar Günü, 20-21 mart - Novruz bayramı, 9 may - Faşizm üzərində qələbə, 28 may - Respublika günü, 15 iyun - Milli Qurtuluş günü, 26 iyun - Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü, 18 oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Günü, 17 noyabr - Milli Dirçəliş günü, 25 noyabr - Ramazan bayramı, 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü - iş günləri hesab olunmur. 40 saatlıq iş həftəsində iş vaxtının illik norması 1982 saatdır.

GUÖAM ləğv oluna bilər

"MDB çərçivəsində azad ticarət zonasının yaradılması GUÖAM və Avrasiya İqtisadi Birliyi kimi qurumların ləğvinə səbəb ola bilər". Bu fikir Belorusiya və Ukrayna prezidentləri - Aleksandr Lukaşenko və Leonid Kuçmanın telefon danışığında səslənib. "Em-Pi-Ey"in məlumatına görə, tərəflər birlik ölkələrinin dövlət başçılarının yanvarın sonuna Ukraynada keçirilməsi nəzərdə tutulan qeyri-formal görüşünün gündəmini müzakirə ediblər. Hər iki ölkənin lideri birlik məkanındakı vəziyyət, "beşliyin" və Avrasiya İqtisadi Birliyinin üzvləri arasında qarşılıqlı münasibətləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

MDB ölkələrinin dövlət başçıları Ukraynaya toplaşacaq

MDB ölkələri dövlət başçılarının qeyri-rəsmi sammitinin yanvarın ikinci yarısında Ukraynanın İvano-Frankovsk vilayətinin Karpatlar şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu barədə "Trend" agentliyinə diplomatik mənbələrdən məlum olub. Sammitin dəqiq tarixi hələlik məlum deyil. MDB üzvü olan bütün ölkələrlə görüşün tarixi və gündəliyi razılaşdırıldıqdan sonra sammitin keçirilmə vaxtı müəyyən ediləcək.

Bu görüş zamanı dövlət başçıları 2002-ci ildə əməkdaşlığın yekunlarını və qəbul etdikləri qərarların yerinə yetirilməsinin nəticələrini müzakirə edəcək, həmçinin 2003-cü il üçün iş planı hazırlayacaqlar. Müzakirə ediləcək məsələlərdən biri də MDB dövlət başçıları şurasında sədrliyin Ukrayna prezidentinə keçməsi olacaq. Müzakirələrin daha bir mühüm mövzusu MDB ölkələrinin iqtisadi əməkdaşlıq problemləri, xüsusilə azad ticarət zonasının yaradılması məsələsi olacaq.

Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi gəmilərini sığorta etdirmir

MÜTƏXƏSSİSLƏR SON İKİ QƏZADA DƏYƏN ZİYANIN 5 mln. DOLLAR OLDUĞUNU DEYİRLƏR

Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi (XDG) 2003-cü ildə də öz gəmilərini sığorta etdirməyib. Bu barədə "Turan"a Gəmiçilikdən bildiriblər. Eyni zamanda, Gəmiçilikdə "General Şıxlinski" tankeri və "Merkuri-2" bərəsindəki qəzalarda həlak olmuş və zərər çəkmiş heyət üzvləri və sərnişinlərə görə ödəmələr üzrə tam məlumat verməkdən imtina ediblər. Gəmiçiliyin baş mühasibi İltifat Babayev bildirib ki, bütün zərərçəkənlərə qanunda nəzərdə tutulan məbləğ ödənilib və bu, Gəmiçiliyin rəisi Aydın Bəşirovun xidmətidir. Yada salaq ki, "General Şıxlinski" tankerinin həlak olmuş üzvlərinə görə ödəmələr "Merkuri-2" bərəsi qəzaya düşdükdən sonra başlanılıb.

Dəniz sığortası sahəsində mütəxəssislərin fikrincə, Xəzər Gəmiçiliyinin gəmilərin sığortasına başısoyuq yanaşması Xəzər dənizində yükdaşıyanlar arasında rəqabətin olmamasından qaynaqlanır. Xəzər qapalı hövzədir və orda yükdaşıyanların dairəsi məhduddur. Xəzər Gəmiçiliyi daşımaların həcminə görə liderdir. Yarısı sığorta edilməmiş Rusiya gəmilərinin durumu da oxşardır. Ekspertin sözlərinə görə, belə durum yalnız Xəzərdədir. Məsələn, Qara dənizdə heç bir müştəri yükdaşıyanın məsuliyyətinin və ekoloji risqlərin sığortası olmayan heç bir gəmiçilik şirkətinə müraciət etməz.

Gəmiləri sığorta etdirməyən Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi Azərbaycan Respublikasının "Texniki təhlükəsizlik haqqında" qanununu pozur. Qanunda deyilir ki, təhlükə doğura biləcək obyektləri işlədən fiziki və hüquqi şəxslərin bu obyektlərdə baş verən qəzalar nəticəsində həyata, sağlamlığa, əmlaka və ətraf mühitə dəyə biləcək zərər üzrə məsuliyyəti icbari sığortalanmalıdır.

Xatırladaq ki, son iki qəzada dəyən ziyan 5 mln. dollar səviyyəsində qiymətləndirilir. Maraqlıdır ki, "Merkuri-2"yə yüklənmiş neftin və sisternlərin sahibi olan Qazaxıstan tərəfi 400 min dollar səviyyəsində qiymətləndirilən zərərin ödənməsini tələb etməyib.

Azərbaycanın xarici borcu 1 milyard dollardan çoxdur

BU İL BÜDCƏ TƏŞKİLATLARI İŞÇİLƏRİNİN ƏMƏK HAQLARININ ARTIRILACAĞI GÖZLƏNİLİR

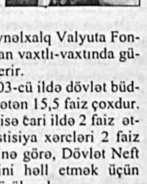

2003-cü ilin yanvarına olan məlumatlara əsasən, Azərbaycanın xarici borcu 1,35 milyard ABŞ dollarına bərabərdir. Bu barədə maliyyə naziri Əvəz Ələkbərov məlumat verib. Onun sözlərinə görə, respublikada adambaşına 169 dollar kredit düşür. Nazir deyib ki, bu, qonşu ölkələrdəkindən 3-5 dəfə azdır. Ölkədəki sabit makroiqtisadi durum Azərbaycana Dünya Bankı, Beynəlxalq Valyuta Fondu kimi beynəlxalq təşkilatlardan vaxtlı-vaxtında güzəştli kreditlər almağa imkan verir.

Ə.Ələkbərov bildirib ki, 2003-cü ildə dövlət büdcəsinin həcmi keçən ilkinə nisbətən 15,5 faiz çoxdur. Büdcə kəsiri 1 faizə, inflyasiya isə cari ildə 2 faiz ətrafında tərəddüd edəcək, investisiya xərcləri 2 faiz artacaq. Ə.Ələkbərovun sözlərinə görə, Dövlət Neft Fondundan büdcə problemlərini həll etmək üçün büdcəyə 100 milyon dollar köçürüləcək.

Nazir həmçinin qeyd edib ki, 2003-cü ildə büdcə təşkilatları işçilərinin əmək haqqının, həmçinin pensiyaların artırılacağı gözlənilir.

Hollandiyada yaşayan azərbaycanlılar Haaqa məhkəməsi qarşısında piket keçirəcəklər

ONLAR HƏMİN ÖLKƏDƏKİ RUSİYA KONSULLUĞUNUN QARŞISINA QARA LENTLƏRLƏ BƏZƏDİLMİŞ ƏKLİL QOYACAQLAR

Səh. 2

"Güney Azərbaycanın səsi" radiosu sabahdan fəaliyyətə başlayacaq

GÜNEY AZƏRBAYCAN MİLLİ OYANIŞ HƏRƏKATININ LİDERİ MAHMUDƏLİ ÇÖHRƏQANLI SƏHHƏTİ AĞIRLAŞAN HƏRƏKATÇI MƏHBUSLARI ACLIĞI DAYANDIRMAĞA ÇAĞIRIB

Səh. 3

Böyük qazanxanalar enerji israfı mənbəyidir

KİLOMETRLƏRLƏ UZANAN İSTİ SU BORULARI ƏLAVƏ MATERİAL, İŞÇİ QÜVVƏSİ VƏ ENERJİ TƏLƏB EDİR

Səh. 6

SABAHDAN "525"də

Əkrəm Əylisli: "Əlvida, Moskva"

✓..."Tverskoy bulvar" - çılınçılpaq - qarşımda durmuşdu... Bir vaxt bu bağda uca-uca ağaclar vardı. Bir vaxt burada bir də bir skamya vardı. Və bir gün mən dərsdən çıxıb, yataqxanaya sarı gedəndə Nazim Hikməti o skamyada tək-tənha oturan görmüşdüm. O adam doğrudanmı sən idin, Nazim əfəndi: tənha, yazıq, ümidsiz və işıqsız...

✓...Moskva həmin Moskvaydı: cəngavər kimi əzəmətli və qız kimi məsum... Bəs bu 10 ildə, görəsən, mənə nə olmuşdu ki, indi mən bu şəhərdə nə kiməsə zəng eləmək, nə kimsənin qapısını açmaq istəyirdim: nə bir nəşriyyatın - redaksiyanın, nə də hər hansı bir köhnə tanış-bilişin...

✓...O gecə yeməkxanadan çıxıb, yatmağa gedəndə - bizim Muradyanla söhbətimiz bəlkə heç 5 dəqiqə də çəkmədi. Ancaq elə o beşcə dəqiqəlik "atüstü" söhbətin içində Muradyanın vaxt tapıb, bu sualı verməyi mənə, sözün düzü, çox dəhşətli göründü: "HEYDƏR ƏLİYEVİN SƏHHƏTİ NECƏDİR?"

✓...Axı, doğrudan da, o nəydi, o necə şeytan əməliydi?.. Adamların, həm də illər boyu özümə çox yaxın bildiyim adamların məndən birdən-birə üz döndərməyinin əsas baiskarı kimdi, nəydi, görəsən?.. Mən bu suala gör nə vaxtdan bəriydi ki, hər gün cavab axtarırdım...

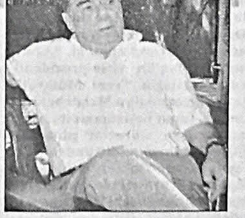

Yazıçı Əkrəm Əylislinin "Əlvida, Moskva" adlı yeni xatirə-oçerkini sabahdan başlayaraq "525-ci qəzet"in səhifələrində oxuculara təqdim edəcəyik.

Bu gün Rəcəb Teyyub Ərdoğan Bakıya gəlir

SƏFƏR ZAMANI O, AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ HEYDƏR ƏLİYEVLƏ VƏ DİGƏR RƏSMİ ŞƏXSLƏRLƏ GÖRÜŞƏCƏK

Bu gün Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının başçısı Rəcəb Teyyub Ərdoğan Bakıya ikigünlük səfərə gəlir. Bu barədə "Trend" agentliyinə diplomatik mənbələrdən məlum olub.

Ərdoğan Bakıya axşam şəxsi təyyarəsində 100-ə yaxın məmur, biznesmen və jurnalistin müşayiəti ilə gələcək.

Ardı 4-cü səh.

"Bakı-Ceyhan"ı "kommandos" mühafizə edəcək

MÜHAFİZƏDƏ AMERİKA RADARLARINDAN DA İSTİFADƏ OLUNACAQ

"Gürcüstan Amerikanın "Nortrop Qrup" şirkətilə "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" kəmərinin keçdiyi ərazidə hava nəzarəti sisteminin yaradılması haqda saziş imzalayıb" - deyə Gürcüstan Beynəlxalq Neft Korporasiyasının (GBNK) prezidenti Georgi Çanturiya bildirib. Gürcüstan ərazisində ABŞ-ın Əfqanıstanda istifadə etdiyi radarlara analoji radarlar yerləşdiriləcək.

Ardı 5-ci səh.

Milli Elmlər Akademiyasına elmi təşkilat statusu verildi

DÖVLƏT BAŞÇISI HEYDƏR ƏLİYEV MAHMUD KƏRİMOVU AKADEMİYANIN PREZİDENTİ TƏYİN ETDİ

Prezident Heydər Əliyev "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının statusu haqqında" fərman imzalayıb. Sənədə görə, MEA ölkədə elmin inkişafını təşkil və təmin edən, dövlətin elmi və elmi-texniki siyasətini həyata keçirən, respublikada bütün elmi müəssisələrin və ali məktəblərin elmi tədqiqat fəaliyyətini əlaqələndirən və istiqamətləndirən, Azərbaycan elmini xarici ölkələrdə təmsil edən ali elmi təşkilatdır. Azərbaycan MEA-nın prezidenti akademiyanın ümumi yığıncağında seçilir və Azərbaycan prezidenti tərəfindən təsdiq olunur. MEA prezidenti illik elmi tədqiqatın nəticələri haqqında hesabatı hər il aprelin 20-də dövlət başçısına təqdim edir.

Digər fərmanla isə Mahmud Kərimov MEA prezidenti təsdiq olunub. Prezident H.Əliyevin daha bir fərmanı ilə Azərbaycan Aerokosmik Agentliyi Dövlət Xüsusi Maşınqayırma və Konversiya Komitəsinin tərkibindən çıxarılıb və MEA-nın tabeliyinə verilib. Agentliyin baş direktoru Arif Mehdiyev Ali Attestasiya Komissiyasının sədri təyin olunduğuna görə, bu vəzifədən azad edilib.

Cənubi azərbaycanlılar erməni nazirin Təbrizə gəlişinə hiddətlənib

"RƏSMİ TEHRANIN BU ADDIMI DÜNYA ERMƏNİLƏRİNƏ MÜSBƏT MÜNASİBƏTİN TƏZAHÜRÜDÜR"

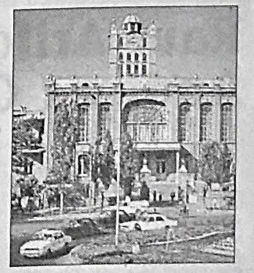

2002-ci il dekabrın sonlarında Ermənistanın ticarət nazirinin Güney Azərbaycanın paytaxtı Təbrizə səfəri şəhərdə etirazla qarşılanıb. Bu barədə Cənubi Azərbaycan Parlamenti Təşəbbüs Qrupunun (CAP TQ) üzvü Aslan Xalidi "Turan"ın müxbirilə söhbətində bildirib. Onun sözlərinə görə, Ermənistan nazirini səfərə Təbriz şəhərinin valisi dəvət edib. Səfərdə Dağlıq Qarabağ separatçılarının təmsilçiləri də iştirak edib və İran mətbuatı onları tacir kimi qələmə verib.

Ardı 5-ci səh.

ATƏT-in növbəti monitorinqi bu ay keçiriləcək

ANJEY KASPRŞİK AZƏRBAYCAN ORDUSUNUN BİR NEÇƏ KƏNDİ İŞĞALDAN AZAD ETMƏSİ BARƏDƏ MƏLUMATLARI TƏKZİB EDİR

Ötən il Ermənistan-Azərbaycan münaqişə
xəttində atəşkəsə əsasən əməl olunub. Bu ba-
rədə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəx-
si nümayəndəsi Anjey Kasprşik bir qrup azər-
baycanlı jurnalistlə dünənki söhbətində deyib.
Bununla yanaşı, o qeyd edib ki, atəşkəs reji-
minin pozulması ilə bağlı bəzi faktlar qeydə
alınıb və onların sayı ilin axırına yaxın artıb.

Ardı 5-ci səh.

ОКНА, ЖАЛЮЗИ № 1

Окна и оконные системы (PVC) собственного производства

INTIBAH SANI Amarant

от 9$

г. Баку, ул. Зорге, 5 (за отелем "Абшерон"). Тел: 98-58-88, 93-27-33.

Вертикальные; Горизонтальные: 16-25 мм. Защитные жалюзи; Рулонные шторы Антикомариные сетки; Гаражные ворота с ДУ

Heydər Əliyev pravoslavları təbrik etdi

Prezident Heydər Əliyev Azərbaycanın pravoslav xristianlarını Milad bayramı münasibətilə təbrik edib. Dövlət başçısının müraciətində bildirilir ki, Azərbaycanda dini dözümlülük, tolerantlıq, dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq mövcuddur. Azərbaycanın xristian icması ölkə ictimaiyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. İcma Vətən qarşısında borcunu tam anlayır, ölkənin inkişafı və tərəqqisi naminə əlindən gələni edir.

Naxçıvana təyyarələrin uçuşu bərpa olundu

Məlum olduğu kimi, hava şəraitinin mürəkkəbləşməsi ilə əlaqədar Bakı-Naxçıvan-Bakı təyyarələrinin uçuşu 2 gündən artıq müddət ərzində dayanıb. Azərbaycan Dövlət Hava Yolları Konserninden AzərTAc-a bildiriblər ki, dünən səhərdən həmin reysdə təyyarələrin uçuşu bərpa olunub. Yanvarın 2-3-nə bileti olan sərnişinlərin hamısı dünən cədvəldənkənar reyslərlə mənzil başına çatdırılıb. Bu gündən təyyarələr muxtar respublikaya adi cədvəl üzrə uçacaqlar.

Qəzetlər nəşriyyata borclarını ödəməyiblər

"Azərbaycan" nəşriyyatının mətbəəsində çap olunan qəzetlərin yığılıb qalan borclarının ödənilməsi üçün nəşriyyatın müəyyən etdiyi müddət yanvarın 10-da başa çatır. "Azərbaycan" nəşriyyatının baş direktorunun birinci müavini Bəsti İsmayılova "Olaylar"a bildirib ki, borcların ödənilməsi üçün təyin edilən vaxt bitməyə yaxın olsa da, hələlik heç bir qəzet borcunu ödəməyib.

Onun sözlərinə görə, borcunu ödəməyən qəzetlər barədə hansı tədbirin görüləcəyi barədə nəşriyyat qəti qərara gəlməyib. B.İsmayılova güman edir ki, bu məsələ dövlət başçısının qərarından asılı olacaq.

Ötən 25 il jurnalist öldürülüb

ASİYA JURNALİSTLƏR ÜÇÜN ƏN TƏHLÜKƏLİ QİTƏ HESAB OLUNUR

Ötən il dünyada 25 jurnalist öldürülüb, 692 jurnalist həbs olunub, 1420 nəfər fiziki zorakılığa və hədələrə, 389 KİV senzuraya məruz qalıb. 2003-cü il yanvarın 1-nə olan məlumata görə, 180 jurnalist həbs edilib. Bu barədə "Sərhədsiz reportyorlar" beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatının illik hesabatında məlumat verilir. Hesabata görə, jurnalistlərin hüquqlarının və söz azadlığının pozulması sahəsində hər hansı dəyişiklik qeydə alınmayıb. Bununla belə, Banqladeş, Eritreya, Haiti, Nepal və Zimbabve kimi ölkələrdə söz azadlığı sahəsində vəziyyət daha da pisləşib. İslahatlar nəticəsində Əfqanıstan, Şri Lanka və Anqolada vəziyyət yaxşılaşıb. Öldürülən jurnalistlər ya siyasi baxışlarının qurbanı olub, ya da qaynar nöqtələrdə hərbçilər tərəfindən qətlə yetirilib. Bu planda Asiya jurnalistlik fəaliyyəti üçün ən təhlükəli qitə hesab olunur. KİV nümayəndələri qatillərinin əksəriyyəti ya cəzasız qalıb, ya da tapılmayıb. Ötən il 692 jurnalistin tutulması, yaxud həbsi onların peşə fəaliyyətlərilə bağlı olub. Daha çox jurnalist Eritreya və Nepalda mühakimə edilib. Nepalda vəziyyət ağır olaraq qalır. Burada hüquq-mühafizə orqanları 130 jurnalisti tutub.

KİV nümayəndələrinə 1420 basqın faktının 380-i Banqladeşin payına düşür. "Sərhədsiz Reportyorlar"ın hesabatında deyilir ki, terrorçuluqla mübarizə şüarı altında bəzi ölkələrin rəhbərliyi onlara sərf etməyən KİV-lə haqq-hesab çəkməyə, yaxud fəaliyyətini məhdudlaşdırmağa çalışır. 12 bu cür fakt Əfqanıstanda qeydə alınıb. Burada əcnəbi jurnalistlər yerli hakimiyyətin və Amerika hərbçilərinin qanuna zidd əməllərilə rastlaşıb. KİV-in fəaliyyəti Rusiya hakimiyyəti tərəfindən Çeçenistanda və Moskvada girov əməliyyatı zamanı məhdudlaşdırılıb.

Hollandiyada yaşayan azərbaycanlılar Haaqa məhkəməsi qarşısında piket keçirəcəklər

ONLAR HƏMİN ÖLKƏDƏKİ RUSİYA KONSULLUĞUNUN QARŞISINA QARA LENTLƏRLƏ BƏZƏDİLMİŞ ƏKLİL QOYACAQLAR

20 Yanvar faciəsinin ildönümü ərəfəsində istər ölkə daxilində, istərsə də ondan kənarda müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Dünya Azərbaycanlıları Konqresindən bildiriblər ki, qurum 20 Yanvar faciəsi ərəfəsində Avropanın əksər ölkələrində aksiyalar keçirəcək. Məlumata görə, DAK Avropanın bir çox ölkələrində 20 Yanvarla bağlı piketlər təşkil edəcək və yanvarın 15-dən 20-dək davam edəcək aksiyalarda Azərbaycanın başına gətirilən müsibətlər barədə dünya ictimaiyyətinə məlumat veriləcək. Bu günlər DAK tərəfindən mitinq həftəsi elan olunub.

"Olaylar"ın məlumatına görə, Hollandiyada yaşayan soydaşlarımız 20 Yanvar faciəsi ilə əlaqədar Haaqa məhkəməsi qarşısında piket keçirəcəklər. Yanvarın 18-də nəzərdə tutulan aksiyadan sonra soydaşlarımız bu qanlı hadisəni törədənlərə etiraz əlaməti olaraq Hollandiyadakı Rusiya konsulluğu qarşısına qara lentlərlə bəzədilmiş əklil qoyacaqlar. Fransada yaşayan soydaşlarımız da 20 Yanvar qurbanlarının xatirəsini yad edəcəklər. Bu münasibətlə Mustafa Alıncanın təşkilatçılığı ilə Strasburqda Avropa Şurasının binası qarşısında piket keçiriləcək.

İranla Azərbaycan arasında dini təhsillə bağlı protokol imzalanacaq

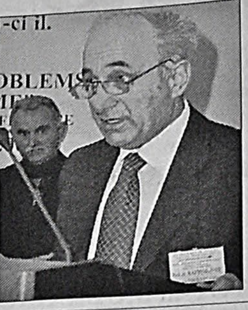

Dünən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rafiq Əliyevin İran İslam Respublikasına səfəri başlayıb. Yanvarın 10-a qədər davam edəcək səfər İranın mədəniyyət və islami əlaqələr təşkilatının sədri Mahmud Məhəmmədi Əraqinin dəvəti ilə həyata keçirilir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsindən aldığımız məlumata görə, səfər proqramında komitə rəhbərinin Mahmud Əraqi, həmçinin mədəniyyət və islam orientasiyası naziri Əhməd Məscedcamei ilə görüşləri nəzərdə tutulub. R.Əliyevin Tehran, İmam Sadiq və Rəzavi Universitetləri ilə tanış olacağı da gözlənilir. Bundan başqa Qum şəhərində Beynəlxalq İslam Elmləri Mərkəzinin direktoru, Elmi Hövzə və Mədrəsələr Təşkilatının rəhbəri Nurullahiyanla görüş keçirilməsi, Məşhədə ziyarət də planlaşdırılıb.

Rafiq Əliyev Qum şəhərində müxtəlif dini hövzə və mərkəzlərdə dini təhsilə cəlb edilən Azərbaycan tələbələrilə görüşüb onların təhsili və yaşayış şəraiti ilə tanış olacaq.

Səfər zamanı iki ölkə arasında din və dini təhsil sahəsində əlaqələrin inkişafı ilə bağlı əməkdaşlıq protokolu imzalanacaq.

SEVDA

246 qəzet qeydiyyat üçün müraciət edib

ƏFLATUN AMAŞOVUN FİKRİNCƏ, BU QƏZETLƏRİN ÇOXU BAĞLANACAQ

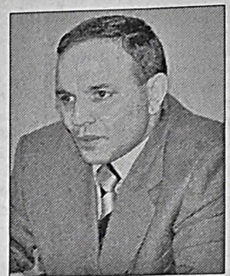

Mətbuat orqanlarının qeydiyyata alınması qaydaları sadələşdirildikdən sonra daha 246 qəzet qeydiyyat üçün müraciət edib. Bu barədə "Olaylar"a məlumat verən "Ruh" Jurnalistləri Müdafiə Komitəsinin rəhbəri Əflatun Amaşovun sözlərinə görə, bunun ölkəmiz üçün mənfi təsiri olmayacaq.

Onun fikrincə, artıq Azərbaycan beynəlxalq standartlara uyğun qanunlar qəbul edir: **"Bu baxımdan, kütləvi informasiya vasitələrinə lisenziyanın verilməsi ilə bağlı maddə qanunvericilikdən çıxarılıb. Hazırda istənilən fiziki və ya hüquqi şəxs Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edərək 7 gün müddətində öz mətbu orqanını yarada bilər. Lakin bundan qorxmağa dəyməz. Çünki bir müddət əvvəl kütləvi informasiya vasitələrinin ümumi sayı 600-yə yaxın idi, indi mütəmadi çıxan qəzetlərin sayı 180-dir. Onlardan yalnız 30-50-si ictimai rəyə təsir edə bilir".**

Ə.Amaşov hesab edir ki, yeni qeydiyyata alınan qəzetər də belə hallarla üzləşəcək.

Valyutadəyişmə məntəqəsinə basqın oldu

Xüsusi maska geyinmiş naməlum şəxs Səbayel rayonu ərazisində yerləşən "Zain" kommersiya bankının valyutadəyişmə məntəqəsinə daxil olaraq oranın işçisi Aleksey Aralisə hədə-qorxu gəlib və 1640 dollar aparıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Ehsan Zahidov AzərTAc-ın müxbirinə deyib ki, Səbayel Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları hadisə yerindən 16 ədəd güllə ilə dolu tapança darağı və 1 ədəd maska aşkar edib. Cinayətkarın tutulması üçün əməliyyat-axtarış tədbirləri görülür.

İranın teleradioyayım şirkətinin sədr müavini Bakıya gəlir

Bu gün İran Dövlət Teleradioyayımı Şirkətinin sədr müavini Məhəmməd Xunerdustun Bakıya dördgünlük səfəri başlanır. Bu barədə "Trend" agentliyinə İranın Bakıdakı səfirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat veriblər. Səfər çərçivəsində M.Xunerdust Azərbaycan Dövlət Teleradio Verilişləri Şirkətinin, həmçinin müstəqil teleradioyayımı şirkətlərinin rəhbərləri ilə məsləhətləşmələr aparacaq. Tərəfdaşlıq münasibətlərinin inkişafı məsələləri müzakirə ediləcək. O, Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində də görüşlər keçirəcək.

Ötən ilin ən yaddaqalan məhkəmə prosesləri

Ötən il siyasi çalarlı çoxsaylı məhkəmə prosesləri ilə də yadda qalıb. 2002-ci il Çeçenistanda döyüşmək istəyən bir qrup gəncin məhkəmə prosesi ilə başlayıb. İl ərzində bu məsələ ilə bağlı 35 nəfərin, o cümlədən 14 nəfərin şərti cəzalandırılması ilə tamamlanan 4 belə analoji proses baş verib. Onların hamısı "Azərbaycan qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmayan hərbi birləşmələrdə iştirak"a görə məhkum olunub. Lakin hüquq müdafiəçiləri və bir çox ekspertlər bu prosesləri "görüntü yaratmaq" kimi dəyərləndirib. Çünki hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək arzusu öz-özlüyündə cinayət tərkibi daşımır. Digər belə "növ" proses keçən ilin avqustunda başlayan və sentyabrda sona çatan növbəti dövlət çevrilişinə cəhd və ya "mütəllibovçuların işi" məhkəmə prosesidir. Bu məsələ üzrə beş nəfər müttəhim 2001-ci ilin oktyabrında dövlət çevrilişinə cəhddə ittiham edilib. Müttəhimlərə olduqca ciddi cəza verilib: 6 ildən 10 ilə kimi azadlıqdan məhrum edilmə.

Terrorçu "Hizbi-Təhrir" təşkilatının 6 nəfər üzvü üzərində qurulan məhkəmə prosesi də ictimaiyyətdə maraq oyadıb. Onlara Azərbaycandakı mövcud siyasi rejimi dağıtmaq və islam dövləti yaratmaq ittihamı irəli sürülüb. Məhkəmə prosesi 6 ildən 7 ilə kimi azadlıqdan məhrum etmə qərarı ilə başa çatıb.

2002-ci ilin sonuna yaxın "Nardaranlıların işi" üzrə məhkəmə prosesi başlayıb. Məhkəmə qarşısında ictimai qaydaları pozmaqda və hakimiyyət nümayəndələrinə tabe olmamaqda ittiham edilən 18 nəfər dayanır. Məhkəmə prosesinin nəticələri bu il məlum olacaq. Maraqlı məhkəmə proseslərindən biri 28 yaşlı İlqar Cavadovun Səbayel rayon 9-cu polis bölməsində naməlum şəkildə ölməsilə bağlı olub. Məsələ ilə bağlı Qaradağ Rayon Məhkəməsində başlayan proses sona yetmədən dayandırılıb. DİN istintaq idarəsinin keçmiş rəisi Nizami Qocayevin məşhur cinayət işi təkrar istintaqa göndərilib. Dövlət başçısının əfvindən sonra bu işə Apelyasiya Məhkəməsində baxılıb, daha sonra baxılmaq üçün Ağır

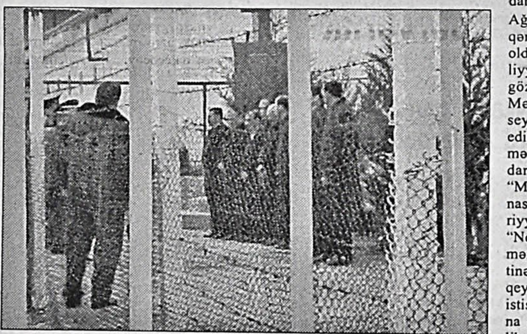

Cinayətlər üzrə Məhkəməyə, oradan isə təkrar istintaqa göndərilib. Ötən ilin "səsli-küylü" işlərindən biri də 2001-ci ilin yay və payızında Zaqatala-Balakən regionunda polislərə hücum edən və 10 nəfərin qətli və yaralanması ilə sona çatan 23 nəfər üzərində qurulan məhkəmə prosesidir. Bütün ittiham olunanlar 8 ildən 15 ilə kimi azadlıqdan məhrum edilib. Xatırladaq ki, yuxarıda adları çəkilən bütün məhkəmə prosesləri Ağır Hərbi Cinayətlər və Ağır Cinayətlər üzrə Məhkəmədə keçirilib.

Ötən il ictimaiyyətin diqqəti eks müdafiə naziri Rəhim Qazıyev, eks daxili işlər naziri İskəndər Həmidov və Azərbaycanın cənubunda separatçı hərəkatın lideri Ələkrəm Hümbətovun üzərində qurulan təkrar apelyasiya məhkəmə prosesinə dikilmişdi. Avropa Şurasının təkidi ilə başlayan bu proseslər vəkil və hüquq müdafiəçilərinin fikrincə, süni şəkildə uzadılır və hələ nə qədər davam edəcəyi məlum deyil.

2002-ci ildə Apelyasiya Məhkəməsi "vicdan məhbusu" Canmirzə Mirzəyevin barəsində 8 il azadlıqdan məhrumetmə cəzası çıxarmış Ağır Cinayətlər üzrə Məhkəmənin qərarını qüvvədə saxlayıb. Məlum olduğu kimi, müdafiə nazirinin fəaliyyətini kəskin tənqid edən bu zabit gözlənilmədən Ali Hərbi Dəniz Məktəbinin keçmiş rəisi Eduard Hüseynovun öldürülməsində ittiham edildi. Ötən il KİV-ə qarşı məhkəmə iddiaları baxımından "məhsuldar" olub. Müdafiə Nazirliyinin "Monitor" jurnalına, Paris Kommunası zavodu rəhbərliyinin "Cümhuriyyət" qəzetinə, ANS teleşirkətinin "Novoe vremya" qəzetinə, dövlət məmurlarının "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı seriya iddialarını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Sonuncu qəzet istisna olmaqla birinci üç çap orqanına münasibətdə iddialar təmin edilib. "Yeni Müsavat" qəzetinə gəlincə, müdafiə tərəfi bütün 12 iddia üzrə məhkəmələrin obyektiv olmayacağını əsas tutaraq, hakimlərin və Səbayel rayonunun bütün hakim heyətinin dəyişdirilməsi vəsatəti ilə çıxış edib. İndiyə kimi Apelyasiya Məhkəməsi iki iddia üzrə hakimlərin dəyişdirilməsi vəsatətini rədd edib.

"Müstəntiq məni söyüb kabinetdən qovdu"

AĞDAM RAYON SAKİNİ FİKRƏT ƏLİYEV MÜSTƏNTİQ SƏYYAR MİRZƏYEVİ CİNAYƏTKARA HAVADARLIQ ETMƏKDƏ GÜNAHLANDIRIR

Bu günlərdə Ağdam rayon Zəngişalı kənd sakini Fikrət Əliyev qardaşı Sahib Əliyevin faciəli ölümünün düzgün araşdırılmaması ilə bağlı redaksiyamıza müraciət edib. F.Əliyev bildirib ki, Respublika Sığorta Şirkətinin Təhcizat Departamentinin direktoru işləmiş qardaşı Sahib Əliyev 2002-ci il noyabrın 19-da Dərnəgül şosesi "İpək Yolu" restoranının yaxınlığında səkidə dayanarkən Xaçmaz rayon sakini Qonaq Əzizovun idarə etdiyi 38 VV 871 nömrə nişanlı "Qazel" markalı maşın tərəfindən vurulub. "Nəticədə sürücü tərəfindən ilkin yardım göstərilməyən S.Əliyev hadisə yerində keçinib: **"Şahidlərin dediyinə görə sürətlə gələn maşın qardaşımı asfalt boyu 20 metr sürüyüb. Ancaq buna baxmayaraq sürücü Q.Əzizov Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin 16-cı polis bölməsinin müstəntiqi Səyyar Mirzəyevin havadarlığı nəticəsində cəmi bir gün saxlanılaraq buraxılıb".**

F.Əliyevin sözlərinə görə, baş vermiş hadisə ilə bağlı dəfələrlə 16-cı polis bölməsinin müstəntiqi S.Mirzəyevə müraciət etsə də, müstəntiq faciə barəsində ona məlumat vermək istəməyib: **"Mən 2002-ci ilin son günlərində yenidən məsələ ilə bağlı S.Mirzəyevlə görüşmək istədim. Lakin o "sənə məlumat verməyə borclu deyiləm. İstəyirsən get daxili işlər nazirinə şikayət et. Heç kəsdən qorxmuram" deyərək məni söyüb kabinetindən qovdu. Açığını deyim, müstəntiqin bu hərəkəti yaxın qohumlarımın birinin infarkt keçirməsi ilə nəticələnib".**

Mərhumun qardaşının bildirdiyinə görə, onlar bu günədək faciənin səbəbkarı sürücü Q.Əzizov barəsində heç bir məlumat ala bilmirlər: **"Ancaq onu bilirik ki, sürücü polis bölməsində bir gecə saxlanıldıqdan sonra azad edilib. Onun maşını hansı səbəbdənsə ekspertizaya göndərilməyib. Hazırda müstəntiq S.Mirzəyevin versiyasına görə, qardaşımı guya başqa maşın vurub. Lakin şahidlərin bildirdiyinə görə, onu 98 VV 871 nömrə nişanlı "Qazel" vurub. Digər tərəfdən, qardaşım həmin ünvana özünün "Mersedes" markalı maşını ilə gəlib və maşında 4 min ABŞ dolları olub. Həmin pulları səhər həyat yoldaşı şəxsən qardaşıma verib. Lakin polis tərəfindən qardaşıma məxsus əşyalar bizə təqdim olunarkən həmin pullar geri qaytarılmayıb".**

Mərhumun qardaşının sözlərinə görə, həmin pullar maşından 16-cı polis bölməsində götürülüb: **"Çünki maşının qapıları bağlı olduğu halda polis bölməsinə aparılıb. Açarlar isə bir neçə saatdan sonra polislər tərəfindən hadisə yerindən tapılıb. Çox güman ki, maşının qapıları sonradan polis tərəfindən açılıb və götürülüb. Müstəntiq isə hadisə zamanı tərtib edilmiş protokolla bizi tanış etməkdən təkidlə imtina edir".**

Mərhumun qardaşı sonda onu da bildirdi ki, müstəntiq S.Mirzəyevin özbaşınalığı ilə bağlı dövlət başçısına, baş prokurora və daxili işlər nazirinə müraciət edib.

MƏHƏBBƏT

Rauf Arifoğlunun Andreas Qrossla görüşü gözlənilir

"YENİ MÜSAVAT"IN TALEYİNDƏN QORXURAM"

Dünən Müsavat Partiyasının qərargahında "Yeni Müsavat" qəzetinin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin növbəti yığıncağı keçirilib. Müdafiə komitəsinin üzvü Eldəniz Yusifov bildirib ki, komitə "Yeni Müsavat" qəzetinin və onun əməkdaşlarının müdafiəsi ilə bağlı ötən ilin son iki ayı ərzində bir sıra işlər görüb: **"Yeni Müsavat" qəzetinin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsi fəaliyyət göstərdiyi müddətdə "Yeni Müsavat"a olan basqılarla bağlı ölkə ictimaiyyətini, Avropa Şurasını, ATƏT-i və digər beynəlxalq təşkilatları lazımınca məlumatlandırıb".** E.Yusifovun sözlərinə görə, ötən ilin son iki ayı ərzində qəzetə qarşı başlanılmış iddiaların Səbail Rayon Məhkəməsində baxılmaması ilə əlaqədar etiraz-vəsatəti qaldırılsa da, Apelyasiya Məhkəməsi artıq bu etirazların ikisini nəzərdən keçirərək işi təkrarən Səbail Rayon Məhkəməsinə göndərib: **"Məsələnin bu cür ədalətsiz şəkildə həlli məhkəmələrin təzyiq altda işləməsindən xəbər verir".**

"Yeni Müsavat" qəzetinin vəkili Vidadi Mahmudlu qəzetlə bağlı məhkəmələrin mövqeyinin qərəzli olduğunu deyərək qeyd edib ki, ötən ilin son iki ayında "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı 11 mülki iddia və bir cinayət işi qaldırılıb: **"Sonuncu 12 iddia isə hələlik Səbail Rayon Məhkəməsinin hakimi Alim Kazımovun icraatındadır. Eyni zamanda, ötən ilin dekabrında mülki işlərdən birinə baxılaraq "Yeni Müsavat" qəzetinin əməkdaşı 3 milyon cərimə edilib və artıq məhkəmənin qətnaməsi qəzetin redaksiyasına göndərilib".**

Vəkilin sözlərinə görə, "Yeni Müsavat" qəzeti və onun əməkdaşlarına qarşı qaldırılmış iddialar mövcud qanunvericiliyə zidd olmasına baxmayaraq Səbail Rayon Məhkəməsi həmin iddiaları məmnuniyyətlə qəbul edib: **"Səbail Rayon Məhkəməsində həmin iddialara baxılmaması ilə əlaqədar vəsatət qaldırsaq da, lakin Apelyasiya Məhkəməsi bizim iştirakımız olmadan etirazları nəzərdən keçirib və iş yenidən Səbail Rayon Məhkəməsinə göndərilib. Gözləmək olar ki, həftənin sonlarında "Yeni Müsavat" qəzetinə qarşı yenidən məhkəmə prosesləri başlansın. Xatırladaq ki, bu məqsədlə qaldırılmış proseslərin içərisində ən təhlükəlisi qəzetin əməkdaşlarına qarşı cinayət işinin başlanmasıdır. Qeyd edim ki, "Azərsun holdinq"in vitse-prezidenti Yunis Arifoğlu "Yeni Müsavat" qəzetinin əməkdaşı Mehdi barədə cinayət işinin başlanması ilə bağlı məhkəməyə müraciət edib. Bu xüsusi ittiham olduğundan hər şey hakimin səlahiyyətindədir. Məhkəmə prosesində yalnız iddiaçı ilə cavabdeh tərəf iştirak edir".**

Tanınmış ziyalı Mürşüd Məmmədli isə çıxışında məhkəmələrin "Yeni Müsavat"ın mövqeyinə düzgün qiymət verməyəcəyini deyib: **"Mən məhkəmələrin ədalətli olacağına inanmıram. Odur ki, qəzetə qarşı olan basqılarla bağlı beynəlxalq təşkilatlara, xarici ölkə səfirliklərinə dönə-dönə müraciət etmək lazımdır. Qəzetə qarşı səlib yürüşünə başlanılıb və mən "Yeni Müsavat"ın taleyindən qorxuram".**

Toplantıda hüquq müdafiəçiləri adından Hacımurad Sədrəddinov çıxış edərək bildirib ki, artıq keçən müddət ərzində hüquq təşkilatları "Yeni Müsavat"ın məhkəmələri ilə bağlı 6 səhifəlik məruzə hazırlayaraq beynəlxalq təşkilatlara və səfirliklərə göndərib: **"Aldığımız məlumata görə, yanvar ayının 28-də Avropa Şurasının növbəti yığıncağında mətbuatla bağlı dinləmələr olacaq və orada "Yeni Müsavat"la əlaqədar məsələlər də qaldırılacaqdır".**

Toplantıda "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu çıxışında qəzetin hüquqlarının müdafiəsi ilə əlaqədar yaradılan komitənin işini uğurlu hesab edib: **"Ötən ilin iki ayında qəzetin müdafiəsi ilə bağlı işləri müsbət qiymətləndirirəm. Komitənin fəaliyyəti nəticəsində məhkəmə prosesi uzadıldı və baş verənlərlə bağlı cəmiyyət kifayət qədər məlumatlandırıldı. Artıq bu ay "Yeni Müsavat"a olan təzyiqlərlə bağlı Bakıya monitorinq qrupunun gəlişi gözlənilir. Bundan əlavə, yanvar ayının üçüncü ongünlüyündə mənim Bakıda Avropa Şurasının deputatı Andreas Qrossla görüşüm planlaşdırılıb".**

MƏHƏBBƏT

Redaktorlar Birliyi İranda mətbuatın durumundan narahatlıq keçirir

BİRLİYİN DÜNƏNKİ İCLASINDA "YENİ MÜSAVAT" QƏZETİNƏ QARŞI YÖNƏLƏN TƏZYİQLƏRİN YOLVERİLMƏZ OLDUĞU VURĞULANIB

Dünən Redaktorlar Birliyinin 2003-cü ildə ilk iclası keçirilib. İclasın gündəliyində duran məsələlər haqqında məlumat verən "Ruh" Jurnalistlərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Əflatun Amaşov Cənubi Azərbaycanda mətbuatın son vaxtlar üzləşdiyi çətinliklərin, jurnalistlərə qarşı təzyiqlərin ciddi problem kimi narahatlıq doğurduğunu deyib. Qeyd edək ki, Güney Azərbaycanda çıxan "Şəms-Təbrizi" qəzetinə qarşı qaldırılan iddia əsasında qəzetin baş redaktoru Əli Hamidi və yazarı Əli Süleymani ev dustağı ediliblər və onlara 7 ay müddətinə həbs cəzası kəsilib. Yanvarın 8-də baş redaktorun məhkəməsi olacağını deyən Ə.Amaşovun sözlərinə görə, Ə.Hamidinin bu günlərdə həbs olunacağı gözlənilir.

Müzakirə zamanı Jurnalistlərin Həmkarlar Konfederasiyasının sədri Azər Həsrət qeyd edib ki, son dövrlərdə İranda məhkəməyə çəkilən və bağlanan qəzetlər əsasən türkdilli qəzetlərdir. O, İranda KİV-nin üzləşdiyi böhranlı vəziyyətə beynəlxalq aləmin diqqətini cəlb etməyin, beynəlxalq jurnalist təşkilatlarının bu barədə ətraflı məlumatlandırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

"Yeni Nəsil" Jurnalistlər Birliyinin sədri Arif Əliyev qonşu ölkədə azərbaycanlı jurnalistlərin həbsinə etiraz əlaməti olaraq jurnalist təşkilatları adından bəyanat qəbul olunması təklifi ilə çıxış edib: **"İranda jurnalistlərin məhkəmələrində iştirak etmək üçün bu ölkənin Bakıdakı səfirliyinin vasitəsilə oraya jurnalistlər göndərilməsi lazımdır".**

Müsavat Partiyası Divanının üzvü, professor Adil Qeybullanın son günlər səhhətinin pisləşməsi məsələsinə də toxunan Arif Əliyev həbs olunanlar içərisində sürgündə və vəziyyəti təhlükədə olan yeganə adam olduğunu vurğulayıb. A.Əliyev professorun səhhətinin kritik dərəcədə ağır olduğunu və artıq cəzasının yarısını çəkdiyini nəzərə alınaraq, onun azadlığa buraxılması üçün bir daha ölkə prezidentinə müraciət ediləcəyini bildirib. İclasda qərara alınıb ki, A.Qeybullanın vəkilləri onun azad olunması üçün prezidentə və Ali Məhkəmənin sədrinə müraciət hazırlasınlar.

"Yeni Müsavat" qəzetinə edilən təzyiqlərlə bağlı çıxış edən baş redaktor Rauf Arifoğlu qəzetin əməkdaşlarının döyülməsindən, cinayətkarlara qarşı müvafiq tədbirlər görülməməsindən söz açıb: **"Bizim yazılarımıza görə peşmanlığımız yoxdur. Məhkəmələrə cəlb olunan məqalələrin də arxasında faktlar dayanır".** Qəzetlərdə "Mətbuata təzyiqlərə son qoyulsun!" şüarının dərc edilməsini təklif edən R.Arifoğlunun çıxışından sonra qəzet redaktorları bu məsələdə hər bir mətbu orqanın ayrı-ayrılıqda da öz dəstəyini həmkarlarından əsirgəməməsinin vacibliyinə toxunublar. İclasda "Yeni Müsavat"ı məhkəməyə verən tərəflərdən birinin - "Azərsun Holdinq" şirkətinə qarşı antireklam kampaniyasının başlanması, şirkətin istehsal etdiyi malların ekspertizadan keçirilməsi kimi təkliflər də səslənib.

Sevda İLHAMQIZI

Mətbuata təzyiqlərə son qoyulsun!

İqtidar müxalifətlə dialoqu zəruri sayır

ƏLİ HƏSƏNOV: "ATƏT-in MÜZAKİRƏLƏRİNDƏ HƏM BİR FAİZLİK BARYERİ AŞAN, HƏM DƏ MAJORİTAR QAYDADA PARLAMENTDƏ TƏMSİL OLUNAN PARTİYALAR İŞTİRAK ETMƏLİDİR"

(Əvvəli 1-ci səh.)

Əgər razılaşdırma komissiyası işləyəcəksə, tərəfləri narazı salan müddəaların parlamentə göndərilməsinə nə ehtiyac var? Olmazmı ki, bütövlükdə Məcəllə parlamentə göndərilsin?".

S.Cəlaloğlu onu da qeyd edib ki, sənədin altıncı maddəsində komissiyanın adı, gündəliyinin müzakirəsi ilə bağlı məsələnin qoyuluşunda da qeyri-müəyyənlik var: **"Burada bilinmir ki, həmin iclas da ümumi Dəyirmi masaya daxil olan tədbirlərin seriyasına aiddir, yoxsa tamamilə fərqli bir toplantıdır. Ola bilər ki, biz bu toplantıda hər hansı məsələ ilə razılaşmayaq və ATƏT də müxalifətlə iqtidarın kontakta girdiyini elan etsin. Bu, qarışıq, hiyləgərcəsinə qurulmuş bir sənəddir. Ancaq belə düşünürəm ki, biz bu məsələdə tamam aydınlıq əldə edəndən sonra son sözümüzü deyəcəyik".**

"AMİP həmişə hakimiyyətlə dialoqun davam etdirilməsi tərəfdarı kimi çıxış edir" - deyən AMİP sədri Etibar Məmmədov hesab edir ki, Seçki Məcəlləsilə bağlı mübahisələr müzakirə ilə aradan qaldırılmalıdır. **"Bu baxımdan ATƏT-in təşəbbüsünü müsbət qiymətləndiririk. Ancaq bəzi məsələlərdə, xüsusilə dialoqun formatı və hakimiyyəti təmsil edənlərin səlahiyyəti ilə bağlı məsələlərdə müəyyən fikir ayrılığı var. Bunu da müzakirə vasitəsi ilə yaxın günlərdə aradan qaldırmağa çalışacağıq"** - deyə o vurğulayıb. Eyni zamanda, E.Məmmədov ATƏT-in dialoqla bağlı təkliflərinin detallarına toxunmadığını bildirib. **"Çünki Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzinin yaxın günlərdə məsələ ilə bağlı rəsmi münasibəti olacaq"** - deyə o qeyd edib.

Müsavat Partiyasının başqanı İsa Qəmbər isə Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzinin razılaşdırma komissiyası ilə bağlı təkliflərin beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müsbət qarşılanmasını təqdirəlayiq qiymətləndirir. İsa Qəmbərin sözlərinə görə, ötən ilin son günlərində ATƏT-in Bakı ofisinin rəhbərinin müavini Robin Sivord YAP nümayəndələrilə görüşdən sonra Müsavat Partiyasına gələrək məsləhətləşmələr barədə məlumat verib. **"Bundan sonra müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi növbədənkənar yığıncağında məsələ ilə bağlı mövqeyini dəqiqləşdirib ATƏT-in Bakı ofisinə təqdim edib".** Müsavat başqanının dediyinə görə, bu günlərdə ATƏT-in Bakı ofisindən bir sıra partiyalara, o cümlədən Müsavata dialoqla bağlı məktub göndərib. **"Məktubda razılaşdırma komissiyası ilə bağlı ATƏT-in təklifləri təqdim olunub. Hazırda təkliflərlə bağlı məsləhətləşmələr aparılır. Məsləhətləşmələr yekunlaşandan sonra Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi öz mövqeyini bir daha bəyan edəcək".**

YAP icra katibinin müavini Mübariz Qurbanlı isə iqtidarın kontakt qrupunun yaradılmasına, müxalifətlə dialoqa, müzakirələrə hazır olduqlarını bildirib. Onun sözlərinə görə, destruktiv dairələr bu cür dialoqdan qaçırlarsa, heç kəs onların nazı ilə oynamamalıdır: **"Yəqin ki, ATƏT-in Bakı ofisində çalışan insanlar da belə destruktiv əməlləri görüb, həmin müxalifət haqqında müəyyən bir fikrə gələ biləcəklər. Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi müzakirələrin əsas partiyalarla aparılmasını təklif edir. Onların əsas partiya olduqlarını nəyə görə müəyyən etmək olar? Başqa partiyalar nəyə görə iştirak etməməlidir? Bu baxımdan parlamentdə təmsil olunan bütün partiyalar və bitərəflərin nümayəndələri iştirak etməməlidirlər?.**

Əgər siz qanunla bağlı təkliflər vermisinizsə və bunu hakim partiya ilə müzakirə etmək istəyirsinizsə, bu normal bir müzakirə olmalıdır. Biz sizin iddialarınızla durub oturmayacağıq, cəmiyyət sonsuza qədər sizin iddialarınıza qulaq asmayacaq. Ona görə də biz ATƏT-in təklifinə çox böyük hörmətlə yanaşırıq. Bu təklifdə bəzi məqamlarla razılaşmasaq da, ümumi müzakirələrə hazırıq".

Qeyd edək ki, ATƏT-in təklif paketində müxalifəti narazı salan məqamlardan biri də kontakt qrupunda iqtidarı Seçki Məcəlləsini hazırlayan Prezident Aparatı yox, hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təmsil etməsidir. Bu irada münasibət bildirən M.Qurbanlı iqtidarın YAP-la təmsil olunmasına etirazın səbəbini belə vurğuladı: **"Görünür, YAP-la müzakirələrə apara bilməyəcəklərini duyurlar. Onların irəli sürdükləri tezislər tutarsızlığından başqa bir şey deyil. Qanunların hazırlanmasının, müzakirəsinin özünəməxsus prosedurları var. Onlar MM-də müzakirə olunur. Bu partiyalar da qanuna bağlı MM-dəki deputatları vasitəsilə təkliflərini verə bilərlər. Yox, əgər, hazırlanmış layihə ilə bağlı parityalararası fikir mübadiləsinə ehtiyac duyurlarsa YAP müzakirələrə qatıla bilər. Burada söhbət partiyalardan gedirsə orada dövlət məmurları yox, partiyaların nümayəndələri iştirak etməlidirlər. Dövlət səviyyəli müzakirə ali qanunverici orqanda - Milli Məclisdə gedəcək".**

YAP-ın ölkənin ən aparıcı partiyası, iqtidar partiyası olduğunu deyən icra katibi müavini bu partiya ilə müzakirələrin aparılmasının daha məqbul olduğunu hesab edir: **"MM-də on partiya var. Yəqin ki, onların təmsilçiləri müzakirələrdə iştirak etməlidirlər. Parlamentə düşməyən partiyalar müzakirəyə qatıldığı təqdirdə, MM-də təmsil olunan partiyanın bu müzakirələrdə iştirak etməməsi qəribə olardı. Buyurub gəlsinlər, parlamentdə də müzakirə edə bilərik".**

Parlamentdə majoritar qaydada təmsil olunan Ana Vətən Partiyası isə kontakt qrupunun yaradılmasının əleyhinədir. Partiyanın dünən yaydığı bəyanatda deyilir ki, ATƏT-in Bakı ofisi tərəfindən bu məqsədlə açıqlanmış son mövqe siyasi partiyalar arasında bərabərsizlik yaradır və demokratik tələblərə cavab vermir: **"2002-ci ilin parlament seçkilərində proporsional qayda ilə 1 faizdən yuxarı səs toplamış partiyalar tərəfindən kontakt qrupunun formalaşması təklifi qanunverici orqanda təmsil olunan siyasi partiya kimi AVP-nin və onun təmsil etdiyi seçicilərin maraq və mənafelərinə ziddir. 4 faizlik kvotanı aşa bilməyən, 25-30 min seçicinin səsini qazanmış partiya ilə 80 mindən artıq vətəndaşın iradəsini ifadə edən və parlamentdə iki deputatla təmsil olunmuş AVP-nin hətta eyniləşdirilməməsi ədalət meyarlarının açıq şəkildə pozulması deməkdir. Eyni zamanda, AVP yaradılması nəzərdə tutulan kontakt qrupunda heç bir siyasi partiyaya onu əvəz etmək səlahiyyəti verməyib və gələcəkdə də bu niyyətdə olmayacaq. Bütün bunları nəzərə alaraq Ana Vətən Partiyası ATƏT-in Bakı Bürosunun son təklifinə qəti etiraz edir, bu təklifi hüquqların pozulması kimi qiymətləndirir və ümidvar olduğunu bildirir ki, AVP-nin haqlı mövqeyi nəzərə alınacaq".**

Bu arada məsələyə Prezidentin İcra Aparatının ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənov da münasibət bildirib. "Turan"ın müxbirilə söhbətində iqtidarın ATƏT-in Seçki Məcəlləsinin müzakirəsi ilə bağlı partiyalararası dialoq ideyasını dəstəklədiyini önə çəkən Ə.Həsənov sənədin təkmilləşdirilməsi baxımından bu addımı faydalı saydığını vurğulayıb: **"Düşünürük ki, müxalifət ATƏT-in dialoq təklifini qəbul edəcək və beləliklə, bütün maraqlı tərəflər yanvarın ikinci yarısında təşkil olunacaq müzakirələrə qatılacaqlar. Hakimiyyət hesab edir ki, müzakirələrdə bütün maraqlı tərəflər iştirak etməlidir. Həm Milli Məclisə 2000-ci ildə keçirilən seçkilərdə bir faizlik baryeri aşan partiyalar, həm də majoritar qaydada parlamentdə təmsil olunan digər siyasi qurumlar müzakirələrə qatılmalıdır. Düşünürük ki, bu, bütün siyasi spektrin fikrini əhatə etmək üçün ən yaxşı variantdır".**

Azadə BALAYEVA

Xəzəryanı ölkələrin prezidentlərinin zirvə toplantısı İranda keçiriləcək

Diplomatik mənbələrdən "Olaylar"a daxil olan məlumata görə, İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Kamal Xərrazi Aşqabadda Türkmənistan prezidenti Saparmurad Niyazovla görüşdə Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıları sammitinin keçirilməsinə dair danışıqlar aparıb. Qeyd edək ki, beş Xəzəryanı ölkə başçılarının növbəti zirvə toplantısı bu il İranda keçirilməlidir. Rəsmi Tehran sammitin yanvarın 17-də keçirilməsini təklif etsə də, S.Niyazov bu vaxtın dəyişdirilməsini xahiş edib. O, bunu ölkəsində daha mühüm məsələlərin olması ilə əsaslandırıb. Hazırda sözügedən görüşün vaxtının dəqiqləşdirilməsi istiqamətində iş aparılır.

Millət vəkilləri AŞ PA-nın komitə iclaslarında iştirak edəcək

Milli Məclisin deputatları Gültəkin Hacıyeva və Rəfael Hüseynov Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Ətraf Mühit, Kənd Təsərrüfatı, Yerli Regional məsələlər və Hüquqi İşlər və İnsan Hüquqları komitələrinin iclasında iştirak etmək üçün bu il yanvarın 7-11-də Parisdə olacaq. Xəbər "Turan"a MM-dəki mənbələrdən bəlli olub. Mənbənin dediyinə görə, iclaslarda kənd təsərrüfatının inkişafı, Avropa İttifaqının genişlənməsi, milli azlıqların hüquqlarının qorunması, ombudsman təchizatı və başqa məsələlər müzakirə ediləcək.

Müxalifət Şəkidə "Seçki İttifaqı" yaradıb

Şəkidə fəaliyyət göstərən siyasi partiyalar və ictimai təşkilatlar "Seçki ittifaqı" qurumunu yaradıb. Bu xəbər "Turan"a təşkilatın mətbuat xidmətindən verilib. Xəbərə görə, qurum 2003-cü ildə nəzərdə tutulan prezident seçkilərinin demokratik prinsiplər əsasında keçirilməsinə nail olmaq, seçkilərin saxtalaşdırılmasına yol verməmək üçün yaradılıb. Məramnamədə partiya və ictimai qurumların birgə fəaliyyət göstərməsi, seçki ilə bağlı əməkdaşlığın gücləndirilməsi, seçkilərdə əhalinin intensiv iştirakına nail olunması, seçki komissiyalarında təmsilçiliyin razılaşdırılmış qaydada reallaşdırılması və s. prinsiplər əksini tapıb.

Adil Qeybullanın vəkili Avropa Məhkəməsinə müraciət edəcək

Məlum olduğu kimi, professor Adil Qeybullanın səhhətinin ağırlaşdığından o, cəzaçəkdiyi müəssisədən Xaçmaz rayon xəstəxanasına köçürülüb. Məhbusun vəkili Vidadi Mahmudov A.Qeybullanın yüksək ixtisaslı müəssisədə müalicəsinin davam etdirilməsi xahişi ilə Ədliyyə Nazirliyi Məhkəmə Qərarları İcrası Baş İdarəsinə müraciət edib. V.Mahmudov "Olaylar"a bildirib ki, yanvarın 29-da A.Qeybullanın həbsinin 2 ili tamam olur. Vəkil A.Qeybullanın qanunvericiliyə müvafiq olaraq vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması məqsədilə Xaçmaz rayon məhkəməsinə müraciət edəcəyini deyib. Onun sözlərinə görə, A.Qeybullanın barəsində çıxarılan məhkəmə hökmündən verilən kassasiya şikayəti ilə bağlı Ali Məhkəmənin qəbul etdiyi qərarı aldıqdan sonra Avropa Məhkəməsinə müraciət olunacaq.

Fuad Musayev Ədalət Partiyasına keçə bilər

"Olaylar"a daxil olan məlumata görə, Ədalət Partiyası öz sıralarına tanınmış şəxsləri qata bilər. Bu sırada AFFA prezidenti Fuad Musayev, Milli Məclisin sabiq sədri Yaqub Məmmədov və baş nazirin sabiq müavini Əsgər Məmmədovun adları çəkilir. Partiya sədrinin təşkilat məsələləri üzrə müavini Mütəllim Rəhimli adları çəkilən şəxslərin "Ədalət"ə keçəcəyini istisna etməyib: "Bir çox tanınmış adam var ki, biz onları "ədalətçi" hesab edirik və onlara qarşı rəğbətimizi gizlətmirik. Onların partiyaya rəsmi gəlişləri tezliklə reallaşacaq". M.Rəhimlinin sözlərinə görə, Ədalət Partiyası Fuad Musayevi partiyadan ayrı hiss etmir.

Şahmat üzrə dünya çempionatı Naxçıvanda keçiriləcək

Azərbaycan Şahmat Federasiyasının prezidenti, millət vəkili Aynur Sofiyeva bildirib ki, Azərbaycana təyin edilən şahmat üzrə yeniyetmələr arasında dünya çempionatının Naxçıvanda keçirilməsi planlaşdırılır ("Olaylar"). Çempionatda 150 şahmatçı iştirak edəcək. A.Sofiyevanın dediyinə görə, Azərbaycan yarışda 20 şahmatçı ilə təmsil olanacaq. Onların uğur qazanacağına ümid edən A.Sofiyeva bu istiqamətdə ciddi məşqlərin aparıldığını bildirib. Dünya çempionatının yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün təşkilati məsələlər üzrə hazırlıq işləri də intensivləşib.

"Klassiklər" qurultaya hazırlaşırlar

AXCP-nin "klassiklər" qanadının Ali Məclisinin növbəti sessiyasında partiyanın IV (VII) qurultayının vaxtı dəqiqləşdiriləcək, Paritiya sədrinin təşkilat məsələləri üzrə müavini Loğman Abdulla "Olaylar"a bildirib ki, Ali Məclisin sessiyasının yanvarın 25-26-da keçirilməsi planlaşdırılıb. Qurultay isə fevralın 1-2-si keçirilə bilər. "Klassiklər"in rəhbərliyi yer ayrılması xahişi ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət edib. L.Abdullanın dediyinə görə, müraciətdə onlar qurultay keçirilməsi üçün Respublika sarayını və Şəhriyar adına Mədəniyyət Mərkəzini istəyiblər.

ATƏT-in növbəti Dəyirmi masasında Nikolay Vulçanov da iştirak edəcək

"Seçki Məcəlləsi"nin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı ATƏT-in Bakı ofisinin, Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun və Venetsiya Komissiyasının təşkil edəcəyi növbəti Dəyirmi masa yanvarın sonunda baş tutacaq. ATƏT-dən "Olaylar"a verilən məlumata görə, hələlik tədbirin dəqiq vaxtı müəyyənləşməyib. İkinci Dəyirmi masanın keçirilmə vaxtı, iştirakçıların siyahısı və tədbirin formatı Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun Varşavadakı mərkəzi ofisi tərəfindən müəyyənləşəcək. Hazırda ATƏT-in Bakı ofisi daxil olan məktubları, müraciətləri tərcümə edərək DTİHB-ya göndərir. Dəyirmi masada büronun rəhbəri Nikolay Vulçanovun və Venetsiya Komissiyasının nümayəndələrinin iştirakı gözlənilir. Xatırladaq ki, birinci belə tədbir keçən ilin dekabrında keçirilmişdi.

Avropa Birliyi Azərbaycana 370 milyon avro yardım edəcək

Keçən il Almaniya Azərbaycan iqtisadiyyatına 270 milyon avro həcmində vəsait qoyub. Almaniyanın Azərbaycandakı səfirliyindən "Olaylar" agentliyinə verilən məlumata görə, bu vəsait iki ölkə arasındakı əməkdaşlıq və Avropa Birliyinin Azərbaycana yardımı çərçivəsində verilib. İki dövlət arasındakı maliyyə əməkdaşlığı çərçivəsində verilən 106 milyon avro qaçqınlara yardıma, kommunal infrastrukturun və paylayıcı elektrik şəbəkəsinin yenidən qurulmasına, həmçinin Bakı hava limanının reabilitasiyası və digər layihələrə sərf olunub. Texniki əməkdaşlıq çərçivəsində isə 15 milyon avro ayrılıb ki, bu vəsait kənd təsərrüfatının inkişafına, İmişlinin su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına xərclənib. Bununla yanaşı rəsmi Berlin Avropa Birliyinin büdcəsinin 30 faizini ödəyən dövlət olaraq beynəlxalq təşkilatın Azərbaycana etdiyi 370 milyon avroluq yardımın 30 faizini ödəyir.

Ötən həftə 19 nəfər yol qəzası nəticəsində həlak olub

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsindən "Olaylar"a verilən məlumata görə, ötən həftə respublika ərazisində 34 yol-nəqliyyat hadisəsi qeydə alınıb. Qəzalar 19 nəfərin ölümü, 38 nəfərin müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti alması ilə nəticələnib.

Bakıda 14 yol qəzası nəticəsində 3 nəfər ölüb, 14 nəfər xəsarət alıb. Qəzalar arasında piyadavurmalar yenə üstünlük təşkil edir. Baş verən yol-nəqliyyat hadisələrinin 18-ni piyadavurmalar təşkil edib.

"Demokratlar" "islahatçılar"la saziş imzalayacaq?

"Klassiklər" AXCP-si Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzinə (MKM) qoşulmadığı üçün digər partiyaların bu quruma münasibəti xeyli dərəcədə dəyişib. Bir vaxtlar bu təşkilatın müttəfiqi hesab edilən partiyaların da "klassiklər"ə münasibəti birmənalı deyil. Son zamanlar isə ADP-nin AXCP kimi "islahatçılar"ı tanıyacağı ilə bağlı müxtəlif fikirlər səslənir. Hətta bu məqsədlə ADP ilə "islahatçılar" AXCP-si arasında danışıqlar getdiyi və ikitərəfli saziş imzalanmasının mümkünlüyü bildirilir.

Məsələyə münasibətini bildirən ADP katibi Aydın Quliyev yaxın vaxtlarda hansısa partiya ilə ikitərəfli saziş imzalamaq fikrində olmadıqlarını deyib. Onun sözlərinə görə, ADP ikitərəfli yox, çoxtərəfli ola bilməz əməkdaşlıq modelinə üstünlük verir. Çünki indiki şəraitdə bu, daha məqsədəuyğundur: **"ADP-nin "islahatçılar" AXCP-si ilə əməkdaşlıq haqqında saziş imzalaması real deyil. Bizim belə bir fikrimiz yoxdur. Ümumiyyətlə, bu məsələ müzakirə mövzusu deyil. Biz müxalifət partiyaları ilə çoxtərəfli əməkdaşlığın tərəfdarıyıq. Bu əməkdaşlıq isə MKM çərçivəsində artıq reallaşıb".** A.Quliyevin fikrincə, MKM-də real gücə malik partiyalar bir araya gəliblər. Amma bu o demək deyil ki, MKM-ə yeni partiyalar qoşula bilməz: **"İndiki şəraitdə bizim üçün hansı partiyanın hansı ad altında tanınıb-tanınmaması elə böyük bir əhəmiyyət kəsb etmir. Kimin hansı adnan tanınmasından asılı olmayaraq, real güc nümayiş etdirən partiyalarla çoxtərəfli əməkdaşlığa xüsusi diqqət veririk. Hansı qanadın AXCP adıyla tanınması isə hüquqi baxımdan bizim işimiz deyil".**

A.Quliyevin qənaətinə görə, MKM-yə üzv olmayan partiyaların bu quruma gələcəkdə qoşulması MKM-dən və həmin partiyaların özlərindən asılıdır: **"Əgər qarşılıqlı istək olsa, bəzi partiyaların MKM-yə qoşulması mümkündür. Çünki MKM qapalı bir qurum deyil".**

GÜNDÜZ

Qarabağ Azadlıq Təşkilatı vətənpərvərlik mövzusunda plakatlar hazırlayıb

AKİF NAĞI PLAKATLARIN VURULMASI ÜÇÜN MÜVAFİQ SƏRƏNCAM İMZALANMASINI İSTƏYİR

Qarabağ Azadlıq Təşkilatı (QAT) Moskvada fəaliyyət göstərən MDB Ölkələri Azərbaycan Təşkilatları İttifaqının təşəbbüsü ilə Qarabağla bağlı hərbi vətənpərvərlik mövzusunda beş plakat hazırlayaraq çap edib. Həmin plakatların Azərbaycanda və xarici ölkələrdə yayılması nəzərdə tutulur. Bu barədə "525"in müxbiri ilə söhbətində QAT sədri Akif Nağı məlumat verib. A.Nağının dediyinə görə, sözügedən plakatların ictimai yerlərdə, məktəblərdə, idarələrdə, qaçqınların məskunlaşdığı yerlərdə vurulmasına çalışacaqlar: **"Hazırladığımız plakatlarda "Azərbaycan əsgəri, Vətəni sən xilas edəcəksən", "Bu zülm yerdə qalmaz", "Bu miras atadan oğula qalmayacaqdır", "Nəsillərin faciəsi", "Qarabağsız Azərbaycan yoxdur" şüarları irəli sürülüb. Belə bir işi görməkdə məqsədimiz Qarabağ**

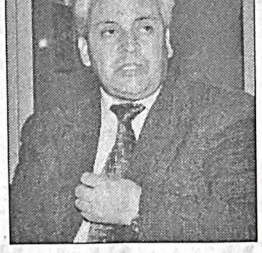

münaqişəsini həmişə gündəmdə saxlamaq və əhalinin, xüsusilə də gənclərin hərbi vətənpərvərlik hisslərini gücləndirməkdir. Çünki vətənpərvərlik hissi güclü olmayan gənc vətən uğrunda vuruşa bilməz".

A.Nağının sözlərinə görə, onlar adıçəkilən plakatların lazımi yerlərdə vurulması üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abıtalıbova, təhsil naziri Misir Mərdanova, Bakı Metropoliteninin rəisi Tağı Əhmədova, nəqliyyat naziri Ziya Məmmədova və "Qaçqınkom"un sədri Əli Həsənova müraciət ediblər: **"Biz Qarabağ Azadlıq Təşkilatı adından xahiş etmişik ki, onlar səlahiyyətləri çərçivəsində bu plakatların müəssisə və təşkilatlarda yayılmasına kömək etsinlər, eləcə də bu məqsədlə müvafiq sərəncam imzalasınlar. Mətbuatla birlikdə plakatların nümunələrini onlara göndərmişik və bildirmişik ki, uyğun sərəncamlarından sonra onlara istənilən sayda plakat təqdim etməyə hazırıq".**

GÜNDÜZ

ADP Bakı meriyasına müraciət etdi

Dünən Azərbaycan Demokrat Partiyası kütləvi aksiya keçirmək üçün Bakı meriyasına məktubla müraciət edib. Bu xəbər "Turan"a ADP mətbuat xidmətindən daxil olub. Xəbərə görə, ADP yanvarın 25-də saat 15-dən 17-yə kimi 20 Yanvar-Qələbə meydanı marşrutu üzrə yürüş-mitinq keçirmək barədə meriyaya xəbərdarlıq edib. Xəbərdə bildirilir ki, kütləvi aksiya ADP sədri Rəsul Quliyevə qarşı iqtidarın təzyiqlərinə son qoyulması və onun Azərbaycana qayıtması üçün şərait yaradılması ilə bağlıdır. Mənbə qeyd edib ki, aksiyanın "R.Quliyevə qarşı təqiblərə son qoyulsun", "R.Quliyevin vətənə qayıtması əleyhinə yaradılan hüquqi və siyasi maneələr aradan qaldırılsın", "Azad və ədalətli seçkilər keçirilsin", "Azadlıq", "İstefa" və s. şüarlar altında keçirilməsi nəzərdə tutulub.

İsgəndər Həmidovun məhkəməsi nə vaxt bərpa olunacaq?

BU SUALIN CAVABINI HEÇ HAKİM DƏ BİLMİR

Sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidovun məhkəmə prosesinin nə vaxt bərpa olacağı prosesə sədrlik edən hakimə də bəlli deyil. Hakim Rasim Mirzəyev "Olaylar"a bildirib ki, prosesin təxirə salınmasına səbəb icraatlarında çoxsaylı işlərin olmasıdır. Həmin işlərə baxılandan sonra sabiq nazirin məhkəmə prosesi başlayacaq. Hakim məhkəmənin bu ay keçiriləcəyini istisna etməyib.

"Güney Azərbaycanın səsi" radiosu sabahdan fəaliyyətə başlayacaq

GÜNEY AZƏRBAYCAN MİLLİ OYANIŞ HƏRƏKATININ LİDERİ MAHMUDƏLİ ÇÖHRƏQANLI SƏHHƏTİ AĞIRLAŞAN HƏRƏKATÇI MƏHBUSLARI ACLIĞI DAYANDIRMAĞA ÇAĞIRIB

"Aclıq aksiyası keçirən Güney Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının fəallarından olan tanınmış hərəkatçı, Tehran Universitetinin müəllimi Yürüş Mehrəlibəyli, Ayət Məhəmmədcəfəri və Urmiyə Universitetinin müəllimi, "Çağrı" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, eyniadlı jurnalın baş redaktoru Erkin Musəvinin vəziyyəti yenidən təhlükəli dərəcədə ağırlaşıb". Bu barədə məlumat verən Güney Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının (GAMOH) Bakı bürosunun rəhbəri Hüseyn Türkel bildirib ki, hərəkatçılar Təbrizin Baş Kəşfiyyat və Təhlükəsizlik İdarəsinin Mərkəzi İstintaq Təcridxanasının klinikasından yenidən İmam Xomeyni adına Təcili Tibbi Yardım Xəstəxanasına çatdırılıblar: **"Həkimlər aclıq aksiyası nəticəsində hərəkatçıların enerjisinin tam tükəndiyini və bədənlərinin artıq qara ciyərdən qidalandığını bildiriblər. Onların dediyinə görə, əgər aksiyanı davam etdirsələr, bu, ölümlə nəticələnə bilər".** H.Türkel qeyd edib ki, vəziyyət son dərəcə gərginləşdiyindən hərəkatçıların valideynlərinə məlumat verilib və onlar xəstəxanaya çağırılıblar. GAMOH təmsilçisinin sözlərinə görə, hərəkat lideri Mahmudəli Çöhrəqanlı aclığı davam etdirən soydaşlarımıza müraciət edərək, təhlükəli nəticələr verməkdə olan aksiyanı dayandırmağı xahiş edib: **"Doktor Çöhrəqanlı bu gün bir daha Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnsan Haqları Komitəsi və Beynəlxalq Əfv Təşkilatının rəsmiləri ilə danışıqlar aparıb. Telefon söhbəti zamanı GAMOH lideri beynəlxalq təşkilatlardan Tehrana qarşı təzyiqlərin artırılmasını xahiş edib".**

Qeyd edək ki, bu gün həbs olunmuş GAMOH-çuların azadlığa buraxılması tələbi ilə Təbrizin İslam İnqilabı Məhkəməsinin binası qarşısında etiraz aksiyası keçiriləcək. "Məhbuslara azadlıq" şüarı ilə keçirilən aksiyada məhbusların valideynləri, ailə üzvləri, uşaqları da iştirak edəcəklər.

GAMOH-un mətbuat xidmətindən isə bildirilib ki, güneyli azərbaycanlıların ilk müstəqil radiosu olan "Güney Azərbaycanın səsi" radiosu yanvarın 8-dən rəsmən fəaliyyətə başlayacaq. Radionun ilk verilişi Təbriz vaxtı ilə saat 20.00-da, Bakı vaxtı ilə 20.30-da qısa dalğada, 31 metr 9570 MHZ tezliyi üzərində, həftədə 2 dəfə - çərşənbə və cümə axşamı yayımlanacaq. Fevral ayından etibarən isə radio hər gün efirə çıxacaq. Radioya İranın bütün bölgələrindən başqa, həm də Azərbaycanda qulaq asmaq mümkündür. "Güney Azərbaycanın səsi" radiosu GAMOH üzvləri və tərəfdarlarının şəxsi vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir. Radio beynəlxalq insan haqları bəyannaməsində əks olunmuş müddəaların, o cümlədən Güney Azərbaycan türklərinin öz milli müqəddəratını təyinetmə haqqının, beynəlxalq hüquq və prinsiplər çərçivəsində təbliğini təşkil edir. Mətbuat katibi Taymaz Dizəli qeyd edib ki, radio Azərbaycan Respublikası ərazisindən yayımlanması ilə bağlı İran hökumətinə bağlı olan müxtəlif mətbu orqanlarda, o cümlədən Tehranda nəşr olunan "Entexab" qəzetində irəli sürülən əsassız iddiaları qətiyyətlə təkzib və verilişləri yayımlayan teleradio qurumunun adının, eləcə də onun mərkəzi ofisinin yerləşdiyi yerin gizli saxlanıldığını bəyan edir.

Sevda İLHAMQIZI

"Ümidli gələcək" insan haqları ilə bağlı yeni layihə gerçəkləşdirir

"Ümidli gələcək" Gənclər Təşkilatı "İnsan haqları, milli azlıqların hüquqları, münaqişələr və mədəniyyətlərarası təhsil üzrə beynəlxalq təlim kursu" adlı yeni layihə həyata keçirir. Layihə Demokratiya və İnsan Haqları Departamentinin, Avropa Şurasının Avropa Gənclər Fondunun maliyyə yardımı ilə keçirilir. Dekabrdan başlayaraq, fevralın sonuna qədər davam edəcək layihə çərçivəsində keçiriləcək kurslarda Azərbaycanın əsasən milli azlıqlar yaşayan bir sıra bölgələrinin, Rusiya, Gürcüstan, Albaniya, Bolqarıstan, Makedoniya və Macarıstandan gənc QHT nümayəndələri iştirak edəcəklər. İştirakçıların seçilmə prosesi xüsusi ərizə formalarında qeyd olunmuş məlumatlara əsasən, təşkilatın layihə qrupu və ekspertləri tərəfindən aparılıb. Təlimdə iştirak etmək üçün 30 nəfər seçilib, onlardan 17-si Azərbaycanı, digər 13 nəfər isə o biri ölkələri təmsil edirlər.

Yanvarın 27-dən fevralın 2-dək keçiriləcək ilk beynəlxalq təlim kursunda münaqişələrin həlli, vasitəçilik, insan haqları və milli azlıqların hüquqlarına dair beynəlxalq və milli qanunvericilik sənədləri, mədəniyyətlərarası tədris mövzularına toxunulacaq, regional əməkdaşlıqla bağlı layihələrin, birgə tədbirlərin hazırlanması üçün xüsusi işçi qrupu yaradılacaq.

"Ümidli gələcək" Gənclər Təşkilatı həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan hər bir tədbir üçün müxtəlif çap materiallarından istifadə etməyi də planlaşdırır. Bütün tədbirlər müddətində iştirakçılar xüsusi təlim materialları, Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi, müasir dövrü haqqında məlumatlarla, vizual materiallarla təmin olunacaqlar. Onu da qeyd edək ki, təlimlərdə müxtəlif həyati situasiyalar və oyunlardan geniş istifadə olunacaq. Həmçinin Lənkəran, Masallı rayonlarına da ekskursiya təşkil ediləcək və orada yaşayan milli azlıqlarla görüşlər keçiriləcək.

GÜNEL

"Rəcəb Teyyub Ərdoğan həmişə türk dünyasının bir araya gəlməsinə çalışıb"

"AZƏRBAYCANA BÖYÜK MƏHƏBBƏT BƏSLƏYƏN RƏCƏB TEYYUB ƏRDOĞANIN BAŞÇILIQ ETDİYİ PARTİYANIN TÜRKİYƏDƏ HAKİMİYYƏTƏ GƏLMƏSİ XALQIMIZ ÜÇÜN SEVİNDİRİCİ HALDIR"

Türkiyənin yeni hakimiyyətə gələn Ədalət və İnkişaf Partiyasının lideri Rəcəb Teyyub Ərdoğan bu gün Bakıya ikigünlük səfərə gələcək. Onun Azərbaycana xüsusi hörmət və rəğbət bəsləməsi barədə son vaxtlar ölkə mətbuatında və "525-ci qəzet"in ötən sayında geniş materiallar dərc edilib. Məlum olduğu kimi, Rəcəb Teyyub Ərdoğan hələ İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı vəzifəsində çalışarkən iki qardaş dövlət arasında mədəni əlaqələrin genişlənməsi üçün əhəmiyyətli işlər görüb. 1996-cı ilin martında məhz onun yaxından dəstəyi ilə keçirilən "İstanbulda Azərbaycan mədəniyyəti ongünlüyü"ndə ölkəmizi böyük bir heyət təmsil edib. Həmin ongünlük Türkiyə ilə Azərbaycan arasında mədəni əlaqələrin inkişafında özünəməxsus rol oynayıb. Bəs, görəsən, İstanbulda keçirilən "Azərbaycan mədəniyyəti ongünlüyü"nün iştirakçısı olan ziyalılarımız həmin tədbiri, ongünlüyün fəal dəstəkçisi olan Rəcəb Teyyub Ərdoğanı indi necə xatırlayırlar? Onlardan bəzilərinin xatirələrini, təəssüratlarını oxuculara təqdim edirik.

YAZIÇILAR BİRLİYİNİN SƏDRİ, XALQ YAZIÇISI, MİLLƏT VƏKİLİ ANARIN FİKİRLƏRİ

- Yadımdadır ki, tədbirdə iştirak etmək üçün gedən Azərbaycan nümayəndələrini İstanbulda çox böyük hörmətlə qarşıladılar. Əslində, bir millət iki dövlət olduğumuz üçün mən Türkiyədə Azərbaycan mədəniyyətinə və incəsənətinə hədsiz maraq göstərilməsinə təbii baxıram. Bu baxımdan, o vaxt İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı olan Rəcəb Teyyub Ərdoğanın da Azərbaycan mədəniyyətinə və incəsənətinə böyük maraq göstərməsi tamamilə anlaşılandır. Həqiqətən də, o, başqan olduğu müddətdə türk dünyası ilə, Azərbaycanla bağlı bir çox önəmli tədbirlərin keçirilməsinin təşəbbüskarı oldu. Mən də həmin tədbirlərin bəzilərinin iştirakçısı olmuşam. Qeyd edim ki, bütün tədbirlər yüksək səviyyədə, böyük diqqət və qayğı ilə hazırlanırdı. Təməli o zaman qoyulan mədəniyyət tədbirləri artıq ənənəyə çevrilib. Bir sıra musiqi, opera festivalları təşkil olunub. Bu yaxınlarda "Türk dünyasının ulduzları" seriyasından keçirilən, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyova həsr olunmuş gözəl bir tədbir də keçirildi. Türkiyədə Azərbaycan mədəniyyətini sevənlər bu gün daha da artıb. Türkiyənin "Qara dəniz orkestri" özünün hər bir çıxışına Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin əsəri ilə başlayır. Amma biz inkişafında Rəcəb Teyyub Ərdoğanın mühüm rol oynadığı mədəni əlaqələrimizi daha da genişləndirməliyik. Mən neçə illərdir deyirəm ki, Azərbaycanda Türkiyə Kültür Mərkəzi açılmalıdır. Həmçinin müxtəlif vaxtlarda görüşlərimiz zamanı Türkiyə dövlətinin rəhbərlərinə də İstanbulda Azərbaycan Kültür Mərkəzi açılmasının vacib olduğunu bildirmişəm. Əlbəttə, başqa şəhərlərdə də belə mərkəzlər açmaq olar. Mən ona görə ilk növbədə İstanbulun adını çəkdim ki, Ankara Türkiyənin inzibati mərkəzi olduğu kimi, İstanbul da qardaş ölkənin mədəniyyət mərkəzidir. Bu gün hələ də Türkiyə oxucusu öz kitabxanalarında Azərbaycan yazıçılarının əsərlərini tapa bilmir. Eləcə də ölkəmizdə türk yazıçılarının əsərləri sistemli şəkildə Azərbaycan türkcəsinə çevrilib nəşr olunmur. Əgər, bu dəfə Rəcəb Teyyub Ərdoğanla görüşə bilsəm, bu məsələni mütləq onun diqqətinə çatdıracağam.

MİLLƏT VƏKİLİ, XALQ ŞAİRİ ZƏLİMXAN YAQUBUN XATİRƏLƏRİ

- 1996-cı ildə keçirilən "İstanbulda Azərbaycan mədəniyyəti ongünlüyü"ndən illər keçib. Ancaq o tədbirlə bağlı bir çox gözəl xatirələr mənim yaddaşımda həmişəlik qalıb. Mən dəfələrlə Türkiyədə olmağıma baxmayaraq, o zaman ilk dəfə idi ki, dövlət səviyyəsində səfərdə olurdum. Bu tədbirə Azərbaycandan 100 nəfərə yaxın böyük bir heyətlə getmişdik. Onların arasında alimlər, şairlər, bəstəkarlar, kinorejissorlar, müğənnilər, ictimai xadimlər, nazirlər, bir sözlə, dövləti təmsil edən bütün təbəqənin nümayəndələri vardı. Əvvəlcə İstanbulun mərkəzində yerləşən iki-üç min nəfərlik böyük bir salonda tədbirin açılış mərasimi keçirildi. Rəsmi açılışda səhv etmirəmsə, əvvəlcə Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu danışdı. Sonra Türkiyənin o zamankı mədəniyyət naziri, Azərbaycanın xalq yazıçısı Anar və mən çıxış etdik. Mənim Yunis Əmrədən, Mövlanadan başlayaraq, bu günə qədərki türk poeziyasının görkəmli nümayəndələri barədə çıxışım mərasim iştirakçıları tərəfindən alqışlarla qarşılandı. Azərbaycan musiqisinin Türkiyədəki pərəstişkarları müğənnilərimizin çıxışlarını heyranlıqla dinləyirdilər. Xüsusilə, mərhum aşıq Xanların ifası böyük alqışlara səbəb oldu. Tamaşaçılar onu səhnədən buraxmaq istəmirdilər. İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı Rəcəb Teyyub Ərdoğan aşığı bağrına basdı.

On gün ərzində İstanbulun müxtəlif yerlərində tədbirlər keçirildi. Orada təşkil olunmuş poeziya günlərində şairlərimizin hər bir çıxışı maraqla qarşılanırdı. Bundan başqa, konsertlər, rəsm sərgiləri təşkil olunurdu. Bütün tədbirlərimizin çoxsaylı tamaşaçıları olurdu. Həmin tədbirdə ən çox xoşumuza gələn, yadımda qalan, bizi kövrəldən uzun illər ayrı qalan iki qardaş millətin nümayəndələrinin az vaxt ərzində bir-birilərinə qaynayıb-qarışması, doğmalaşması oldu. Açığını deyim ki, o vaxt Türkiyə dövləti, türk vətəndaşları tərəfindən belə yüksək səviyyədə qarşılanmağımız bizə qol-qanad verirdi. Səfər iştirakçılarının hər biri gözəl əhval-ruhiyyədə idi. Təkcə tədbirlərdə deyil. Azərbaycan nümayəndələrinin şərəfinə verilən ziyafətlərdə də mədəniyyət, incəsənət haqqında söhbətlərimiz davam edir, musiqilərimiz səs-səsə verirdi. Şübhəsiz ki, bu tədbir iki qardaş millətin 100 illik həsrətə meydan oxuyaraq yenidən bir araya gəlməsinin təməlini qoyan ilk səfərlərdən biri kimi, yaddan çıxmamalıdır. Təəssüf ki, o zaman Azərbaycan mətbuatında o qədər geniş işıqlandırılmadı. İndi Azərbaycana böyük hörmət və məhəbbət bəsləyən bir insanın - Rəcəb Teyyub Ərdoğanın başçılıq etdiyi partiyanın Türkiyədə hakimiyyətə gəlməsi xalqımız üçün sevindirici haldır. İnanıram ki, bunun sayəsində Türkiyə ilə Azərbaycan arasında mədəni əlaqələr daha da inkişaf edəcək.

AZƏRBAYCANIN İSTANBULDAKI KEÇMİŞ BAŞ KONSULU, ŞAİR ABBAS ABDULLANIN SÖYLƏDİKLƏRİ

- Mən həmin vaxt Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulu vəzifəsində çalışırdım. İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin başqanı olan Rəcəb Teyyub Ərdoğanla vaxtaşırı keçirilən görüşlərimizdə iki qardaş ölkə arasında mədəni əlaqələrin qurulması və inkişaf etdirilməsi barəsində fikir mübadiləsi aparırdıq. O zaman Azərbaycanın İstanbuldakı konsulluğu mədəniyyətimizin təbliğ olunması üçün ardıcıl tədbirlər keçirilməsinə çalışırdı. Amma təbii ki, bu tədbirlərin həyata keçirilməsinə İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsi dəstək göstərməsəydi, biz heç nə edə bilməzdik. Başqan Rəcəb Teyyub Ərdoğanın mədəniyyət işlərinə böyük qayğı göstərməsi bu baxımdan dəyərli oldu. O zaman təkcə "İstanbulda Azərbaycan mədəniyyəti ongünlüyü" deyil, bir sıra tədbirlər təşkil olundu. Rəcəb Teyyub Ərdoğan Türkiyədə Atatürk ənənələrinə sadiq, bu yolun gözəl davamçısı olan bir insan kimi həmişə bütün türk dünyasının bir araya gəlməsinə çalışıb. Onun başqan olduğu illərdə İstanbulda türkdilli dövlətlərin mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsi ənənəyə çevrilmişdi. Amma həmin tədbirlər sırasında Azərbaycanla bağlı tədbirlər daha çox insanların diqqətini cəlb edirdi. Mən Türkiyədə Rəcəb Teyyub Ərdoğanın başçılıq etdiyi partiyanın hakimiyyət başına gəlməsinə çox sevinirəm, bunun bütün türk dünyası üçün xeyirli olmasını diləyirəm.

Zöhrə FƏRƏCOVA

Zor dönəmin baş bakanı olacaq Rəcəb Teyyub Ərdoğan

O, BU GÜN AZƏRBAYCANA GƏLİR

Səyyad AĞBABALI, "Arena" qəzetinin baş redaktoru

Türkiyədə keçirilən növbədənkənar parlament seçkilərində Ədalət və Qalxınma Partiyasının təkbaşına iqtidara gəlməsi şəksiz, onun lideri Rəcəb Teyyub Ərdoğanın şəxsiyyəti və siyasi nüfuzu ilə birbaşa bağlıdır. Doğrudur, vaxtilə onun fundamentalist - islamçı partiya kimi tanınan və başqanı Ərbakan olan "Rifah"da yer tutması müəyyən mənada bu siyasi lider haqqında həqiqətə uyğun olmayan fikirlərin yayılmasına səbəb olmuşdu. Lakin hələ İstanbul bələdiyyə başqanı olarkən müstəqil siyasət yeritməyə meylliliyi və bir çox hallarda Ərbakanın yürütdüyü siyasətə qarşı aşkar sezilən notlarla çıxış etməsi onun haqqında "islamçı" damğası vuranların doğru yolda olmadıqlarını sübut edirdi. Hələ o vaxtlar aydın görünürdü ki, Rəcəb Teyyub Ərdoğan sivil Avropa dəyərlərini mənimsəmiş, İslamın zənginliyini əxz etmiş, XXI əsrin əvvəllərində Türkiyə siyasətinə öz möhürünü vura biləcək iddialı liderlərdən biridir. Ərdoğan Ərbakanla, sonradan isə "Rifah"ı əvəz edən Səadət Partiyasının başqanı Rəcai Qutanla yolunun ayrıldığını rəsmən bəyan edib əsasən adları çəkilən partiyaların yeni düşüncə sahiblərini öz ətrafına toplayaraq Ədalət və Qalxınma Partiyasını (AKP) yaratdı. O, qürub edən Bülənt Ecevitin rəhbərlik etdiyi azlıq hökumətinin zəif nöqtələrini lazımınca qabardaraq, həm də Məsud Yılmaz və Dövlət Baxçalıya həlledici zərbələr vura bildi. Az vaxt içərisində böyük siyasi kapital toplamağa nail olan Ərdoğan öz bacarığı, təşkilatçılığı və siyasi iradəsi ilə Türkiyə Cümhuriyyətinin həyatında əvəzolunmaz xidmətləri olmuş mərhum Turqut Özalın "Türkiyəni XXI əsrə ANAP daşıyacaq" fikrini də alt-üst etdi. Bu gün Türkiyənin sükanı AKP-nin və onun başqanı Ərdoğanın əlindədir.

Türkiyədə keçirilən parlament seçkilərindən sonra Ərdoğan baş nazir seçilə bilməsə də, əslində bütün dünya ona Cümhuriyyətin yeni rəhbəri kimi baxdı. Bu səbəbdən idi ki, Ərdoğan xarici ölkələrdə - ABŞ-da, Rusiyada, Avropada parlament seçkilərini udmuş partiya rəhbərindən daha çox baş nazirin timsalında görünürdü. Dünyanın super dövlətlərinin rəhbərləri də, Avropa Birliyinin üzvləri də onunla söz sahibi olan bir dövlət rəhbəri və siyasi xadim kimi davranırdılar. Səfər etdiyi dövlətlərin rəhbərləri ilə görüşlərdə özünü son dərəcə təmkinli aparmaq, bəyanat və çıxışlarında hədəfə dəyən dəqiq münasibətlər bildirməklə Ərdoğan onunla hesablaşmağın vacib olduğunu israrla sübut edirdi. O, ABŞ, Rusiya, Avropa turnelərində Türkiyənin mənafelərini qabarıqlığı ilə ön plana elə çəkirdi ki, hətta bir çox siyasətçilər 1974-cü ildə Şimali Kipr Barış Hərəkatını həyata keçirmiş Bülənt Ecevitlə müqayisədə daha qətiyyətli bir siyasətçi ilə üzbəüz olduqlarını kəsdirirdilər. Prezident Corc Buşla görüşündən sonra mətbuat konfransında amerikalı jurnalistin "ABŞ-ın maddi və maliyyə köməyinə nə dərəcədə bel bağlayırsınız?" sualına "Biz Türkiyəyə və türk vətəndaşlarına bel bağlayırıq" cavabını verməklə yürütdüyü müstəqil siyasətdə hər hansı dövlətin və ya xarici ölkə başçısının iradəsini yerinə yetirməyəcəyini açıq surətdə bəyan etdi, özü də düz ABŞ-ın göbəyində. Ərdoğan "Avropa Birliyi Türkiyəyə nə qədər lazımdırsa, Türkiyə də AB-yə o qədər lazımdır" prinsipi ilə birliyə üzv olan ölkə rəhbərləri ilə danışıqlar apardı. Zənnimcə, Türkiyənin AB-yə üzvlük məsələsi ilə müzakirə tarixinin müəyyənləşdirilməsində də praqmatik siyasətçi olan Ərdoğan mümkün olanı əldə etdi - 2004-cü il.

Rəcəb Teyyub Ərdoğanın Azərbaycanla bağlı siyasəti hələ o, İstanbulun bələdiyyə başqanı olarkən bəyan olunub. "Azərbaycan türk dünyasının qapısıdır" deyən AKP başqanının türkdilli dövlətlər sırasında ilk olaraq Azərbaycana səfər etməsi də onun ölkəmizə necə bir önəm verdiyinin bariz ifadəsidir. Türkiyədə keçirilən parlament seçkiləri ərəfəsində seçicilərlə görüşləri zamanı AKP-nin Cənubi Qafqazla bağlı görüşlərini açıqlayan Ərdoğan bu bölgənin sülh və sabitlik içində inkişaf etməsinin tərəfdarı olduğunu bildirib. DQ problemi ilə bağlı AKP başqanının mövqeyi belədir - Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi.

"Türkiyədə hakimiyyətə hansı partiyanın gəlməsindən asılı olmayaraq Türkiyə-Azərbaycan qardaşlıq münasibətlərinə xələl gələ bilməz" fikrini təsdiqləyənlər əlbəttə ki, reallığı dilə gətirirlər. Lakin fakt odur ki, Ərbakanın baş bakanlığı dövründə Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri arzuedilən səviyyədə olmamış və müəyyən mənada bu ilişkilərdə xoşagəlməz çalarlar görünmüşdür. 1995-ci ilin martında ölkəmizdə baş verən dövlət çevrilişinə cəhd zamanı Türkiyənin bəzi siyasi dairələrinin və ayrı-ayrı liderlərin xeyir-duasının olduğunu da tarix unutmayıb. Şəksiz, liderlər dövlətlərarası münasibətlərin inkişafında həlledici fiqurlardır və bu mənada Azərbaycan ictimaiyyəti Ərdoğana daha böyük ümidlər bəsləyir. Hər şeydən əvvəl DQ münaqişəsinin ədalətli həlli məsələsində.

Türkiyənin sabiq iqtidarları dövründə qardaş cümhuriyyətdə fəaliyyət göstərən ayrı-ayrı iş adamları və Ermənistanla həmsərhəd bölgələrin bəzi bələdiyyə başqanları Türkiyə-Ermənistan qapılarının açılmasının vacibliyi haqqında dəfələrlə məsələ qaldırmışlar. Eyni zamanda, türkün düşmənləri elə Türkiyənin özündəcə, hətta qondarma erməni soyqırımının olduğunu rəsmən qəbul etmək haqqında fikirlər də söyləyiblər. Heç şübhəsiz, AKP qərargahının önündə Böyük Mustafa Kamal Atatürkün nəhəng portretini asdıran Rəcəb Teyyub Ərdoğan həmin qüvvələrə də öz yerini göstərəcəkdir.

İqtisadi inkişafımızla bağlı lazımınca istifadə olunmayan və yatıb qalan imkanların işə salınması üçün yəqin ki, Ərdoğanın görəcəyi tədbirlər Türkiyənin sabiq rəhbərlərindən bəziləri kimi yalnız bəyanatlarla məhdudlaşmayacaq, həm də real nəticələri görmək üçün uzun vaxt da tələb olunmayacaq. Prezident Heydər Əliyevin "Türk iş adamları, Azərbaycana gəlin, sərmayə qoyun, öz vətəninizdə iş görün" çağırışı şübhəsiz, Ərdoğanın müvafiq addımları ilə müşayiət olunacaqdır.

Hələ ki, Rəcəb Teyyub Ərdoğan AKP başqanıdır. Lakin onu baş nazir kürsüsünə aparan yolun üzərindəki manеələr aradan qaldırılıb. Türkiyə Konstitusiyasına edilən dəyişikliklər, habelə parlamentdə qəbul edilən son qanunlardan sonra Ərdoğan baş nazir kürsüsünün bir neçə addımlığına yaxınlaşıb. Yəqin ki, o, Siyirtdən millət vəkili seçiləcək, daha sonra isə Türkiyənin baş naziri vəzifəsini tutacaq. Lakin o, zor dönəmin baş bakanı olacaq. Ən ciddi problemləri və Türkiyə üçün taleyüklü məsələləri həll etmək Ərdoğanın imtahanı olacaq. İndiki zamanda ABŞ-ın İraqa qarşı müharibəyə başlaması Türkiyədən son dərəcə dəqiq siyasət yürütməyi tələb edir. Ortada Avropa Birliyinə gedən yol və Şimali Kipr məsələsi də var. Bunlar Türkiyənin varlıq məsələləridir. Özünün dediyi kimi, bunlar "Əhmədin, Mehmetin, Teyyub Ərdoğanın işi deyil, millətin işidir". Millət isə seçkilər yolu ilə öz taleyini AKP-yə və onun başqanı Rəcəb Teyyub Ərdoğana bağlayıb. Ona güvənib, ona etibar edib. Hər gün türk mətbuatı verilən vədlərin müddətini hesablamaqla məşğuldur. Ona bu yolda - Atatürk yolunda, Türkiyə yolunda uğurlar arzulayırıq. Arzu edirik ki, Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin yeni dönəmdəki arzuedilən inkişafına qardaş Cümhuriyyət tərəfdən Rəcəb Teyyub Ərdoğan öz möhürünü vursun.

Azərbaycana xoş gəldiniz, sayın genel başqan!

Bu gün Rəcəb Teyyub Ərdoğan Bakıya gəlir

SƏFƏR ZAMANI O, AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ HEYDƏR ƏLİYEVLƏ VƏ DİGƏR RƏSMİ ŞƏXSLƏRLƏ GÖRÜŞƏCƏK

(Əvvəli 1-ci səh.)

Səfərin ilk günü o, Azərbaycan prezidenti ilə görüşəcək. Yanvarın 8-də Ərdoğan Şəhidlər Xiyabanına və türk şəhidlərinin xatirə Xiyabanına əklillər qoyacaq. Səfər proqramında Milli Məclisin spikeri Murtuz Ələsgərov, baş nazir Artur Rasizadə, xarici işlər naziri Vilayət Quliyevlə görüşlər nəzərdə tutulub. Görüşlər zamanı Azərbaycan-Türkiyə qarşılıqlı əlaqələrinin genişləndirilməsi, Cənubi Qafqazda durum, regional layihələrin həyata keçirilməsi, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində birgə səylər kimi məsələlərin müzakirəsi planlaşdırılır. Səfər proqramında Sənqəçal neft terminalına getmək nəzərdə tutulub. Yanvarın 8-də axşam Ərdoğanın Bakıya səfəri başa çatacaq. Qeyd edək ki, bu səfər R.Ərdoğanın türkdilli ölkələrə səfərləri çərçivəsində həyata keçiriləcək. O, Azərbaycandan Türkmənistana və Qazaxıstana yola düşəcək.

Bakıya səfəri çərçivəsində R.Ərdoğanın müxalifət partiyalarının liderləri ilə görüşüb-görüşməyəcəyi hələ dəqiqləşməyib. Bununla belə, bir sıra müxalifət partiyaları R.Ərdoğanla görüşmək istəyirlər. "Şərq" agentliyinin məlumatına görə, artıq bu məqsədlə Azərbaycan İslam Partiyası Türkiyənin ölkəmizdəki səfirliyinə müraciət edib. AXCP, Milli İstiqlal, Müsavat və Azərbaycan Demokrat partiyalarının rəhbərləri də Ərdoğanın Azərbaycanın aparıcı müxalifət liderləri ilə görüşəcəyinə ümid edir. Bu görüşlər zamanı müxalifət nümayəndələri Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin daha da inkişafı məsələsini müzakirə etmək niyyətindədir.

"İslahatçılar" bu ilin birinci yarısında qurultay keçirəcək

QURULTAYLA BAĞLI TƏŞKİLAT KOMİTƏSİ YARADILIB

Ötən həftənin şənbə günü "islahatçılar" AXCP-sinin Ali Məclisi partiyanın IV (VII) qurultayına hazırlıq üzrə təşkilat komitəsinin yaradılması barədə qərar qəbul edib. Ali Məclisin qərarı ilə partiyanın növbəti qurultayının bu ilin birinci yarısında keçirilməsi məqsədəuyğun hesab edilib. Dünən isə Qurultaya Hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsinin iclası keçirilib. Bu barədə "525"in müxbiri ilə söhbətində AXCP ("islahatçılar") mətbuat xidmətinin rəhbəri İsaq Əvəzoğlu məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, iclasda Təşkilat Komitəsinin işinin təşkili ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Partiyanın rayon və şəhər şöbələrində yanvarın 20-dək məclislərin toplantılarının keçirilməsi, eləcə də təşkilat komitələrinin yaradılması məqsədəuyğun hesab olunub. Həmçinin Qurultaya Hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsi partiyanın yerli şöbələrində qurultayqabağı konfransların martın 10-dək başa çatdırılmasını tövsiyə edib. İ.Əvəzoğlunun bildirdiyinə görə, qurultayda partiyanın seçkili orqanlarına yenidən seçkilər keçiriləcək və partiyanın son iki il ərzindəki fəaliyyətinə qiymət veriləcək: **"AXCP-nin nizamnaməsinə görə, bu il partiyanın növbəti qurultayı keçirilməlidir. Ali Məclis də bunu nəzərə alıb qurultayın bu ilin birinci yarısında keçirməyi məqsədəuyğun bildi. Onu da deyim ki, qurultayda fövqəladə hadisə baş verməyəcək. Sadəcə, partiyaya yenidən sədr və seçkili orqanlara üzvlər seçiləcək".**

İ.Əvəzoğlunun dediyinə görə, qurultayda prezident seçkiləri ilə bağlı məsələ də müzakirə olunacaq və partiyanın rəsmi mövqeyi müəyyənləşdiriləcək: **"Prezident seçkiləri ilə bağlı AXCP mövqeyini bildirib. Partiyanın sədri dəfələrlə bəyan edib ki, indiki şəraitdə hansısa partiyanın təkbaşına hakimiyyətə gəlməsi qeyri-mümkündür. Ona görə də biz müxalifət partiyalarının prezident seçkilərində vahid namizədlə iştirak etməsini məqsədəuyğun hesab edirik. Əgər qurultay nümayəndələri istəsələr, bu məsələ qurultayda da müzakirə olunacaq. Hətta ola bilsin ki, seçkilərlə bağlı qurultayda konkret qərar qəbul edilsin".**

GÜNDÜZ

"İslam"çılar niyə güneyli soydaşlarımızı müdafiə etmir?

ONLAR İRANDA BAŞ VERƏN HADİSƏLƏRƏ MÜNASİBƏT BİLDİRMƏYİ MƏQSƏDƏUYĞUN SAYMIR

Güneyli soydaşlarımızın hüquqlarının pozulmasına ölkədəki əksər siyasi qurumlar öz mövqelərini bildiriblər. Demək olar ki, bütün siyasi partiyalar soydaşlarımızın hüquqlarının pozulmasını pisləyərək İran hökumətinin rəhbərliyindən həbs olunan azərbaycanlıların azadlığa buraxılmasını tələb ediblər. Amma nədənsə daha çox iranpərəst qüvvələr kimi tanınan Azərbaycançı Qüvvələr Birliyi, o cümlədən Azərbaycan İslam Partiyası (AİP) bu məsələyə münasibətini hələ də açıqlamayıb.

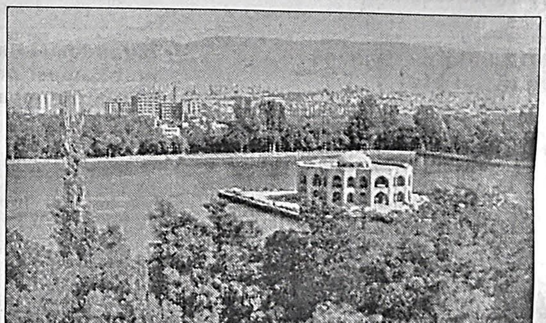

AİP-in siyasət şöbəsinin rəhbəri Gündüz Hacıyevin sözlərinə görə, onlar güneyli soydaşlarımızın hüquqlarının pozulmasına münasibət bildirməyi məqsədəuyğun hesab etmirlər. Çünki Azərbaycan hökuməti bu məsələylə bağlı rəsmi mövqeyini hələ açıqlamayıb: **"İranda yaşayan azərbaycanlıların hüquqlarının pozulması barədə əlimizdə rəsmi məlumat yoxdur. Əgər belə bir məlumatımız olsa, həmin məlumata əsasən partiyamızın mövqeyini açıqlaya bilərik. Ona görə də yaxşı olardı ki, Azərbaycanın İrandakı səfiri Abbasəli Həsənov bu barədə açıqlama versin və dövlətimizin rəsmi mövqeyindən xəbərdar olaq".**

G.Hacıyevin fikrincə, Azərbaycandakı siyasi qüvvələrin İran daxilində gedən proseslərə münasibət bildirməsi doğru deyil. Ona görə də yaxşı olardı ki, siyasi partiyalar güneyli soydaşlarımızın yox, Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarını qorusunlar: **"Mən İranda gedən proseslərə münasibət bildirən partiyalara tövsiyə edərdim ki, onlar xarici ölkədəki hadisələrə yox, Azərbaycanın daxilindəki hadisələrə qiymət versinlər. Çünki Azərbaycanda minlərlə insanın hüquqları pozulur. Təkcə Nardaran hadisələri zamanı 8 min insanın hüquqları tapdalanıb. Yüz minlərlə soydaşımız iqtisadi problemlər ucbatından xarici ölkələrə üz tutmalı olub. Hesab edirəm ki, bu məsələlərlə məşğul olmaq əvəzinə, İranda gedən proseslərə qiymət vermək ən azı ciddi iş deyil. Yaxşı olardı ki, biz bu cür qeyri-ciddi işlərlə məşğul olmayaq".** AİP funksionerinin qənaətinə görə, ölkədəki siyasi partiyalar və qurumlar Azərbaycanın daxilindəki problemləri həll etdikdən sonra xaricdə yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının müdafiəsinə qalxmalıdırlar. Çünki hüquqları pozulan insanların başqalarının hüquqlarını qorumağa cəhd göstərməsi normal məntiqə sığmır: **"Biz əvvəlcə Azərbaycan vətəndaşlarının mənafeyini müdafiə edib ölkədə demokratik cəmiyyət qurmalıyıq. Yalnız bundan sonra xarici ölkələrdə baş verən hadisələrə münasibət bildirə bilərik. Hətta hansısa xarici ölkədə yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının tam müdafiəsinə qalxırıq".**

G.Hacıyev hesab edir ki, Azərbaycandakı siyasi qüvvələrin İranda baş verən proseslərə münasibət bildirməsinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Çünki İran böyük dövlətdir və onun daxili işlərinə qarışmaq doğru deyil: **"İran böyük dövlətdir. Onun ərazisində nələr baş verdiyini biz bilmirik. Ola bilsin ki, baş verən hadisələr müəyyən bir dəstə ilə bağlı olsun. Obyektiv məlumat olmadan hadisələrə qiymət vermək doğru deyil. Mövqe bildirmək xətrinə mövqe bildirmək yersiz hərəkətdir".**

G.Hacıyevə görə, İranda baş verən hadisələrə münasibət bildirən qüvvələr başqa dövlətlərin xoşuna gəlmək üçün bu cür addım atırlar. Əslində İranda yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının pozulması barədə onların əlində rəsmi məlumat yoxdur: **"Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi adlanan bir qurum İranda yaşayan azərbaycanlıların hüquqlarının pozulması ilə bağlı bəyanat qəbul edib. Əgər bu qurumda sözügedən məsələ ilə bağlı konkret və obyektiv məlumat varsa, onlara haqq qazandırmaq olar. Amma məsələ burasındadır ki, rəsmi şəkildə belə bir məlumat verilməyib. Rəsmi məlumatlara əsaslanmayan, ordan-burdan gələn informasiyalara görə mövqe bildirmək düzgün deyil. Nəzərə almalıyıq ki, bu gün İranla Azərbaycan arasındakı əlaqələr artan xətt üzrə inkişaf edir. İki dövlət bir-birinə getdikcə daha da yaxınlaşır. Belə bir şəraitdə İrana qarşı səlib yürüşünə başlamaq haqqında fikirləşmək bizim üçün sərfəli ola bilməz".**

Tehranda və Təbrizdə Qarabağla bağlı keçirilən aksiyalara toxunan AİP funksioneri bunu müsbət qiymətləndirdiklərini bildirib. Onun fikrincə, İran islam dövləti olduğu üçün bu cür aksiyaların keçirilməsi təsadüfi deyil: **"İran Ermənistanı təcavüzkar dövlət kimi tanıyan yeganə ölkədir. Yəqin ki, bu ölkədə yaşayan müsəlmanlar millətindən asılı olmayaraq Qarabağın işğalı ilə barışmayacaq. Əgər indi İranda Qarabağın azadlığı ilə bağlı şüarlar səsləndirilən aksiyalar keçirilirsə, bu, bizi sevindirir və onu sübut edir ki, Qarabağ ermənilərə verilməyəcək".**

GÜNDÜZ

Lalə Şövkət platformasını açıqlayır

O, TÜRKİYƏ HƏRBİ BAZALARININ AZƏRBAYCANDA YERLƏŞDİRİLMƏSİNİ TƏKLİF EDİR

"Mənim üçün milli ideologiya məsələsi çox önəmlidir. Çünki bu gün bu sahədə Azərbaycanda bir boşluq var. Demək olar ki, bizim milli dəyərlər sistemimiz devalvasiyaya uğrayır. Hesab edirəm ki, bu sahədə dövlətçilik səviyyəsində çox güclü iş aparılmalıdır". Bu fikirləri "525"in müxbirilə söhbətində sabiq dövlət katibi, Azərbaycan Liberal Partiyasının (ALP) sədri Lalə Şövkət qarşıdan gələn prezident seçkilərilə bağlı prezidentliyə iddialı bir şəxs kimi özünün hazırladığı seçki platformasının bəzi məqamlarını açıqlayarkən dilə gətirib. Onun sözlərinə görə, milli ideologiya dövlət səviyyəsində təbliğ olunmalıdır: "Bu nöqteyi-nəzərdən mən, Əlibəy Hüseynzadənin, Məmməd Əmin Rəsulzadənin ideologiyasına sadiq olduğumuzu bir daha bəyan edirəm. Hesab edirəm ki, dövlət bayrağımızda öz əksini tapan 3 meyar milli ideologiyamızın əsas meyarları olmalıdır".

Bizimlə söhbətində eyni zamanda L.Şövkət bildirib ki, hakimiyyətə gələcəyi təqdirdə Türkiyə dövlətilə inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsinə daha çox yer ayıracaq: **"Mən belə düşünürəm ki, bu gün Azərbaycanla Türkiyənin inteqrasiyası lazımi səviyyədə deyil. Yəni, biz gərək elə edək ki, Azərbaycanla Türkiyənin inteqrasiyası daha sıx olsun və bu proses sözdə deyil, əməldə özünü büruzə versin. Bu inteqrasiya nəinki iqtisadi, siyasi, hətta hərbi sahədə özünün daha da səmərəli nəticəsini göstərsin. Bilirsiniz ki, bu gün biz müharibə vəziyyətindəyik və Azərbaycanla müharibə vəziyyətində olan Ermənistanda Rusiyanın hərbi bazaları yerləşdirilib. Bundan əlavə, Rusiya özünün Gürcüstandakı hərbi bazalarını Ermənistana köçürüb. Bu isə sözsüz ki, regiondakı balansı pozur və Azərbaycan üçün təhlükə yaradır. Bu baxımdan hesab edirəm ki, Türkiyənin də hərbi bazaları Azərbaycanda yerləşdirilməlidir. Qardaş dövlət bizə kömək etməlidir ki, Azərbaycanda çox tez bir zamanda, bir il ərzində çevik, professional ordu yarada bilək. Bizim çevik ordunu yaratmaq üçün çox geniş imkanlarımız var. Mən bunun təxmini hesabatını aparmışam və görmüşəm ki, bizim 22-25 minlik peşəkar, müasir texnologiyaya yiyələnmiş ordumuz təşkil oluna bilər. Ona görə də qardaş Türkiyənin öz hərbi bazalarını Azərbaycanda yerləşdirməsi və onların bu sahədə bizə böyüklük etməsi labüddür, zəruridir. Türkiyə yeganə ölkədir ki, həmişə təmənnasız şəkildə Azərbaycana dayaq, arxa olub. Mən də istəyərdim ki, həm iqtisadi, həm siyasi, həm də hərbi sahədə Azərbaycan-Türkiyə inteqrasiyası daha da səmərəli olsun".**

Platformasını açıqlayarkən L.Şövkət qeyd edib ki, prezident seçiləcəyi təqdirdə onun üçün əsas məsələ Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin ölkəmizin maraqlarına uyğun həll edilməsi olacaq: **"Mən üzərimə çox böyük məsuliyyət götürərək bəyan edirəm ki, bu münaqişənin 2 ilə həll edəcəyəm. Deyə bilərsiniz ki, bu siyasi populizm əlamətidir. Ancaq mən özümə çox risqli bir məhdudiyyət qoyuram. Yəni, iki il ərzində bu münaqişəni həll etməsəm, prezidentlikdən istefa verəcəyəm. Azərbaycan cəmiyyəti mənim siyasi fəaliyyətimlə yaxından tanışdır. Mən dəfələrlə sübut etmişəm ki, sözümün həm sahibiyəm, həm də quluyam. Mən dediyim sözə, verdiyim vədə həmişə əməl etmişəm. Ona görə də hər şeyi götür-qoy edib bütün məsuliyyətlə deyirəm ki, 2 il ərzində Qarabağı, işğal olunmuş digər torpaqlarımızı geri qaytara bilməsəm, prezidentlikdən istefa verəcəyəm. Eyni zamanda, Azərbaycan siyasiləri bir şeyi yaddan çıxarmamalıdırlar ki, siyasət abstrakt anlayış deyil, siyasət çox konkret zaman kəsiyində konkret işlərin görülməsi məharətidir. İstərdim ki, siyasətçilərimiz bunu hər vaxt yaddan çıxarmasınlar. Əgər onlar hansısa vədlər verirlərsə, həmin vədlərin reallaşması üçün konkret müddət müəyyənləşməlidirlər. Onlar müəyyənləşdirməlidirirlər ki, bu vədləri hansı müddətdə həyata keçirə bilərlər. Mənim fikrimcə, keçid dövrünün də öz vaxtı var, siyasi-iqtisadi dirçəlişin də. Bu gün əksər dünya ölkələri, o cümlədən Avropa ölkələri keçid dövrünü keçiblər. Çünki onlar vaxt məsələsində çox dəqiqdirlər. Əgər onlar hansısa proqramların həyata keçirilməsindən danışırlarsa, o zaman onun dəqiq vaxtını da bəyan edirlər. Əgər bizim siyasətçilər də məsuliyyəti öz boyunlarına götürüb nəyi isə vəd edirlərsə, onların yerinə yetirilməsi üçün dəqiq vaxt müəyyənləşdirməlidir. Mən bu cür siyasətin tərəfdarıyam".**

Kamil HƏMZƏOĞLU

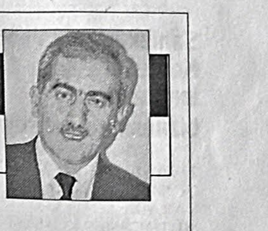

Əhməd ORUC
Azadlıq Partiyasının sədri
ahmed_oruc@mail.ru

Azərbaycan əleyhinə işbirliyi

BU GÜN İQTİDAR, ATƏT VƏ MÜXALİFƏTİN BÖYÜK BİR QİSMİ ARASINDA AZƏRBAYCANIN MARAQLARI ƏLEYHİNƏ AÇIQ İŞBİRLİYİ MÖVCUDDUR

ATƏT Azərbaycan iqtidarının çətin dil tapdığı instansiyalarla danışıqlarda vasitəçilik etməkdə xeyli təcrübə yığıb. Zarafat deyil, bu təşkilat 11 ildir Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı Azərbaycanla Ermənistan arasında vasitəçilik missiyasını yerinə yetirir. Üstəlik də 7-8 ildir Azərbaycanda demokratik təşkilat qismində çıxış edir. Azərbaycanda isə əksər siyasi liderlər problemlərin məsuliyyətini bu təşkilatın üzərinə yıxır, onların nümayəndələrini danlamaqla "sərt" siyasət yürüdürlər. Lakin unutmayaq ki, ATƏT-i hər iki problemlə bağlı Azərbaycana biz özümüz çağırmışıq və bu təşkilatın bizim problemlərlə məşğul olmasını "uğurlu siyasət", hətta bəzən "qələbə" kimi təqdim etmişik. Halbuki hamımıza bəlli olmalıdır ki, nə ATƏT-i danlamaqla bu problemlər həll olunasıdır, nə də ümumiyyətlə, ATƏT bu gün hər hansı problemi həll etmək imkanında və gücündədir. Əgər problemlərimizin həllində beynəlxalq təşkilatlardan yardım umuruqsa və ATƏT bu işə yaramırsa, onda daha uğurlu olanını seçməliyik, nə ATƏT-lə, nə də hər hansı beynəlxalq təşkilatla "müharibə" aparmaq yox, problemin ağırlığını tədricən maraqlarımıza uyğun olan müstəviyə keçirməyə çalışmalıyıq. ATƏT-in - Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının adı onun müasir Avropada statusu ilə uyğun gəlmir. Heç kimə sirr deyil ki, bu gün Avropada təhlükəsizlik məsələsi NATO-nun institutları, əməkdaşlıq məsələlərinin əsasları isə Avropa Birliyi tərəfindən həyata keçirilir. ATƏT vaxtilə sosialist düşərgəsində olan ölkələri Rusiyanın nəzarətindən çıxarmaq, bu ölkələrlə Qərb arasında münasibətlər yaratmaq missiyasını yerinə yetirirdi. Artıq keçmiş sosialist düşərgəsi ölkələrinin bir qismi NATO-ya, bir qismi Avropa Birliyinə üzv olduğundan, bu ölkələrlə Qərbin aparıcı dövlətləri arasında iktisadi münasibətlər inkişaf etdiyindən ATƏT Avropada öz mövqeyini demək olar ki, itirib. Digər tərəfdən isə ATƏT-in vasitəçilik etdiyi hər iki problemlə bağlı Azərbaycanın vəziyyəti get-gedə daha da ağırlaşıb.

Dağlıq Qarabağ problemi hələ ATƏT-in vasitəçiliyə başladığı dönəmdə indikindən xeyli fərqli statusda idi. Həmin dövr Azərbaycanın ərazi bütövlüyü haqda heç söhbət belə getmirdi, gündəmdə olan yalnız ermənilərin Dağlıq Qarabağda yaşaması üçün təminat, onların təhlükəsizliyi kimi məsələlər idi. Ötən 11 ildə problem Azərbaycanın ziyanına əvvəlcə ermənilərə özünüidarə statusu verilməsi, sonrakı dönəmlərdə Azərbaycanın bu ərazidə ordu saxlaya bilməməsi, ümumi dövlət və s. mərhələlərdən keçirilərək elə bir mərhələyə gətirilib ki, artıq bu gün ATƏT-in Minsk qrupundakı amerikalı həmsədri R.Perina açıq şəkildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü şübhə altına qoymaqdan belə çəkinmir. Bu gün ATƏT ABŞ, Avropa və Rusiyanın Azərbaycandakı maraqlarını tarazlaşdıran alət funksiyasını yerinə yetirir. Bu "tarazlaşdırmanın" isə Azərbaycanın əleyhinə, ermənilərin xeyrinə yönəldiyi heç kimə sirr deyil. Məsələnin bu cür biabırçı istiqamət alması Azərbaycanın iqtidarında təmsil olunanların heysiyyətlərini saxlamaq naminə olmasından qaynaqlanır.

ATƏT-in fəaliyyət göstərdiyi digər cəbhədə - iqtidarla Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi arasında yerinə yetirməyə çalışdığı vasitəçilik məsələsində də vəziyyət bərbaddır. Əvvəla onu qeyd edək ki, Azərbaycanda müxalifətin kim olduğunu ATƏT-in müəyyənləşdirməsi, yalnız dörd təşkilatı müxalifət qismində tanıması və bu təşkilatlara "əlavə qan verilməsi", ictimaiyyətin bu təşkilatlar ətrafına cəlb edilməsi Azərbaycan siyasi elitasının nə gündə olduğunu göstərir. ATƏT vasitəçiliyə başlayandan sonra Azərbaycanda seçkilərin get-gedə daha saxtalaşdırılması heç kimə sirr deyil. Bu iqtidarın dönəmində əvvəlki seçkiləri saxtalaşdırmaq üçün bir adamın bir neçə dəfə səs verməsi, bülleten atmaq, alternativ protokolların yazılması kimi variantlardan istifadə olunurdusa, son seçkilərdə demək olar ki, bu "əziyyətlərdən" əsər-əlamət qalmayıb, protokollar yuxarıdan hazır gəlir, komissiya üzvləri isə ağ protokolları imzalayır. ATƏT-in mərhəməti və iqtidarın məsələyə daha "konstruktiv" yanaşması nəticəsində on minlərlə azərbaycanlı komissiya üzvü bülleten atmaq, saymaq "əziyyətindən" qurtarıb. Siyasi proseslərdən xəbərdar olanlar bilirlər ki, bu sahədə ATƏT-in missiyası seçkiləri demokratik keçirmək deyil. Təəssüf ki, Qərb son illər iqtidarın seçkini saxtalaşdırmasına imkan yaratmaq və bu saxtakarlığı Azərbaycan iqtidarının müxalifətlə razılaşdırmaqla legitimləşdirmək xəttini yürüdür. Müxalifətin missiyası isə bu vasitəsi ilə seçkiləri demokratik göstərməkdən ibarətdir. Təbii ki, müxalifət bu "görüntünü" verdiyinə görə həm Qərb, həm də iqtidar tərəfindən mükafatlandırılır.

Göründüyü kimi, Azərbaycan iqtidarı, ATƏT və müxalifətin böyük bir qismi arasında Azərbaycanın köklü maraqları əleyhinə açıq işbirliyi mövcuddur. Bu işbirliyi nəticəsində iqtidar hakimiyyətini qoruyur, Qərb bu regionda öz maraqlarını təmin edir, sağlam məntiqə zidd olaraq millətin lənətini qazanmış müxalifət liderləri isə siyasi səhnədə qala bilir.

Hələlik!

"Heydər Əliyev növbəti seçkilərdə iştirak edəcək"

AYDIN MİRZƏZADƏ: "CƏMİYYƏTİN SAĞLAM, MÜTƏRƏQQİ QÜVVƏLƏRİNİN NÜMAYƏNDƏSİ KİMİ O, YENİDƏN PREZİDENT SEÇİLƏCƏK"

"Yeni Azərbaycan Partiyası özünün axırıncı - ikinci qurultayında qərara alıb ki, növbəti prezident seçkilərində namizədi partiyanın sədri, indiki dövlət başçısı Heydər Əliyev olacaq. Odur ki, bu gün partiyanın özünün qəbul etdiyi qərara yenidən baxmaq fikri yoxdur. Bizim namizədimiz var və o, tək bizim namizədimiz deyil, cəmiyyətin, bütün Heydər Əliyevsevərlər təbəqəsinin namizədidir". Bu fikirləri "525"in müxbirilə söhbətində Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasi Şurasının üzvü, millət vəkili Aydın Mirzəzadə Müsavat başqanı İsa Qəmbərin "azad, ədalətli seçkilərdə Heydər Əliyevə qalib gələ bilərəm. Bu sadəcə, İsa Qəmbərin Heydər Əliyevin üzərində qələbəsi kimi yox, müsavatçılıq ideyalarının kommunizm ideyaları üzərində qələbəsi kimi tarixə düşə bilər" açıqlamasına münasibətini bildirərkən deyib: **"Heydər Əliyev prezident seçkilərində iştirak edəcək və cəmiyyətin sağlam, demokratik, mütərəqqi qüvvələrinin nümayəndəsi kimi yenidən ölkənin növbəti müddətə prezidenti seçiləcək. O ki qaldı müxalifət nümayəndələrindən biri olan Qəmbərin açıqlamasına, açığını deyim ki, onun siyasi proseslərə təsiri o qədər güclü deyil ki, dediklərinə də şərh vermək lazım gəlsin. Heydər Əliyev şəxsiyyəti Azərbaycan tarixinə iz qoymuş şəxsiyyətdir. Onun fikirləri bundan sonra da onilliklər boyu Azərbaycandakı ictimai-siyasi proseslərdə aparıcı xətt olacaq. O, XX əsrin dahi şəxsiyyətlərindən, Azərbaycan xalqının yetirdiyi çox görkəmli simalarından biridir. Azərbaycan xalqı, dövlətçiliyi məhz Heydər Əliyevlə XX əsrin axırları, XXI əsrin əvvəllərində qüdrətlənib və bundan sonra da qüdrətlənməkdə davam edəcək".**

Kamil HƏMZƏOĞLU

ATƏT-in növbəti monitorinqi bu ay keçiriləcək

ANJEY KASPRŞİK AZƏRBAYCAN ORDUSUNUN BİR NEÇƏ KƏNDİ İŞĞALDAN AZAD ETMƏSİ BARƏDƏ MƏLUMATLARI TƏKZİB EDİR

(Əvvəli 1-ci səh.)

"Bunun nəticəsi yaxşı olmaya bilər" - deyən Kasprşik ümid etdiyini bildirib ki, 2003-cü ildə vəziyyət yaxşılaşacaq. Bununla belə, o, Ermənistan və Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkilərilə bağlı bu ilin gərgin olacağını isisna etməyib. A.Kasprşikin sözlərinə görə, 2002-ci ildə cəbhə xəttində ümumən 20 monitorinq olub. **"Həmişə çalışmışıq ki, monitorinqi ayda iki dəfə keçirək, lakin bəzən, buna nail ola bilməmişik"** - deyə Kasprşik əlavə edib. O qeyd edib ki, ötən ilin sonlarına yaxın atəşkəs rejiminin pozulması nəticəsində yaralananların sayı artıb. Lakin o, konkret rəqəm göstərməyib. Kasprşik deyib ki, münaqişə xəttində növbəti monitorinq yanvar ayının birinci yarısında aparılacaq.

"İndiyə kimi Qazax rayonu ərazisində cəbhə xəttində heç bir dəyişiklik baş verməyib". A.Kasprşik Azərbaycan ordusunun bir neçə sərhəd kəndini azad etməsi barədə xəbərləri şərh edərkən belə deyib. Onun sözlərinə görə, həmin rayonda monitorinq aparıb və cəbhə xəttində hər hansı dəyişiklik qeydə almayıb. Xatırladaq ki, ötən il dekabrın 25-də erməni işğalı altında olan bir neçə kəndin Azərbaycan ordusu tərəfindən azad edildiyi barədə xəbər yayılmışdı.

Azərbaycan və Pakistan DİN-ləri əməkdaşlığı genişləndirmək niyyətindədir

Azərbaycan və Pakistan ekspertləri iki ölkə arasında əməkdaşlıq və hüquqi yardım haqqında saziş layihəsini hazırlamaq niyyətindədirlər. Bu məsələ Azərbaycanın İslamabaddakı səfiri Eynulla Mədətlinin Pakistan daxili işlər naziri Saleh Həyatla görüşündə müzakirə olunub.

Diplomat S.Həyata onun azərbaycanlı həmkarı Ramil Usubovun məktubunu təqdim edib. Məktubda Azərbaycan və Pakistan DİN-lərinin müxtəlif struktur bölmələri arasında qarşılıqlı fəaliyyətin genişləndirilməsinin zəruriliyi qeyd olunub. Məsələn, nazirliklərin strukturu, narkobizneslə mübarizə, müxtəlif istiqamətlərdə təcrübə mübadiləsi haqqında informasiya mübadiləsi təklif olunur. R.Usubov öz həmkarını Bakıya rəsmi səfərə dəvət edib. S.Həyat Azərbaycan DİN-ə zəruri yardım və dəstək verməyə, eləcə də Bakıya səfər etməyə hazır olduğunu bildirib. Səfər ərəfəsində o, ekspert mübadiləsinin təşkili və işçi qrupların qarşılıqlı fəaliyyət imkanlarının öyrənilməsinin mühüm olduğunu deyib.

"Son sözümüzü bu həftə deyəcəyik"

İSA QƏMBƏR: "TƏKLİF OLSAYDI, ƏRDOĞANLA MƏMNUNİYYƏTLƏ GÖRÜŞƏRDİK"

"Demokratik Konqresin toplantısında Seçki Məcəlləsi ilə bağlı müzakirələr davam etdirildi. Həm Məcəllənin özü ilə bağlı mövqelər ətrafında, həm də ATƏT-in bir sıra siyasi partiyalar müraciət edərək razılaşdırma komissiyası ilə əlaqədar apardığı hazırlıq işləri haqda fikir mübadiləsi aparıldı. Eyni zamanda, yığıncaqda Demokratik Konqresin 2003-cü ildə vəzifələri barədə geniş müzakirələr keçirildi və müzakirələr yenə də davam edəcək". Bu fikirləri Demokratik Konqresin İdarə Heyətinin dünənki toplantısından sonra brifinq keçirən Müsavat Partiyasının başqanı İsa Qəmbər dilə gətirib.

Yığıncaqda məhbus, professor Adil Qeybullanın səhhətilə bağlı fikir mübadiləsinin aparıldığını deyən İ.Qəmbərin sözlərinə görə, mövcud iqtidar öz siyasi məqsədləri üçün bir yol-qəza hadisəsindən istifadə edərək Adil Qeybullanı cəmiyyətdən uzun müddət təcrid etmək haqda sifarişli məhkəmələr yoluyla qərar qəbul etdi: **"Belə bir görkəmli ziyalının, minlərlə insanın sağlamlığının keşiyində dayanmış bir insanın cəmiyyətdən təcrid olunması yalnız və yalnız hakimiyyətdə olan qisasçılıq, kəmfürsətçilik xüsusiyyətlərinin təzahürü kimi qiymətləndirilə bilər. Hazırda uzunmüddətli təcrid və ağır fiziki şərait nəticəsində Adil Qeybullanın sağlamlığı üçün ciddi təhlükələr yaranıb. Biz bir daha diqqəti bu məsələyə cəlb etmək istəyirik və hakimiyyət dairələrini bu vəziyyətdə düzgün qərarlar qəbul etməyə çağırırıq. Hesab edirik ki, ölkənin bütün ictimaiyyəti bu məsələdə bizimlə təxminən eyni mövqelərdən çıxış edir və edə bilər".**

Sonra jurnalistlərin suallarını cavablandıran Müsavat başqanı Türkiyənin Hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (ƏKP) lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın sabah (bu gün-red.) Azərbaycana başlanacaq səfərinə toxunaraq bildirib ki, onlar ilk öncə sözügedən şəxsin səfərini alqışlayır və salamlayırlar: **"Ərdoğanın türk cümhuriyyətləri içərisində birinci olaraq Azərbaycana gəlməsini Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərinin əhəmiyyətinin bir daha qeyd olunması kimi qiymətləndiririk. Cənab Ərdoğan noyabr seçkilərində qalib gəldikdən sonra çox fəal xarici siyasət kursu yeridir və o bir çox xarici ölkələrdə olub. Ancaq diqqət yetirsək, görərik ki, onun səfərlərinin trayektoriyası əsasən Türkiyənin Avropa Birliyinə qəbul edilməsi məsələsi ətrafında olub. Yəqin ki, bu məsələ gündəmdə bir nömrəli məsələ olmasaydı, cənab Ərdoğanın səfər etdiyi ilk ölkə Azərbaycan olardı. Bu baxımdan biz bu səfəri çox yüksək qiymətləndirir və inanırıq ki, bu səfər Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində çox ciddi irəliləyişlərə təkan verəcək. Bir şərtlə ki, Azərbaycanın hakimiyyət dairələri Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində səmimi olarlar, oyun oynamasınlar".** İ.Qəmbər eyni zamanda, onlarda R.T.Ərdoğanın səfər proqramında Azərbaycan müxalifətilə görüşlər keçirilməsi barədə heç bir məlumat olmadığını bildirib: **"Bizə bu barədə müraciət edilməyib və biz də belə bir görüş haqda iki səbəbə görə müraciət etməmişik. Birincisi, bilirik ki, bu səfər sıx proqramlı bir səfərdir. Digər tərəfdən isə hakimiyyət dairələrinin Türkiyənin siyasi qüvvələrinin Azərbaycan müxalifi ilə əlaqələrinə ifrat qısqanclıqla yanaşması da hamınıza bəllidir. Ona görə də biz əlavə psixoloji məqamlar yaratmaq istəmirik. İstəyirik ki, bu səfər maksimum səmərəli olsun və həm Azərbaycan, həm də Türkiyə üçün müсbət nəticələrə gətirib çıxarsın. Əgər müraciət, təklif olsaydı, təbii ki, cənab Ərdoğanla məmnuniyyətlə görüşərdik. Ancaq hesab edirəm ki, bu mərhələdə görüşün olub-olmaması formal xarakter daşıyır".**

Ölkə başçısının növbəti seçkilərə qatılmayacağı haqda mətbuatda gedən məlumata toxunan İsa Qəmbər deyib ki, o, Heydər Əliyevin növbəti seçkilərdə iştirakını istəyir: **"Mənim üçün prezident seçkilərində ən maraqlı rəqib Heydər Əliyev olardı".**

Jurnalistlərlə söhbətində ATƏT-in növbəti Dəyirmi masayla bağlı təklif etdiyi kontakt qrupunun yaradılmasına münasibətini bildirən İ.Qəmbərin qeyd etdiyinə görə, əvvəla, onlar sözügedən təşkilatın planlaşdırdığı tədbirin baş tutması üçün razılaşdırma komissiyanın yaradılmasını təklif ediblər: **"Bu ideya beynəlxalq təşkilatlar - ATƏT, Avropa Şurası tərəfindən çox müsbət qarşılandı və ona çox yüksək dərəcədə dəstək verildi. Eyni zamanda, bu ideya həm hakimiyyətin, həm də müxalifətin təmsilçiliyilə gerçəkləşməli olan bir ideyadır. Görünür, ATƏT-də bu təklifi hakimiyyət dairələrilə müzakirə edərkən iqtidar nümayəndələri razılaşdırma komissiyası kimi bir adla barışmaq istəməyiblər. Çünki bu adın müəyyən terminoloji çəkisi var. Bu ad onu nəzərdə tutur ki, bu prosesdə iştirak edən qüvvələr müəyyən razılığa gəlməlidirlər. Razılığa gəlməyən tərəf qeyri-konstruktiv tərəf kimi öz mövqeyini açıqlamağa məcbur olacaq. Görünür, məhz buna görə hakimiyyət bu adla razılaşmaq istəmir. Hazırkı mərhələdə isə müzakirələr davam edir. Biz həm ayrı-ayrı partiyalar, həm də Müxalifətin Koordinasiya Mərkəzi olaraq bu məsələylə bağlı son sözümüzü bu həftə deyəcəyik".** İ.Qəmbər daha sonra qeyd edib ki, əgər ATƏT-in onlara ünvanladığı məktublarında başqa adlardan istifadə olunursa, bu, hər halda yalnız ATƏT-in mövqeyi deyil, razılaşmanın hansısa mərhələsində ortalığa çıxmış variantlardan biridir: **"Mən detallara varmaq istəmirəm. Ancaq onu deyə bilərəm ki, ad məsələsilə bağlı son qərar yoxdur. Son qərar sonrakı müzakirələrin nəticələrindən asılı olacaq".**

Kamil HƏMZƏOĞLU

Cənubi azərbaycanlılar erməni nazirin Təbrizə gəlişinə hiddətlənib

"RƏSMİ TEHRANIN BU ADDIMI DÜNYA ERMƏNİLƏRİNƏ MÜSBƏT MÜNASİBƏTİN TƏZAHÜRÜDÜR"

(Əvvəli 1-ci səh.)

Mənbə Ermənistan nümayəndələrinin Təbrizdə bir çox sənaye obyektlərində, o cümlədən Təbriz traktor zavodunda olduqlarını bildirir. Aparılan danışıqlar nəticəsində Təbriz valisi əkinçilik üçün kənd təsərrüfatı texnikasının Dağlıq Qarabağ separatçılarına hədiyyə kimi verilməsini qərara alıb. Ermənistanlı nazir bu addımı rəsmi Tehranın dünya ermənilərinə müsbət münasibətinin təzahürü adlandırıb. Qaynaq bildirib ki, valinin çıxışı və onun Ermənistan nümayəndələrini Təbrizdə qəbul etməsi şəhər əhalisi tərəfindən pislənilib. Hazırda valiyə etiraz məktubları göndərilir.

CAP bu məqsədlə Təbriz valisinə etiraz məktubu göndərərək valinin bu hərəkətini Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq kimi qiymətləndirib və dünya ictimaiyyətinin diqqətini rəsmi Tehranın separatçılara, terrorçulara dəstək verməsi faktlarına yönəldib.

Deputatlar yeni qanun layihəsini müzakirə edəcəklər

Milli Məclisin yaz sessiyası zamanı "Fiziki şəxslərə məxsus daşınmaz əmlakın icbari sığortalanması haqqında" qanun layihəsi deputatların müzakirəsinə veriləcək. Bu barədə "Trend" agentliyinə MM-dəki mənbələrdən məlum olub. Sənəd vətəndaşların tikililərinin müxtəlif qəza hadisələrindən və fəlakətli risqlərdən sığortalanmasını nəzərdə tutur. Bura həmçinin yanğın risqləri daxildir. Qanun layihəsində sığortalanmanın ilkin tarifi sığorta məbləğinin 0,3 faizi həcmində göstərilib. Bu məbləğ sığorta polisi ilə razılaşdırılacaq. Məbləğ tikililərin bazar dəyərindən irəli gələn qiymətlər əsasında tərtib ediləcək. Sənəd Maliyyə Nazirliyi və "Azərsığorta" Şirkətinin ekspertləri tərəfindən hazırlanıb.

"Bakı-Ceyhan"ı "kommandos" mühafizə edəcək

MÜHAFİZƏDƏ AMERİKA RADARLARINDAN DA İSTİFADƏ OLUNACAQ

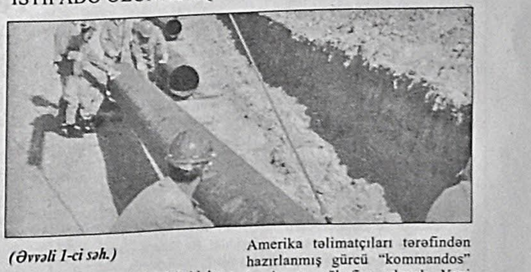

(Əvvəli 1-ci səh.)

GBNK-nın rəhbəri bildirib ki, kəmərin mühafizəsi üçün daimi əsasda işləyən çevik qüvvələrdən istifadə olunacaq. Həmin qüvvələr 64 milyon dəyərində qiymətləndirilən "Təlim və təchizat" proqramı çərçivəsində ABŞ təlimatçıları tərəfindən təlim keçəcəklər. Çanturiyanın dediyinə görə, proqramın ikinci mərhələsində potensialın 65 faizini məhz bu məqsədlərə yönəltmək planlaşdırılıb.

Çanturiya həmçinin bildirib ki, ABŞ kəmərin mühafizəsi üçün xüsusi dəstənin hazırlığına əlavə 11 milyon dollar ayırır. Həmin məbləğ 400 nəfərin hazırlığına istiqamətlənəcək.

"Trend" agentliyinin məlumatına görə, "Bakı-Tbilisi-Ceyhan"ı Amerika təlimatçıları tərəfindən hazırlanmış gürcü "kommandos" batalyonu mühafizə edəcək. Yeni xüsusi bölmənin döyüşçüləri antiterror hazırlıq kursunu, mühüm obyektlərin patrulu və mühafizəsi üzrə təlimlər keçiblər. "Kommandos"la birgə neft kəmərinin təhlükəsizliyinə Dövlət Təhlükəsizlik Nazirliyi, Dövlət Mühafizə Xidməti və Gürcüstan Sərhədlərinin Qorunması üzrə Dövlət Departamenti cavabdeh olacaqlar. Neft kəmərinin tikintisinə bu ilin fevralın axırında başlanılacaq. Bir qədər sonra onunla paralel "Bakı-Tbilisi-Ərzurum" qaz kəməri çəkiləcək. Onun mühafizəsini də "kommandos" öz üzərinə götürəcək. Gürcüstan ərazisində qaz kəmərinin uzunluğu 235 kilometr təşkil edəcək.

Sahibkarlar Konfederasiyası da inkubatorda biznesmen yetişdirəcək

20-25 ŞİRKƏTƏ GÜZƏŞTLİ QİYMƏTLƏRLƏ İŞ ŞƏRAİTİ YARADILACAQ VƏ MÜTƏXƏSSİS KÖMƏYİ GÖSTƏRİLƏCƏK

Azərbaycan hökumətinin sahibkarlığın inkişafında biznes-inkubatorların zəruriliyi qənaətinə gəlməsi dərhal özəl sektorda əks-səda verib. Hökumətin bu ideyasını gerçəkləşdirməyə çalışan təşkilatların sayı günü-gündən artır. Bu istiqamətdə ilk tədqiqatlar aparan isə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasıdır (ASK). Konfederasiya artıq Azərbaycanda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı istiqamətində biznes-inkubatorların yaradılması üzrə layihə işləyib hazırlayıb. ASK-dan verilən məlumata görə, layihəyə əsasən yenicə fəaliyyətə başlayan 20-25 şirkətə güzəştli şərtlərlə Bakıda ofis, ofis avadanlığı veriləcək, kommunikasiya xidməti təmin ediləcək. Eyni zamanda Konfederasiyanın mütəxəssisləri sahibkarlara hüquqi, kargüzarlıq, təşkilati işlərdə də kömək göstərəcəklər. Bu tədbirləri maliyyələşdirilmək üçün isə beynəlxalq donor təşkilatlarından qrant alınması nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, ASK biznes-inkubatorların yaradılmasında dünya təcrübəsini öyrənmək məqsədilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı üzrə mütəxəssis Pol Klaunu ölkəyə dəvət edib. Ənənəvi mütəxəssis beynəlxalq təşkilatlar və hökumət nümayəndələri ilə görüşlərdə layihə ilə bağlı müsbət rəyini bildirib.

Ümumiyyətlə, biznes inkubatorlar yenicə fəaliyyətə başlayan şirkətlərin tezliklə dirçəlməsində və böyüməsində əhəmiyyətli amildir. Artıq bir çox MDB ölkələrində - Rusiyada, Özbəkistanda bir neçə biznes inkubator fəaliyyət göstərir. Bu təsisatlar əslində sahibkara iş şəraitinin yaradılmasında güzəştlərin təqdim edilməsi deməkdir. Lakin ayrı-ayrı təşkilatların qısamüddətli layihələri əsasında reallaşan biznes-inkubatorların xidmətlərindən yalnız seçilmişlər faydalana bilirlər ki, bu da subyektivliyə geniş imkan yaradır. Bu baxımdan biznes inkubatorların vahid mərkəz tərəfindən geniş miqyasda təşkil edilməsi və burada hökumətin fəal iştirak etməsi daha məqsədəuyğun olardı.

S.ƏYYUBOĞLU

Dağ rayonlarımızın inkişafı dünyanın diqqətindədir

AZƏRBAYCANIN DAĞLIQ ƏRAZİLƏRİNDƏ RƏQABƏTDƏNKƏNAR SAHƏLƏRİN İNKİŞAFI ÜÇÜN BÖYÜK POTENSİAL VAR

Müasir dünya iqtisadiyyatının xarakterik cəhətlərindən biri urbanizasiya baxımdan əlverişsiz sayılan dağlıq rayonların inkişafına diqqətin artmasıdır. İnkişaf etmiş dövlətlər belə regionlarda daha çox rəqabətdənkənar sahələrin yaradılmasına maraq göstərirlər. Bu baxımdan Azərbaycanın imkanları daha çoxdur. Məhz bunu nəzərə alaraq respublikada dağlıq rayonların inkişafı məsələsi artıq ölkə hökumətinin nəzərdə tutduğu tədbirlər sırasına əlavə edilib. Hətta bununla bağlı dövlət proqramı hazırlanır. Hazırda isə ölkə hökuməti Dünya Bankı ilə birgə kənd təsərrüfatında fermer təsərrüfatlarının yaradılması və inkişafı üzrə layihələr həyata keçirir. 30 milyon dəyəri olan birinci layihədə təsərrüfatların özəlləşdirilməsi, 100 milyon dollarlıq ikinci layihədə "Kənd təsərrüfatının inkişafı və kreditləşdirilməsi", üçüncü layihədə isə dağlıq rayonların inkişafı nəzərdə tutulub. Bu layihələrin 4 il müddətində tətbiqinə 1,34 milyon dollarını Azərbaycan hökuməti ödəməklə 33,65 milyon dollar sərf ediləcək. Ayrı-ayrı nazirliklər də dağlıq rayonların inkişafına maraq göstərirlər. Hazırda İqtisadi İnkişaf, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi, Gənclər, İdman və Turizm nazirlikləri Azərbaycanda dağ rayonlarının inkişaf etdirilməsini özündə təmsil edən iqtisadi inkişaf proqramları hazırlayırlar.

Burada turizm nazirliyinin daha geniş potensialı var. Son vaxtlar dağ rayonlarında məşğulluğun təmin edilməsində turizm ən perspektivli sahə hesab edilməyə başlanıb. Azərbaycanın dağlıq rayonlarının unikal təbiəti, müalicəvi təbii resursları buranı həm yerli əhali, həm də xaricilər üçün ən yaxşı istirahət məskəninə çevirə bilər. Eyni zamanda nəzərə almaq lazımdır ki, turizm sənayesi nisbətən az xərclə qurulan, yüksək mənfəətə malik və əmək tutumlu sahədir. Hazırkı maliyyə qıtlığı şəraitində isə bu parametrlər Azərbaycan üçün böyük önəm kəsb edir. Turizm qurumlarının təklifinə əsasən, kənd evlərində az xərclə hər cür şəraiti olan qonaq otaqları tikmək olar ki, turist burada qalmaqla həm ənənəvi, yeknəsək mehmanxanalardan canını qurtarmış olar, həm də kəndlilər gəlir mənbəyi əldə edərlər. Digər tərəfdən hazırda Azərbaycanın dağ kəndlərindəki dünyada analoqu olmayan sənətkarlıq sahələri məhsullarını bazarlara çıxmasına kömək etməklə həmin ərazilərin inkişafını təmin etmək olar.

Ümumiyyətlə, dağ rayonlarında məşğulluq problemi hələ sovet dövründən mövcuddur. Həmin ərazilərin elektrikləşdirilməsi, rabitə və qazla təmin edilməsi istiqamətində göstərilən səylərə baxmayaraq əsasən yeni nəsil oranı tərk edir, iş tapmaq ümidi ilə şəhərlərə üz tutur. Nəticədə həm böyük ərazilər sahibsiz qalır, nisbətən kiçik ərazidə yerləşən şəhərlər isə sosial-ekoloji yükün altına girirlər. Bu proses bütün dünyada getsə də, hökumət müəyyən tədbirlər vasitəsilə dağ kəndlərinin boşalmasının qarşısını almağa çalışır. Həmin ərazilərdə məşğulluğun təmin edilməsi bu istiqamətdə ən səmərəli yol hesab edilə bilər. Bunu nəzərə alaraq son vaxtlar dünya ölkələrində, o cümlədən Azərbaycanda dağ rayonlarının inkişaf etdirilməsi prioritet məsələlərdən birinə çevrilib. Qeyd edək ki, bir hissəsi Azərbaycana düşən Qafqaz dağlarında yerləşən ərazilərin inkişaf etdirilməsinə beynəlxalq qurumlar, digər ölkələr də maraq göstərirlər. Belə qurumlardan biri Avropa Şurasıdır. Ötən il respublikamızda Şuranın "Avropa dağları 2002" proqramı çərçivəsində seminar keçirilib. Ümumiyyətlə, isə proqram Alp, Pireney və Qafqaz dağlarında yaşayan əhalinin özünü məşğulluğunun artırılması üçün şərait yaradılmasını nəzərdə tutur. Azərbaycanda isə bu məqsədlə iki pilot rayon - Gəncə və Daşkəsən rayonları seçilib.

Rusiya isə daha konkret təkliflə çıxış edib. Şimal qonşumuzun parlamentariləri Azərbaycan, Gürcüstan və Qazaxıstana dağlıq rayonların inkişaf etdirilməsi üçün birgə qaydalar işləyib hazırlamağı təklif ediblər. Onların fikrincə, adıçəkilən 4 ölkənin mütəxəssisləri sərhəddəki dağ ərazilərinin sabit inkişafı strategiyasını bir yerdə daha real hazırlaya bilərlər.

İsveçrə də Cənubi Qafqazın dağ rayonlarının inkişafına 1 mln. frank ayırmaq niyyətini bəyan edib. Bu vəsait çərçivəsində Azərbaycan və Gürcüstanın yüksək dağ rayonlarında həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş layihələr maliyyələşdiriləcək. Qeyd edək ki, Cənubi Qafqazın dağlıq rayonları italyanların da diqqətini cəlb edib. Ötən il Venesiyada Cənubi Qafqaz ölkələrinin dağlıq rayonlarında müstəqil məşğulluq məsələlərinə həsr olunmuş seminar keçirilib.

S.ƏYYUBOĞLU

Böyük qazanxanalar enerji israfı mənbəyidir

KİLOMETRLƏRLƏ UZANAN İSTİ SU BORULARI ƏLAVƏ MATERİAL, İŞÇİ QÜVVƏSİ VƏ ENERJİ TƏLƏB EDİR

Hazırda evlərin, iş otaqlarının qızdırılmasında istifadə edilən əsas mənbə elektrik enerjisi və təbii qazdır. Lakin əhali (xüsusilə bina evlərində yaşayan) quraşdırılması və yerinin dəyişdirilməsi asan olan elektrik sobalarına daha çox üstünlük verir. Bununla fiziki aşınma müddətini keçmiş elektrik sistemləri həddindən artıq yüklənir və tez-tez sıradan çıxır. Bu problemi yaradan əsas səbəb istilik sisteminin düzgün qurulmamasıdır. Şəhər istilik sisteminin daha müasir qaydada bərpa edilməsini vacib sayan mütəxəssislərin fikrincə, şəhər təsərrüfatına verilmiş rayon istilik qazanxanalarının bələdiyyələrə verilməsi daha düzgün addım olardı. Bələdiyyələr bərpa işlərinə investisiya cəlb edərək istilik sisteminin dünya standartlarına uyğunlaşdırılmasına nail ola bilər. Dünya standartları isə şəhərin hazırkı istilik sistemindən ciddi şəkildə fərqlənir. Belə ki, xarici ölkələrdə istilik sistemləri lokal şəkildə qurulur, yəni hər bina, məhəllə və ya yaşayış massivi ayrıca istilik sisteminə malikdir. Hətta hündür mərtəbəli binalar layihələşdirilərkən burada ayrıca elektrik transformatoru ilə yanaşı qazanxana da nəzərdə tutulur. Bizdə isə bir rayonu isitməyə hesablanmış nəhəng ölçülü qazanxanalar istiliyi on kilometrlərlə uzanan boru xətləri ilə ötürürlər ki, bu da böyük həcmdə yanacaq, boru, izolyasiya materialları və işçi qüvvəsi tələb edir. Digər tərəfdən kommunikasiya xətlərinin kilometrlərlə uzanması istiliyin nəzərəçarpacaq hissəsinin yolda itməsinə səbəb olur. Yəqin ki, sakinlər şəhərimizin yollarında partlamış istilik borularından çıxan buxara, tez-tez qazılıb doldurulan xəndəklərə tez-tez rast gəlirlər. Bu da enerjiyə və materiallara qənaət baxımından mövcud qazanxanaların səmərəliliyinin aşağı olmasına sübutdur.

S.ƏYYUBOĞLU

Kənd təsərrüfatı beynəlxalq təşkilatların marağındadır

Beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın kənd təsərrüfatına böyük maraq göstərirlər. Hazırda Dünya Bankının 60 mln. dollarlıq iki layihəsi, Kənd Təsərrüfatının İnkişafı üzrə Beynəlxalq Fondun 10 mln. dollarlıq 1 layihəsi, Avropa Birliyinin 15 mln. dollarlıq layihəsi, İslam İnkişaf Bankının su qurğularının yenidən qurulmasına yönəlmiş 19,4 mln. dollarlıq layihəsi həyata keçirilir ("Azərtac"). Bununla yanaşı Yaponiya hökumətinin ayırdığı 17 mln. dollarlıq qrant hesabına 705 texnika alınaraq kəndlilərə lizinqə verilib.

Milli Bank ötən ilki fəaliyyətini təhlil edib

Azərbaycan Milli Bankı (AMB) 2003-cü il üçün pul-kredit siyasətinin başlıca istiqamətləri (PKSBİ) barədə açıqlama verib. Bu sənədin böyük hissəsi AMB-nin 2002-ci ildəki işinin təhlilinə həsr edilib. Mərkəzi bank mütəxəssislərinin qiymətləndirməsinə görə, ötən il AMB iqtisadiyyatın pulla təminatının yaxşılaşdırılmasına yönəldilmiş pul-kredit və məzənnə siyasəti yürüdüb və qarşısına qoyduğu məqsədi uğurla yerinə yetirib ("Turan"). İddia edilir ki, geniş pul kütləsinin artımı 2002-ci ilin sonuclarına görə 15% səviyyəsində gözlənilir.

Eyni zamanda, AMB-nin başqa rəsmi göstəricilərinə görə, geniş pul kütləsinin artımı ilin birinci yarısı boyunca azalıb, 11 ay boyunca isə artım vur-tut 3,6% olub ki, ,bu da daha çox fiskal elementlərin (sərmayə artımının, sosial xərclərin) hesabına təmin edilib. Bu zaman ölkənin ÜDM göstəricisi daha yüksək templərlə, təxminən 11% artıb.

PKSBİ-yə görə, milli valyuta olan manat 2002-ci il boyunca yumşaq devalvasiyaya uğrayıb. Manatın məzənnəsi dünyanın aparıcı valyutası olan ABŞ dollarına görə qiymətdən vur-tut 2,5% düşüb. Manatın aşağı devalvasiya templərinin saxlanması müəyyən dərəcədə ölkəyə xarici valyutanın böyük axınını təmin edib. Bununla yanaşı, AMB öncə olduğu kimi yenə də birbaşa nizamlama üsulundan - valyuta intervensiyası üsulundan istifadə edib ki, bu da valyuta bazarında monetar alətlərin yetərincə olmaması (ya da ki, heç olmaması) ilə bağlıdır. Manatın mövqelərinin möhkəmlənməsi inflyasiyanın zəif olmasına gətirib ki, bu göstərici ilin yekununa görə 3% səviyyəsində gözlənilir.

Nə banklar, nə də AMB-nin özü uzun müddətli kreditləşdirməyə olan münasibətlərini dəyişməyiblər. AMB-nin cari kredit çantasında müddəti 1 ildən çox olan bir dənə də kredit yoxdur.

İsmayıllıda yabanı dərman bitkiləri emal ediləcək

Yaxın zamanlarda İsmayıllı rayonunda yabanı dərman bitkilərinin yığımı, becərilməsi və emalı üzrə model layihəsinin gerçəkləşdirilməsi üçün icma yaradılacaq kəndin seçimi başa çatdırılacaq. Seçim Dünya Təbiəti Mühafizə Fondunun (WWF) regional "Qafqaz ekoloji bölgəsində dərman bitki ehtiyatlarından dayanaqlı istifadənin inkişafı" layihəsinin çərçivəsində keçirilir. Bu barədə "Turan"a "WWF"nin Qafqaz ofisinin təmsilçisi Manaf Süleymanov məlumat verib.

Seçilən icmanın üzvləri assosiativ əsaslarla işləyəcək. 2003-cü ildə ona "WWF" tərəfindən dərman, həmçinin yabanı bitkilərin emalı və qablaşdırılması üçün avadanlıq alınmasında yardım ediləcək. Bu məqsəd üçün layihədə 50 min dollardan 70 minədək vəsait nəzərdə tutulub.

Gələn ildən həmçinin, ixracın təşkili üçün yabanı bitkilərin könüllü sertifikatlaşdırılması üzrə mərkəz yaradılacaq. Orda Azərbaycan fermerlərinə dünyanın əczaçılıq şirkətləri ilə iş birliyi qurmağa imkan yaradan beynəlxalq sertifikatlar veriləcək.

"Biz müharibəyə hazırıq"

SƏDDAM HÜSEYN BMT HƏRBİ EKSPERTLƏRİNİ CASUSLUQDA İTTİHAM EDİB

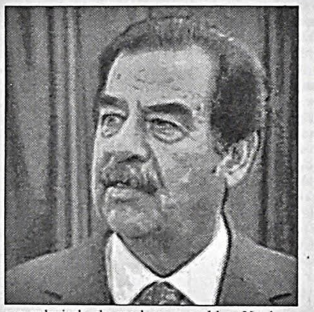

İraq lideri Səddam Hüseyn BMT Təhlükəsizlik Şurasının hərbi ekspertlər qrupunu casusluqda ittiham edib. Onun sözlərinə görə hərbi ekspertlər kütləvi qırğın silahı axtarmaq əvəzinə iraqlı alimlərin siyahısını tutur və hərbi düşərgələr barədə məlumat toplayırlar. S.Hüseyn bu bəyanatı Ordu günü münasibətilə etdiyi televiziya çıxışında verib. Xatırladaq ki, BMT TŞ-sı 2002-ci ilin noyabrın 27-dən İraqda yoxlamalar aparır və bu müddət ərzində Səddam Hüseyn ilk dəfədir ki, onlara qarşı çıxır. S.Hüseyn çıxışında növbəti dəfə İraqın ABŞ-la müharibəyə hazır olduğunu bəyan edib. **"Biz müharibəyə hazırıq".**

Böyük Britaniya xarici işlər naziri Cek Strou isə dünən "Bi-Bi-Si" agentliyinə müsahibəsində İraqa qarşı hərbi əməliyyatların qaçılmaz olduğunu bildirib. Amma bununla yanaşı C.Strounun sözlərinə görə İraq ətrafında vəziyyət hər an dəyişdiyindən bu aksiyalara ehtiyac qalmaya bilər.

Yeri gəlmişkən, İraqda fəaliyyət göstərən bir necə müəssisəni yoxlayan BMT-nin hərbi ekspertlər qrupu bu dəfə yaşayış evlərində axtarış aparmağı qərara alıb. Belə ki, ekspertlər İraqın Əl-Cədriyə rayonunda bir neçə dövlət idarələriylə bərabər yaxınlıqda yerləşən yaşayış evlərində də yoxlama aparıblar. Yoxlama zamanı ekspertlər bu rayona gediş-gəlişi qadağan ediblər. Hətta sakinlərin şəxsi əşyaları da yoxlanılıb. Məlumata görə sakinlər BMT ekspertlərinə öz narazılıqlarını bildirirlər.

"Bizim azadlığımıza məhdudiyyət qoyulmasın. Onsuz da hamımız Səddam Hüseynin tərəfindəyik",- deyə sakinlərdən biri bildirib.

Keçmiş baş nazir prezident oldu

LİTVADA PREZİDENT SEÇKİLƏRİNİN II TURU PROQNOZLARI ALT-ÜST ETDİ

Litvada keçirilən prezident seçkilərinin II turu gözlənilməz sonluqla nəticələnib. Bülletenlər hesablandıqdan sonra məlum olub ki, ölkənin keçmiş baş naziri Rolandas Paksas hazırkı prezident Valdas Adamkusu 10 faiz qabaqlayıb. Xatırladaq ki, seçkilərin I turunda üstünlük qazanan Adamkusun II turda qələbə qazancağına ölkədə kimsə şübhə etmirdi. "Bi-Bi-Si" agentliyinin məlumatına görə səsvermə zamanı Adamkus 44,6 faiz, Paksas isə 54,3 faiz səs toplayıb.

"Mən nəinki bu gün, bir ay əvvəldən də qələbə qazancağıma əmin idim. Mən bu ölkənin hansı problemlərlə üzləşdiyini və bu problemlərin həlli yollarını bilən yeganə şəxsəm", - deyə Paksas jurnalistlərlə söhbətində bildirib.

Qeyd edək ki, V.Adamkusun hakimiyyəti dövründə Litva Avropa Birliyinə və NATO-ya üzv olmaq barədə təklif alıb. Həmçinin, bu müddət ərzində Rusiya ilə əməkdaşlığı genişləndirən Litvada iqtisadiyyat əhəmiyyətli dərəcədə inkişaf edib. Elə məhz bu nailiyyətlərə görə hazırkı prezidentin məğlubiyyətə uğrayacağını proqnozlaşdıranların sayı az idi. Amma görünür, 76 yaşlı Adamkusun hətta həyatını belə təhlükə altında qoyan gənc rəqibinə qalib gəlməsi üçün bunlar yetərli olmayıb. Xatırladaq ki, Paksas seçicilərin diqqətini cəlb etmək üçün özünün idarə etdiyi vertolyotda çətin trüklər nümayiş etdirib. Seçki məntəqəsi qarşısında çıxış edərkən baş nazir, ölkənin eks-prezidenti Alqirdas Brazaukas litvalıların beynəlxalq arenada onları layiqli təmsil edə biləcək şəxsə səs verdiklərini bəyan edib. Müşahidəçilərin qənaətinə görə Paksasın hakimiyyətə gəlişi ilə Litvanın xarici siyasətində hansısa dəyişiklik gözləmək yersizdir.

Paksasın andiçmə mərasimi fevralın 26-na təyin olunub.

Musa Nazim ƏLİOĞLU

Dünyanın rəngləri

Qara rəng mənimçün qara qarğadı,
Dünyaya bəzəkdi ağ da, qara da.
Deyəsən məni də kimsə qarğayıb,
Gözlərim ağrıyır, qağa, qaradan!

Əzəldən vurğunam süd kimi ağa,
Qəmin donu qara, libası qara.
Doğulub büküllük bir parça ağa,
Tabutun geyimi, əbası qara!

Gəlinlik paltarı ağdan biçilir,
Gəlin görüm günün, ağdan ağ olsun.
Kim deyər ağ bayraq təslim üçündü?
Tapın ağ bayrağa üzün ağ olsun!

Ağ rənc barışıqda, sülhə çağırır,
Ağ rəngli göyərçin sülhün quşudu.
Ağ rəngin rəngini qara qaraldır,
Ağ köksə tuşlanır, qara qurğuşun!

Cəhənnəm qazanı doludu qırla,
Bu qazan haçandı, qırı qaynadır?
Şeytanın niyyəti, əməli qara,
Allahın yanında üzü qaradır!

Həyatın fəslimi, ağla qaralar?
İşıqlı ürəklər heç qaralmasın!
Soyuq bir kölgədi qara xəyallar,
Kaş insan qəlbini, ağ qar olmasın!

Dünyamız toyludu, dünyamız yaslı,
Bir ağ qucaqlayıb gözün qarasın.
Dünya başım altda ağappaq yastıq,
Məzarda qaralar, gözüm qarası...

Dünya tamaşadı, dünya oyundu.
Neynim ki, qara qoç, ağa qənimdi?!
Hər yerdə qarayla, ağ qol-boyundu,
Qara da mənimdi, ağ da mənimdi.

... Yollarım bağlıdı gələ bilmirəm,
Bu yollar hər zaman qaraya çalır...
Hələ ki, ürəkdən gülə bilmirəm,
Görüşmək həsrətim qarıyır, qalır!!

Hər şeyə rəng verib ərzi yaradan,
Qara ölüm bir az ləngidi oğlum!
Min məna yaşayır ağ da, qara da,
Bu rənglər dünyanın rəngidi oğlum!!!

Quş səsi oxşarmış insan səsinə

Aşağı budağa qonub oxuyur,
Üzündən, gözündən bir nisgil yağır,
Nə məndən çəkinir, nə də ki, qorxur.
Görkəmi sısqadı, duruşu fağır...

Başımın üstündə cikkildəməklə,
Görəsən nə deyir, bu körpə sərçə?
Gəl, sən yemləyim yumşaq çörəklə,
Biz salaq söhbətə, bir körpü, sərçə!

Qəflətən könlümdə balamın səsi,
Susuram bu anı yaşayım deyə.
Hər yerdə eynidi, sərçə nəğməsi,
Mən sərçə səsinə ağladım niyə?...

İstərəm balamı sıxam sinəmə,
Bu arzu , bu istək xəyaldı indi...
Quş səsi oxşarmış insan səsinə,
Bu səs elə bil ki, Xətaimindi!

Bu dünya qocadı, Xətaim naşı,
Sinəmin altına uçunma düşür.
Üzümü yandıran gözümün yaşı,
Titrəyən əlimə, ovcuma düşür...

2002

Bu səslər həyata məramla gəlib

Zənglər cürbəcürdü, zənglər müxtəlif,
Hər səsin öz hayı, öz ahəngi var...
Bu səslər həyata məramla gəlib,
Kilsədə səs yayan, kilsə zəngi var.

Qoruqçu zəng asar bağçaya, bağa,
Qorusun məhsulu qarğadan, quşdan.
Belə zəng əvəzdi, yüz qışqırığa,
Qarğalar çəkinməz, atılan daşdan...

Dərsləri arası, dərslərin sonu,
Çalınar aramsız məktəb zəngləri.
Sütül on yeddilər bitirər onu,
Yetişən son zəng də vida rəngləri...

Bu səslər qaydaya, qanuna haylar,
Məscidin azanı, məscid zəngidi.
Bu zənglər tanrının yanına qalxar,
Tanrıya duadı, məqsəd zəngidi!

...Milyonu yığanlar udqunar, durar,
Bəlkə yolu kəsən Ərəbzəngi var?
Tanrımız vaxtını nizamla qurar,
Tanrının son zəngi, əcəl zəngi var!!

2002.

Sənin ismətindi mənim ismətim

Yayına bilmərik məhkəmələrdən,
Nə üçün? - deməyə kimin haqqı var?!
Üzü ağ çıxmadıq mühakimədən,
Sən də günahkarsan, mən də günahkar -
Sənin xislətindi, mənim xislətim,
Mənim xislətimdi, sənin xislətin!

Torpaq imdad dilər, al, becər deyər,
Yağı yəhərləyər köhlən atımı.
Qanına qəltandı Laçın, Kəlbəcər,
Gözünə ağ damıb, Ağdam - el-atım -
Sənin zillətindi, mənim zillətim,
Mənim zillətimdi, sənin zillətin!

Çəkməyək kənara yaxamızı biz,
Şuşa tacımızı qarğa, sar alıb.
Qarabağ eşqiylə vursun qəlbimiz,
Vətən yaralıdı, torpaq yaralı -
Sənin qismətindi, mənim qismətim,
Mənim qismətimdi, sənin qismətin!

Qələbə arzumuz qocalır qalır,
Gözlərin şimşəyi - heyrət itdimi?
Xocalı dəhşəti açılmır qalır,
Babək yadigarı - qeyrət itdimi? -
Sənin millətindi, mənim millətim,
Mənim millətimdi, sənin millətin!

... Kişi danışmasın pulun gücündən,
Analar, bacılar mundar əldədi...
Qızlar ölüm seçdi, namus ucundan,
Qanların heykəli - Kəlbəcərdədi -
Sənin ismətindi, mənim ismətim,
Mənim ismətimdi, sənin ismətin!

2002

Hindistanda daha 11 nəfər soyuqdan ölüb

CNN agentliyinin məlumatına görə son günlər Hindistanın Uttar-Pradeş ştatında 11 nəfər soyuqdan ölüb. Bununla da ölkənin şimal rayonlarında soyuqdan ölənlərin sayı artıq 150 nəfərə çatıb. Hindistan meteorologiya idarəsinin məlumatına görə havaların belə kəskinləşməsinə səbəb Himalaydan gələn soyuq hava axınıdır.

Qazaxlar bayramlarının sayını artırırlar

Qazaxıstan parlamentinin deputatları Milad bayramının ölkədə rəsmən qeyd olunmasını təklif ediblər. Bu barədə Qazaxıstan parlamentinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatda bildirilir. Bir müddət əvvəl parlamentin aşağı palatasının deputatları Qazaxıstanın dövlət bayramları haqqında qanuna düzəlişlər hazırlayıblar. Milad bayramından savayı, ölkədə Qurban və Ramazan bayramlarının da qeyd olunması təklif edilir. Qeyd edək ki, hal-hazırda Qazaxıstanda 8 rəsmi bayram var.

Razak Kamalın bin Ladenlə əlaqələri təsdiqlənir

2002-ci ilin dekabrında 3 amerikalı həkimin qətlində şübhəli bilinən Abed Abdul Razak Kamalın evində aparılan axtarış zamanı "1 nömrəli terrorçu" Üsamə bin Ladenin səsi olan kasetlər aşkar edilib. Xatırladaq ki, həkimlər Yəmənin Cibl şəhərindəki xəstəxanada çalışıblar. Şahidlərin sözlərinə görə cinayətkar həkimlərə elə xəstəxanadaca "Kalaşnikov" avtomatı ilə qətlə yetirib. Hadisədən sonra Kamal və onun silahdaşı Əli Əl-Caral həbs olunub. Hüquq-mühafizə orqanları hər iki şəxsin bin Ladenin başçılıq etdiyi "Əl-Kaida" terrorçu təşkilatı ilə əlaqədə olduğunu ehtimal edirlər.

Fələstinin taleyi fələstinlilərsiz həll olunacaq

İsrail baş naziri Ariel Şaronun müşaviri Ranan Qissin Fələstin muxtariyyatının yaradılması ilə bağlı Londonda aparılacaq danışıqlara muxtariyyat rəsmilərinin buraxılmayacağını bəyan edib. Bundan başqa Londonda fəaliyyət göstərən 3 Fələstin təhsil ocağının bağlanacağı ehtimal olunur. Buna səbəb isə srağagün Tel-Əvivdə törədilən terror aktıdır. İsrail hökumətində təhlükəsizlik məsələlərinə məsul olan şəxslər Tel-Əvivdə törədilən partlayışlara cavab olaraq ordunun hazır vəziyyətə gətirilməsi barədə göstəriş veriblər. A.Şaron və ölkənin digər rəsmiləri fələstinli döyüşçülərə qarşı yeni hücum planını müsbət qəbul ediblər. Lakin Nazirlər Kabineti xarici işlər naziri Binyamin Netanyahunun Fələstin lideri Yasir Ərafatın ölkədən sürgün olunması barədə təklifini rədd edib.

Xatırladaq ki, srağagün Tel-Əvivdə törədilən partlayışda 23 nəfər həlak olub və 100-dən artıq adam xəsarət alıb. Onların arasında başqa ölkələrdən İsrailə işləməyə gələnlər də var.

Qeyd edək ki, ötən ilin noyabr ayından bəri Tel-Əvivdə terror aktı törədilmirdi. Partlayışa görə məsuliyyəti "HƏMAS", "İslami-cihad" və "Əl-Əks mücahidləri" qruplaşmaları öz üzərlərinə götürüblər. Fələstin rəsmisi Saib Ərəkat muxtariyyat administrasiyasının törədilən terror aktına hansısa aidiyyatı olmadığını bildirib. İsrail baş nazirinin müşaviri R.Qissin isə öz növbəsində Fələstin lideri Yasir Ərafatı radikal qruplaşmalara himayədarlıqda ittiham edib.

İraq nefti Türkiyənin də maraq dairəsindədir

"İraqın şimalında yaşayan xalqlarla türklərin etnik əlaqələrini və tarixi sənədləri nəzərə alsaq biz bu regionun böyük neft yataqlarına hüququmuz çatdığını elan edə bilərik". Bu bəyanatı dünən Türkiyə xarici işlər naziri Yasin Yakış verib. "Hürriyyət" qəzetinə müsahibəsində Yakış hazırda ABŞ-la müzakirə olunan bu məsələnin son dərəcə prinsipial olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə ABŞ tərəfindən Türkiyənin maraqlarını qəbul olunduğu və onların narahatçılığının başa düşüldüyü bildirilib.

Yeri gəlmişkən, Yakış Türkiyənin bu neft yataqlarını mənimsəmək niyyətində olmadığını və bu yataqlardan İraq xalqının xeyri üçün istifadə olunmasını arzuladığını bəyan edib.

Stüardessa ilə zarafat diplomatlara baha başa gəldi

"HADİSƏ" DUBAY AEROPORTUNDA BAŞ VERİB

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay aeroportunda iki qərbli diplomat terrorçuluq mövzusunda yersiz zarafatdan sonra təyyarədən düşürülüblər. "Əl-İttihad" qəzetinin yazdığına görə İslamabada uçan diplomatlardan biri təyyarə havaya qalxmazdan öncə stüardessaya zarafatla yol yoldaşının terrorçu olduğunu deyib. Amma stüardessa diplomatın bu zarafatını həqiqət kimi qəbul edib. Bundan sonra aeroportun təhlükəsizlik xidməti onları təyyarədən düşürüb. Diplomatlar terrorçu olmadıqlarını sübut etmək üçün bir neçə saatlarını sərf etməli olublar. Qəzet diplomatların hansı ölkənin vətəndaşları olması barədə məlumat verməyib.

Opera və Balet Teatrında ilin ilk möhtəşəm tamaşası "Karmen" olacaq

TEATRDA YENİ İLİN PREMYERALAR SİLSİLƏSİNƏ İSƏ FEVRALIN 25-də MİNKUSUN "PAXİTA" BALETİ İLƏ START VERİLƏCƏK

Akademik Opera və Balet Teatrı həmişə olduğu kimi, bu il də son vaxtlar sayı durmadan artan tamaşaçılarını rəngarəng repertuar, yeni tamaşalar, bir sözlə, sənət uğurları ilə sevindirməyi qarşısına məqsəd qoyub.

Teatrın mətbuat xidmətinin rəhbəri Şükufə Ağamirzəyevanın verdiyi məlumata görə, bu ilin ilk möhtəşəm tamaşası yanvarın 25-də olacaq. Həmin gün Opera və Balet Teatrının səhnəsində fransız bəstəkarı Jorj Bizenin "Karmen" operası oynanılacaq. Karmen partiyasını opera səhnəmizin istedadlı ifaçısı Fidan Hacıyeva ifa edəcək. Xatırladaq ki, bu gənc müğənni opera səhnəsində yaratdığı ən sevimli obrazı olan Karmenin ifasında səslənən "Habanera" kompozisiyasına klip də çəkdirib.

1997-ci ildə Hüseyn Əliyevin quruluş verdiyi bu operada Karmeni, əməkdar artist Validə Paşayevanın oynadığı ilk tamaşalar istisna olmaqla, əsasən qastrolçulara həvalə ediblər. Məsələn, son dəfə ötən ilin sonlarında Karmeni Norveçin gənc opera solisti İnqebörq Kosta ifa edib. Son illərdə isə Fidan Hacıyevanın Karmenini nəinki bakılı tamaşaçılar, hətta Türkiyə sənətsevərləri də çox bəyəniblər. Budəfəki tamaşa isə onunla əlamətdardır ki, Xoze roluna Türkiyənin opera sənətçisi Hakan Aysev dəvət olunub. Qeyd edək ki, Fidan Hacıyeva və Hakan Aysev Türkiyə səhnəsində dəfələrlə bu operada tərəf-müqabil olublar. Nəhayət, onların birgə ifasını bakılı tamaşaçılar da görə biləcəklər. Tamaşada həmçinin əməkdar artistlər Əli Əsgərov, Şahlar Quliyev və başqaları da oynayacaqlar.

Teatrın ilk premyerası fevralın 15-də nümayiş etdiriləcək. Həmin premyera L.Minkusun birpərdəli "Paxita" baletinin olacaq. Baletə xalq artisti Tamilla Şirəliyeva quruluş verib.

Ümumiyyətlə, Opera və Balet Teatrının 2003-cü ildə repertuar planında bir sıra maraqlı əsərlərin hazırlanması və təhvil verilməsi nəzərdə tutulub. Onlardan biri də görkəmli bəstəkarımız Fikrət Əmirovun 80 illik yubileyi münasibətilə hazırlanan "Nizami" baletidir. Payızda premyerasının keçirilməsi nəzərdə tutulan tamaşaya quruluş vermək üçün Rusiyadan baletmeystr Vakil Usmanov dəvət olunub. 1995-ci ildən bəri Avstriyada Avropa Balet Konservatoriyasında pedaqoq-baletmeystr kimi çalışan V.Usmanov dünyanın bir sıra teatrlarının səhnəsində çox uğurlu quruluşlar müəllifidir. İlk dəfədir ki, bizim opera və balet teatrı ilə əməkdaşlıq edən baletmeystr yanvarın 3-də tamaşanın musiqi materialı, yaradıcı heyəti, balet truppası ilə tanış olmaq üçün Bakıya gəlib. 3 gün Bakıda qalan V.Usmanov özü ilə birgə Nizaminin yaşadığı dövr, onun həyat və yaradıcılığı, şəxsiyyəti ilə bağlı bir çox materiallar toplayıb. Ş.Ağamirzəyeva-

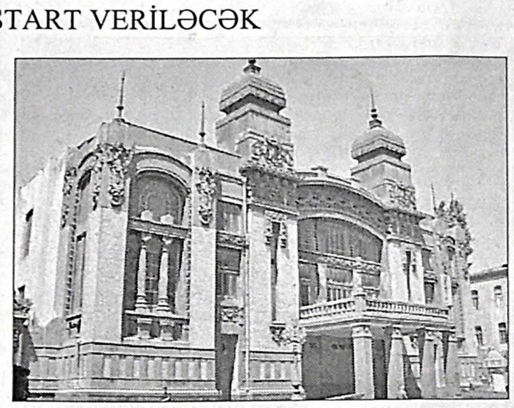

nın bildirdiyinə görə, bir-neçə aydan sonra baletmeystr tamaşanın məşqləri üçün yenidən Bakıya gələcək: **"Bu tamaşaya 90-cı illərin əvvəllərində quruluş verilib, 1-2 dəfə nümayiş olunsa da, uğursuz alındığından repertuardan çıxarılıb. Ona görə də Vakil Usmanovun quruluşu ilk quruluş hesab oluna bilər. Tamaşanın musiqi rəhbəri və dirijoru Cavanşir Cəfərov, quruluşçu rəssamı isə Tahir Tahirovdur".**

Bundan başqa, teatrda italyan bəstəkarı C.Puççininin "Bogema" operası üzərində də məşqlər gedir. Tamaşaya rejissor Cənnət Səlimova quruluş verəcək. Bu, paytaxtın müxtəlif teatrları ilə əməkdaşlıq edən Cənnət Səlimovanın opera teatrında artıq üçüncü işidir. Onun quruluşunda C.Verdinin "Traviata", R.Leonkavallonun "Paitsı" əsərləri böyük uğurla nümayiş olunur.

Opera və Balet Teatrının milli sektorunda isə tamaşaçılara Vasif Adıgözəlovun "Natəvan" operası təqdim olunacaq. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Azərbaycan və Özbəkistanın xalq artisti Firudin Səfərovdur. Tamaşada Natəvan roluna Xuraman Qasımova, Qərinə Kərimova, Xasay bəy roluna isə Azər Zeynalov təsdiq olunublar. "Natəvan"da geniş yer alan muğam məra-simlərində tamaşaçılar teatrın muğam hissəsinin aparıcı solistləri Səkinə İsmayılova, Nəzakət Teymurova, Arif Babayev, Canəli Əkbərov, Mənsum İbrahimov və başqalarının çıxışlarını dinləyəcəklər.

Opera və Balet Teatrını qarşıda yalnız yerli səhnədə premyeralar yox, həm də xarici səhnələrə qastrol səfərləri də gözləyir. Kollektivin bir qrupu mart ayında Fikrət Əmirovun 80 illik yubileyi münasibətilə Rusiyada qastrol səfərlərində olacaq. Azərbaycan və Rusiya arasında mədəni əlaqələrin inkişafına töhfə olacaq onlar martın 11-də Moskvanın Böyük Teatrının səhnəsində görkəmli bəstəkarın "Min bir gecə" baletini oynayacaqlar. Bu, son ilyarım ərzində sənətçilərimizin həmin səhnədə ikinci çıxışı olacaq. 2000-ci ilin dekabrında sənətçilərimiz orada Qara Qarayevin "Leyli və Məcnun", "Don Kixot" əsərlərini təqdim etmişdilər.

Teatrın rejissoru Hafiz Quliyev dekabrın 12-dən Türkiyənin Ankara Opera və Balet Teatrında yaradıcı ezamiyyətdədir. Rejissor bu teatrın səhnəsində dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəyovun "Arşın mal alan" operettasına quruluş verir.

VƏFA

Rüstəm İbrahimbəyov yüzseriyalı film üzərində işə başlayıb

Məşhur kinodramaturq Rüstəm İbrahimbəyov haqqında çoxdan söhbətlər gedən yeni bir film üzərində işə başlayıb. 100 seriyadan ibarət olacaq bu filmdə XX əsrin mühüm tarixi hadisələrindən bəhs ediləcək("Turan"). Çəkilişlərdə Avropa və Asiyanın bir sıra ölkələrinin kino xadimləri də yaxından iştirak edəcəklər. R.İbrahimbəyov ötən əsrin mühüm hadisələrini filmdə dolğun əks etdirmək üçün dünyanın bir çox tarixçiləri ilə sıx əlaqələr yaradıb, məsləhətləşmələr aparıb. Filmin çəkilişlərinə ilkin maliyyə vəsaiti əldə olunandan sonra başlanılacaq.

Fəxriyyə Xələfova internet vasitəsilə moda müsabiqəsi keçirəcək

Tanınmış modelyer Fəxriyyə Xələfova internet vasitəsilə gənc modelyerlərin müsabiqəsini təşkil edəcək. Sözügedən planın gerçəkləşməsi üçün ilk növbədə internetdə xüsusi səhifə açılacaq. Bu yolla, 16 yaşına qədər olan uşaqlar hazırladıqları modellərin eskizlərini Fəxriyyə Xələfovaya göndərəcəklər("Turan"). Qaliblər səsvermə yolu ilə müəyyən olunacaq. Onlara fəxri diplomlar veriləcək. Fəxriyyə Xələfova bu cür müsabiqələri hər il gerçəkləşdirmək fikrindədir.

"Mələklər" xoru repertuarı üçün yeni popuri hazırlayır

"Mələklər" uşaq xoru may ayında geniş konsert proqramı ilə çıxış edəcək. Xorun yaranmasının növbəti ildönümünə həsr olunmuş gecədə uşaqlar artıq dinləyici rəğbəti qazanmış kompozisiyalarla yanaşı, yeni musiqilərlə də öz pərəstişkarlarını sevindirəcəklər("Turan").

Mələk Vəlizadənin rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən "Mələklər"in yaxın günlərdə təqvimləri də işıq üzü görəcək. Tezliklə öz internet səhifəsini açdırmağı düşünən uşaq xoru hazırda maraqlı bir popuri üzərində işləyir.

"Şərq ulduzları"nın solo konserti olacaq

Yanvarın 12-də Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında "Şərq ulduzları" uşaq estrada qrupu solo konsert verəcək. Proqramda retro mahnılar üstünlük təşkil etdiyi üçün konsert "Retro revyu" adı ilə gerçəkləşdiriləcək("Turan"). Balaca sənətçilər öz pərəstişkarlarına bir çox sevilən mahnılar təqdim edəcəklər. Azərbaycan xalq mahnıları, bəstəkar musiqiləri ilə yanaşı "Retro revyu"da Faiq Sücəddinovun Mikayıl Müşfiqin sözlərinə yazdığı "Yenə o bağ olaydı" və Cabir Novruzun sözlərinə bəstələdiyi "Ana" adlı iki yeni mahnısı da səslənəcək.

Elza Seyidcahan "Kriminal" filminə musiqi yazıb

Rejissor Məhərrəm Bədirzadənin Azərbaycan Dövlət Televiziyasında yenicə ekranlaşdırdığı "Kriminal" filminin araya-ərsəyə gəlməsində özünəməxsus ifa tərzi və musiqisi ilə seçilən Elza Seyidcahanın da əməyi olub. O, "Kriminal"ın musiqisini yazıb("Turan").

Hazırda E.Seyidcahan yeni albom üzərində işləyir. 10 mahnıdan ibarət olacaq bu yeni diskə daxil edilən kompozisiyaların hamısının musiqisi sənətçinin özünə məxsusdur. "Rəşidə", "Lamiyə", "Zərifə", "İncimə", "Nədən oldu bu ayrılıq" və başqa bəstələr Elza Seyidcahanın yeni albomuna daxildir. Həmin diskin yanvarın sonunda musiqisevərlərin ixtiyarına verilməsi nəzərdə tutulub.

Rəssamlar İttifaqı "Gələcək rənglər" adlı sərgi təşkil edib

Yanvarın 15-də Vəcihə Səmədova adına Sərgi Salonunda gənc rəssamların əsərlərindən ibarət "Gələcək rənglər" adlı sərginin açılış mərasimi keçiriləcək. Rəssamlar İttifaqının təşəbbüsü ilə açılan bu sərgidə 50-dən çox rəssam öz əsərləri ilə iştirak edəcək.

İttifaqın katibi Ağəli İbrahimov bizimlə söhbətində "Gələcək rənglər"in yeni ilin ilk sərgisi olacağını önə çəkərək, bunu təmsil etdiyi qurumun gənclərə olan diqqət və qayğısının göstəricisi kimi qiymətləndirdi: **"Bəzən əsərlərini sevdirə bilməyən gənclər Rəssamlar İttifaqının onlara qayğı göstərməməsindən gileylənirlər. Əslində, biz imkanımız çatan qədər gənclərə yardım edir, onların ölkəmizi xaricdə təmsil etmələri üçün şərait yaradırıq. Gənclərimizin irəli çəkilməsi üçün imkan dairəsində olan hər şeyi edirik".** Sərgidə əsərləri nümayiş olunacaq gənc rəssamların səviyyə və istedadından danışan A.İbrahimov onların bir neçəsinin xarici ölkələrdə keçirilən müsabiqə və festivallarda iştirak etdiklərini bildirdi: **"Əsərləri sərgilənəcək rəssamlar yüzlərlə gənc arasında öz istedadları ilə seçilirlər. Onların içərisində olan bəzi gəncləri hətta xarici sənətsevərlər də yaxşı tanıyırlar. Bu rəssamların bir sıra əsərlərində yeni fikir və ideyalar əks olunub. Bu səbəbdən də sərginin adını "Gələcək rənglər" qoymuşuq".**

A.İbrahimov sərgidə Nizami Əhmədovun "Göylər", Tofiq Əzizovun "Yerin əksi", Namiq Məmmədovun "Unudulmaz günlər" başqa əsərlərinin xüsusilə diqqəti cəlb edəcəyinə inanır: **"Onların hər üçünün müxtəlif vaxtlarda fərdi sərgilərini keçirmişik. Özü də bu sərgilər satış məqsədi ilə keçirilib və biz həmin sərgilərə heç də tez-tez təsadüf etmədiyimiz dərəcədə güclü tamaşaçı, sənətsevər axını görmüşük".**

A.İbrahimov onu da bildirdi ki, sərgidə tamaşaçıların ən çox rəğbətini qazanan əsərin müəllifi müxtəlif ölkələrdən olan gənc rəssamların iştirakı ilə İngiltərədə açılacaq sərgidə nümayiş olunmaq hüququ qazanacaq: **"Biz seçmək imkan və ixtiyarını tamaşaçılara veririk. Sərgidə onlara təqdim olunacaq blankları doldurub nəzarətçiyə verməlidirlər. Hansı rəssamın adına həmin blanklarda daha çox rast gəlinsə, həmin adam da İngiltərədə keçiriləcək sərgiyə vəsiqə alacaq".**

NAZİLƏ

Sənət söhbəti

Cənnət Səlimova: "İnsanın qiyməti onun başqalarına verə bildiyi sevgi qədərdir"

Dəqiq yadımda deyil, bir-iki il bundan öncə Cənnət xanımın ad günü idimi, yoxsa o dövlət tərəfindən hansısa bir mükafata layiq görülmüşdümü, bax onda Azərbaycanın xalq artisti, "Şöhrət" ordenli rejissor Cənnət xanım barəsində "Bir ocaq istisi" adlı yığcam esse yazmışdım. Yazmışdım ki, qəlbən bağlandığı sənət insanı sanki bir sevgi qədər kövrəldir, riqqətə gətirir, ona coşqun bir ruh verir. Cənnət xanımı tanıyandan sonra sanki bu həqiqəti yenidən kəşf etdim. Yazmışdım ki, Cənnət xanım xeyirxahlıq timsalıdır, təpədən dırnağa duyğudur... və həqiqətən belədir. Hər dəfə onun məşqlərinə baxanda teatrın, rejissorluğun gerçəkli, qanunauyğunluqları etiva edən bir elm olduğunu duyuram. Üstəlik onun öz sənətinin hansı uca məqamında dayandığını görürəm... Cənnət xanım indiki mərtəbəyə padşah ovucundan qanadlanıb uçan bir xoşbəxtlik quşu olaraq qonmayıb, addım-addım qalxıb. Və bu addımlar kimsə sadə bir yolla yeriyirmiş kimi asan deyil. Cənnət xanım intellektual rejissordur. Bu səbəbdən onunla söhbət həmişə maraqlıdır. Müsahibimə ilk sualı verirəm...

- Siz kimsiniz, Cənnət xanım?

- Sankt-Peterburqda keçən beş illik tələbəliyim nəzərə alınmazsa bütün həyatım Bakıya bağlıdır.

- Mən bilən siz filoloqsuz...

- Hə, 1962-ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini bitirdim. Sonra isə Sankt-Peterburqa yollanıb oradakı Teatr Akademiyasında rejissorluq sənətinə yiyələndim.

1967-71-ci illərdə Rus Dram Teatrında çalışdım. On bir il öncə Kamera Teatrını yaratdım. İndi bu teatrın baş

Cənnət Səlimova yaxın qohumu, Amerikada yaşayan dünya şöhrətli dahi azərbaycanlı alim Lütfüzadə ilə

rejissoruyam. İncəsənət Universitetində dərs deyirəm, aktyor və rejissor sənəti kafedrasının professoruyam.

İlk dəfə M.F.Axundovun "Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli Şah" əsərini tamaşaya qoydum. Soruşursunuz, mən kiməm? Bütün həyatım teatrda keçib, üstə gəl otuz ildir ki, rejissor və aktyor sənətindən mühazirələr oxuyuram. Mənim həyatım budur...

- Sizcə insan ömrü hansı meyarlarla ölçülə bilər? Yalnız gördüyü işləmi?

- Sözün düzü, mənə görə insanın doğulmağı, böyüməyi, gecələr yuxuya dalmağı, səhərlər dan üzünə göz açmağı... bu sadə yaşam tərzinin özü ölçüsüz bir dəyərə, qiymətə malikdir. Heç nəyi kəşf etməsə, böyük əsərlər yaratmasa belə insan həyatının tayı bərabəri yoxdur. İnsan ev tikir, ağac əkir, övlad böyüdür... Bundan ulu bəxtiyarlıq olarmı. Bu dünyada ləyaqətlə yaşanan taleyin yazdığı vaxt qədərincə valideynlərinə daim mərhəmət, məhəbbət göstərib lap sonda onları ehtiramla torpağa tapşıran hər bir kəsi öz üstünə düşən insanlıq vəzifəsini yerinə yetirmiş saymaq olar.

- Bəs yaradıcılıq bacarığı mahiyyətcə heç nəyi dəyişmir?

- Yarada bilmək bir tanrı qismətidir, lakin yaradıcılıqla məşğul olmamağı faciə kimi qəbul etmək də düz deyil. Mənim nənəm savadsız bir qadın idi, oxumağı yazmağı bacarmırdı, amma öz övladlarını qeyri-adi bir istəklə sevirdi, onların əsil insan olaraq böyüməsi, boy atması üçün mümkün olmayanı da edirdi. Elə bu övlad sevgisinin sayəsində onun qızının evində bu gün dünyanın ən dəyərli elm adamlarından biri, dahi Lütfüzadə yetişdi. Lütfüzadənin, o cümlədən mənim nənəm olan o qadın şübhəsiz ki, dahi idi. Onun tərbiyə qaydasının əsasını övlad sevgisi təşkil edirdi. Siz elə bilməyin ki, dahilik göydən düşür. Məhəmməd Füzulini götürək. Görün neçə yüz ildir, o, əsrarəngiz poeziya ustadı olaraq qalır. Füzuli dahiyanə əsərlər müəllifidir. Bununla yanaşı Məhəmməd Füzuli valideynlərinin şah əsəridir. Məncə, insanın qiyməti onun başqalarına verə bildiyi sevgi qədərdir.

- Ötüb gedən ömrünüzü göz önünə gətirərkən təəssüflənirsiniz, kədərlənirsiniz, yoxsa fərəhlənirsiniz?

- Ümumiyyətlə bu barədə düşünmürəm. Ötən vaxt üçün kədərlənmək, onun xilfətini çəkmək, yaxud keçmişdə qalan uğurlar üçün dəlicəsinə sevinmək havayı bir əyləncədir. Kədərli, fərəhli, pis, yaxşı da olsa, olan olub, keçən keçib, o günlərə mənim, ya bir başqasının verdiyi qiymət heç nəyi dəyişmir. Ömür bir dəfə yazılan kağızdır. Yeganə yol düşünə-düşünə yazmaqdır...

- Keçmişin bu günə heç bir təsiri yoxdur yəni?

- Niyə yoxdu, var. Keçmiş yaddaşdır, təcrübədir, üstündə dünyalar duran özüldür. Yeri gəlmişkən, İtaliya aktrisası Anna Manyaminin belə bir məşhur deyimi var; "Mənim üz qırışlarımı gizlətməyə çalışmayın. Onlar mənə çox baha başa gəlib". Bu mənada bəxtiyarlığım da, kədərim də, ağrılarım, dincliyim də həmişə mənimlədir. Hamıda olduğu kimi...

- Sizcə rejissorluq allah vergisidir, yoxsa peşə?

- İnsan şüurunun özü allah vergisidir. Dünyanın obrazlı dərk edilməsi üsullarından biri olaraq rejissor sənəti də təbii bir vergi sayıla bilər. Amma bu vergi yaradıcı əməkdə əlli faiz rol oynayır. Yerdə qalan əlli faiz isə ağır, narahat, əzablı, fəqət dəli sevdalı bir əməkdir.

Mən çoxlu rejissor tanıyıram ki, onların orta bir istedadı olduğu halda inadkar bir zəhmətlə sənət zirvəsinə yüksəliblər.

Yaradıcı insanın həyatında hər dəqiqənin, hər saatın, hər günün öz yeri, öz rolu var.

Vaxtı öldürən sənətkar günaha batır. Yaradıcı adam mütaliə edərək, ən kamil rəsm, musiqi əsərlərini duyaraq, daim müşahidələr apararaq müəyyən zaman hüdudlarında öz estetik amalını yaratmalı, bənzərsiz, təkrarsız düşüncələrini ortaya qoymalıdır.

- Teatrımızın bu günkü səviyyəsi barədə fikrinizi bilmək istərdim.

- Əlbəttə, bir sual və bir savab çərçivəsində Azərbaycan teatrının çağdaş durumunu təhlil edib, nəzərdən keçirmək, qiymətləndirmək çətindir. Mən sadəcə, ürəyimcə olan bir sıra məqamları söyləyə bilərəm.

Teatrımızda açıq-aşkar hiss olunan gənclik nəfəsi, başqa sözlə, gənc yaradıcı qüvvələrin milli səhnədə öz sözünü demək cəhdi bu gün məni daha çox sevindirir. Bəli, səhnəmizdə istedadlı gənclər var. Gənclər Teatrı, Kamera Teatrı, Yuğ Teatrı, Gənc Tamaşaçılar Teatrı, İrəvan, Şuşa... teatrlarında gənclər cəsarətli axtarışlar aparırlar. Milli Teatrda da istedadlı gənclər çoxdur.

- Aktyor oyunu öz yerində, teatrın rejissor işi, dramaturgiya kimi digər atribatları da var... Bu sahədə vəziyyətimiz necədir?

- Dramaturgiya sahəsindəki durğunluğu bu sənətə az-çox bağlı olan hər kəs görür. Əslində bizdə oynanılan bir çox pyeslərin əsasını müxtəlif ədəbi nəsillərə məxsus yazıçıların nəsr əsərləri təşkil edir. Məsələn Elçin, Əkrəm Əylisli, Mövlad Süleymanlı... Vaxtilə səhnə üçün gözəl pyeslər qələmə olan Anar "Təhminə və Zaur"dan sonra dram əsəri yazmayıb. Rüstəm İbrahimbəyov yazmır... Dramaturgiyada yeni adlar demək olar ki, yoxdur.

- Sizcə yalnız klassik dramaturji mətnlər teatrın inkişafı, müasir ideyaların səhnə ifadəsi üçün yetərlidirmi?

- Əlbəttə yox! Müasir müəlliflər tərəfindən qələmə alınan, çağdaş insanın düşüncəsini, mənəvi, ictimai prosesləri əks etdirən əsərlər teatrımıza hava və su kimi gərəkdi.

- Zaman-zaman milli səhnəmizdə təcəssüm tapan unudulmaz tamaşalar barədə nə deyə bilərsiniz.

- Unudulmaz tamaşaları xatırlayıb hərəsi barədə bir-iki kəlmə desək, geniş və zəngin bir tarixçə alınar. Teatr tariximizin qızıl səhifələri barədə bilgi məncə kifayət qədərdir. Adil İsgəndərov, Mehdi Məmmədov, Tofiq Kazımov kimi güclü rejissorların işıqlı sənət qayəsi, peşəkarlığı bizim teatrlara hələ də təsir etməkdədir. Hüseynağa Atakişiyevin, Vaqif İbrahimoğlunun, Azərpaşa Nemətovun quruluş verdiyi gözəl tamaşaların bir çoxu bu gün də repertuardır.

- Mənə elə gəlir ki, bu gün bizim teatrda M.F.Axundovun, N.B.Vəzirovun, Ə.Haqverdiyevin qətiyyəti, Mirzə Cəlil doğmalığı, Cavid ruhu, Cabbarlı yanarlığı, İlyas Əfəndiyev lirizmi çatışmır. Adil İsgəndərov eşqi, Şəfiqə Məmmədova çılğınlığı, Həsənağa Turabov hökmü, Nəsibə Zeynalova, Səyavuş Aslan, Hacıbaba Bağırov kimi gülüş ustalarının təbii şirinliyi azalıb. Adlar çoxdur. Hər halda Azərbaycan teatrının yeni bir dalğaya ehtiyacı var...

- Tamaşaçı tələbi həmişə böyük olub. Amma sizin dediyiniz mədəniyyət xadimlərinin hamısı heç zaman eyni zaman içində fəaliyyət göstərməyib, bu heç mümkün də deyil. Hər sənətkarın öz zamanı var. Mən inanıram ki, Azərbaycan teatrı bundan sonra da yüz illər boyunca yeni-yeni adları, yeni-yeni sənətkarları üzə çıxaracaq. Əsas odur ki, dəyişən nəsillər mövcud ənənələri qoruyub saxlasın, inkişaf etdirib daha da irəli aparsınlar.

Siz mənə inanın bu gün bizim teatrlarda aktyor potensialı çox güclüdür. Görünür bəzən bir sənətkarın necə bir istedada, yaradıcı gücə malik olduğunu dərk etmək üçün zamana ehtiyac olur.

- Bəlkə təqsir bir az da tamaşaçıdadır ki, yaxşı tamaşanı, yaxşı aktyoru qiymətləndirməkdə ləngiyir?

- Bu da var. İndiki insanların estetik zövq mənbəyi çoxsaylıdır. Və bir sıra hallarda tamaşaçı marağını cəlb etmək uğrunda gedən mübarizə teatrın xeyrinə olmur.

- Yəqin siz estrada konsertlərini, televiziyalardakı əyləncəli proqramları, şən və hazırcavablar klublarının çıxışlarını nəzərdə tutursunuz. Yeri gəlmişkən, şən və hazırcavabların proqramları əsil teatr tamaşalarını əvəz edə bilərmi?

- Yox, yox... Əyləncəli səhnəciklər böyük səhnənin inkişafına, ölümsüz tamaşaların yaranmasına əhəmiyyətli töhvə verə bilməz.

- Axı onlara baxılır. Hamı gülür, əylənir...

- Bəs bu gülüşün, əyləncənin ömrü nə qədərdir? Yox, əzizim, teatr tamaşasının təsir gücü, tamaşaçı qəlbində qoyduğu iz əvəzedilməzdir. Teatr əyləndirmək yox, düşündürmək sənətidir. Şən və hacırcavablar klubunun hər hansı bir tamaşası Şeyx Sənan ucalığını yarada bilərmi, dinindən, irqindən asılı olmayaraq hər hansı bir insanın allah sevgisini bu qədər heyrətamiz bir qüdrətlə ifadə edə bilərmi?

- Bu da var ki, bəzən indiki tamaşaçı özünü dərinə salmadan, lap elə deyək, sizin söylədiyiniz insana sevgi, tanrıya sevgi məsələləri üstündə baş sındırmaqdansa gülmək istəyir.

- Məncə, bütün dövrlərdə insanlar ağır düşüncələrdən uzaq durmağa meyl göstəriblər. Gülmək və dincəlmək istəyiblər. Gülüş, mənəvi dinclik bəxş etmək əslində teatr ünsürləridir. Yaxşı sənətkarlar məhz bu imkandan istifadə edərək böyük sənətkarlıqla həm də düşündürən bədii lövhələr yarada biliblər. Axundovun kamediyalarını gətirin gözünüzün qabağına. Ən adi əhvalatları qələmə alaraq tamaşaçını güldürmək və düşündürmək Axundov sənətinin mahiyyətidir. Bu həm də ümumən Azərbaycan teatrının təməl prinsiplərindən biridir.

- Bir rejissor kimi siz indiyə qədərki yaradıcılığınızda ürəyiniz istəyən, sizin sənət idealını ifadə edən tamaşanı hazırlaya bilmisinizmi?

- Bakı Kamera Teatrında tamaşaya qoyduğum hər bir əsəri qəlbimin bir parçası sayıram. Düzdü Kamera Teatrının xarakterinə uyğun olaraq burada daha geniş maştablı tamaşalar hazırlamaq olmur. Əsas odur ki, təsadüfi əsər bizim səhnəyə yol tapa bilməz. Repertuarımızda M.F.Axundovun dörd komediyası, Cəlil Məmmədquluzadənin "Danabaş kəndinin əhvalatları" əsəri əsasında hazırlanmış "Məkkəyə yol" əsəri bizim teatrın estetik idealını, yaradıcılıq istiqamətini tam əks etdirir.

- Maraqlı söhbət üçün sağ olun, Cənnət xanım. Sizə sonsuz sənət uğurları diləyirik.

Vaqif BƏHMƏNLİ

Faiq Qarayev: "Demirəm ki, ruslara 100 faiz uduzacağıq"

AMMA "AZƏRREYL" İTALİYALILARLA "ÖLÜM-DİRİM" MÜBARİZƏSİNƏ ÇIXACAQ

Yeni ilin gəlişiylə əlaqədar əksər idman növlərində "nisbi sakitlik" hiss olunsa da, qadınlardan ibarət "Azərreyl" komandası bu sırada istisnalıq təşkil edir. Çempionlar liqasının qrup mərhələsinin birinci dövrəsini 2 qalibiyyət və 1 məğlubiyyətlə başa vuran xanımlarımız yeni ili elə məşq prosesində qarşılayıblar. Faiq Qarayevin yetirmələrinin gündə 6-7 saat məşq etməsini başa düşmək çətin deyil. Belə ki, sabah "Azərreyl"i rəqib meydanında "Uraloçka" ilə revanş oyunu gözləyir. Vətəni dünən tərk edən həmyerlilərimiz ruslarla oyundan 4 gün sonra Moskva-Milan reysiylə İtaliyaya - "Modena"yla matça yollanacaqlar. Komandadakı ümumi vəziyyətlə tanış olmaqdan ötrü baş məşqçi Faiq Qarayevlə görüşdük. Şübhəsiz ki, F.Qarayevin ötən il üçün ölkəmizin ən yaxşı məşqçisi sayılması da diqqətimizdən yayınmadı.

- 2002-ci ilin ən yaxşı məşqçisi tituluna layiq görüldünüz. Maraqlıdır, Faiq Qarayev üçün bundan böyük daha hansı mükafat var?

- Xatirinizdədirsə, mən bu adı hələ 4 il öncə Türkiyədə də almışam. 1998-ci ildə "Vakıfbank"la ölkə çempionluğunu və kubokunu qazanmışdıq. Elə həmin ildə də Çempionlar liqasının final oyununa çıxmışdıq. Bunları nəzərə alıb mənə ilin məşqçisi adını vermək istəyirdilər. Amma namizədlər arasında Fatih Terim, Bencamin Toşak kimi adlar olduğundan bir qədər tərəddüd edirdilər. Üstəlik türklər bu titulu Terimə vermək fikrindəydilər. Düzdür, sorğu nəticəsində opponentlərimi kifayət qədər qabaqlamışdım. Lakin sonda, necə deyərlər, bu titulun böyrünə "əcnəbi" sözü artıraraq məni "ilin ən yaxşı əcnəbi məşqçisi" seçdilər. Doğma vətənimdə ən yaxşı adına layiq görülməyimsə təbii ki, mənim üçün şərəfli haldır. Çünki mən Azərbaycanda ilk dəfədir ki, bu titula layiq görülürəm. İlin məşqçisi seçilməyimdə azərbaycanlı olmağım, vətənimə, millətimə qarşı sevgim böyük rol oynadı. Özümdə məhz bu cəhətləri birləşdirməyim Azərbaycana döndükdən cəmi 1 il sonra "Azərreyl"-in "Top-komanda" kubokunu qazanmasına səbəb oldu. Bu mükafat mənim üçün çox əzizdir. Amma təkcə öz ölkəmdə ən yaxşı seçilməklə kifayətlənmək istəmirəm. Mən qarşıma Avropa üzrə ilin ən yaxşı məşqçisi seçilmək məqsədi qoymuşam.

- 2002-ci ildə reallaşdıra bilmədiyiniz və 2003-cü ilə keçən arzularınız hansılardır?

- Ötən il biz hardasa şanssızlıqla üzləşdik. Çünki mövsümqabağı "Əczaçıbaşı"dan Qodinanı transfer etməyi planlaşdırmışdıq. Təəssüf ki, bu, baş tutmadı. Əgər "Azərreyl"də Qodina və Qorxmaz birgə oynasaydı mən 100 faiz əminliklə deyirəm ki, biz çempionlar liqasının finalına çıxardıq. Bundan başqa biz 2002-ci ildə qarşıya məqsəd qoyduğumuz maksimum nəticənin 90 faizini həyata keçirmişik. Ötən il "Azərreyl"in "Top-komanda" kubokunu qazanmasıyla yanaşı Azərbaycan yığması dünya çempionatının seçmə matçlarında da qənaətbəxş oyun göstərdi. 4 illik diskvalifikasiyadan sonra seçmə mərhələdə iştirak edən yığmamız Hollandiya, Türkiyə və Fransa komandaları ilə "ölüm qrupu"na düşməsinə baxmayaraq rəqiblərindən geri qalmırdı. Hətta seçmə oyunların son saniyəsinə qədər dünya çempionatının final mərhələsinə vəsiqə qazanmaq şansımız var idi. Sadəcə, idman xoşbəxtliyi bizdən üz döndərdi. Bilirsiz, ilboyu bütün yarışlarda uğur qazanmaq qeyri-mümkündür.

- Sizcə ölkə voleybolunun ən böyük problemi nədir?

- Hazırda, ən ağrılı yerimiz ölkədə voleybol çempionatının keçirilməməsidir. Fikir verin, son dəfə dekabrın 18-də "Uraloçka" ilə oynamışıq, növbəti dəfə isə yanvarın 8-də meydana çıxacağıq. Bu müddət ərzində biz yalnız məşq etməklə kifayətlənirik. Bir ölkədə də belə şey yoxdur.

- İnessa Qorxmazın durumu necədir?

- Qorxmazın müalicəsi hələ də davam edir. Əslində, o, türklərlə oyundan 3 gün əvvəl cərrahiyə olunmalı idi. Ancaq mən özüm bilərəkdən Qorxmazı "Əczaçıbaşı"yla görüşə saxlamışdım. Bununla biz taktiki fənd işlədirdik. Yəni komandada ucaboy oyunçu olması rəqiblərə mənfi təsir göstərirdi. Hər halda İnessa türklərlə oyunda meydana çıxmasa da bizə yardımçı oldu. İndi Qorxmazın yığmamıza üzv olmasından ötrü ruslarla danışıqlar gedir. Gələcəkdə komandaya əlavə bir voleybolçu da cəlb etsək, onda yığmanın qitə və dünya miqyaslı yarışlarda nailiyyət əldə etməsi üçün stimul yaranır. Hərdən mətbuatda yazırlar ki, Azərbaycana qıraq voleybolçu lazım deyil, yerli gənclərə üstünlük verilməlidir. Başa düşmürəm, bu gün italiyalılar, türklər milli komandaya qıraq oyunçu cəlb edə bilər, biz yox? Türkiyə yığmasında 2 legioner oynayır. Məgər çempionatında 16 komandası iştirak edən ölkədə yerli voleybolçu tapılmır?

- "Azərreyl"də 3 zədəli var. Üstəlik, "Uraloçka"ya ilk matçda uduzmuşuq. Bunlar komandaya səfəröncəsi mənfi təsir edibmi?

- Qəti. Ruslarla oyunu qalibiyyətlə başa vura bilərdik. Amma 2 kobud səhvin güdazına getdik. Bu səhvləri buraxmağım beyin yorğunluğuyla əlaqədar idi. Məncə, "Uraloçka"nın Bakıya gəlişi özü bir bayramdır. Məğlub olmağımız ikinci planda qalır. Çünki hansısa zəif kluba yox, dünyanın aparıcı komandalarından birinə uduzduq. Ruslarla qarşılaşmada qazandığımız təcrübə bizə çox kömək edəcək.

- Faiq müəllim, sonda sizə belə bir sualla müraciət etmək istərdik. Qarşıda sizi gözləyən iki səfər qarşılaşmasından minimum hansı nəticəni gözləyirsiniz?

- Ümumiyyətlə bu oyunlardan azı bir qələbə gözləyirik. Açığı, bundan artığına ümid etmək düzgün olmazdı. "Uraloçka" ilə görüş həddən artıq çətin olacaq. "Modena"yla qarşılaşmaya gəlincə, biz italiyalılarla "ölüm-dirim" mübarizəsinə çıxacağıq. Demirəm ki, ruslara 100 faiz uduzacağıq. Ola bilər, qələbə qazanaq. Ancaq istənilən halda "Modena"nı məğlub etməliyik. Əgər rusları udub, italiyalılara uduzsaq, onda növbəti mərhələyə çıxmaq işini daha da çətinləşdirəcəyik. Bəri başdan qeyd edim ki, "Əczaçıbaşı" ilə Bakıdakı oyun da gərgin keçəcək. Çünki, həm mən bir vaxtlar Türkiyədə işlədiyimdən - burda prinsip məsələsi var, həm də qrupda sonuncu yeri tutan komanda turniri tərk etdiyindən "Əczaçıbaşı" var qüvvəsiylə oynayacaq.

Besçastnı "Fənərbaxça"da

"İSTANBULLULARIN QOL PROBLEMİ HƏLL OLUNDU"

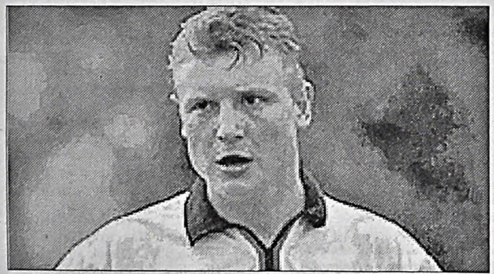

Nəhayət, "Fənərbaxça" klubu "transfer pəncərəsi"ndə ilk müqaviləyə imza atdı. Söhbət Rusiya milli komandasının və "Spartak"ın hücumçusu Vladimir Besçastnıdan gedir. İstanbullular 2 gün əvvəl Londonda rus futbolçuyla görüşərək onunla tam razılığa gəliblər. Müqavilənin müddəti açıqlansa da (2,5 il) məbləğ gizli saxlanılır. İngiltərə paytaxtında istirahət edən 29 yaşlı hücumçu "Fənər"lə razılaşması barədə fikirlərini belə bölüşüb: **"Bir neçə gün əvvəl "Fənərbaxça" rəsmilərindən Sadəttin Saranla görüşdük və o, mənə gözəl bir təklif etdi. Təklifin sərfəli olduğunu görüb mən də öz növbəmdə türklərə müsbət cavab verdim. "Spartak"la şərikli heç nəyimiz qalmayıb".** Besçastnı İstanbul klubunu qiyabi də olsa tanıdığını vurğulayıb: **"Sözsüz, hamı kimi mən də "Fənərbaxça"nı tanıyıram. Xüsusilə "Qalatasaray"la olan rəqabətindən xəbərdaram. Komandanın Orteqa kimi ulduzu var. Azarkeşlər narahat olmasın. Artıq "Fənər"in qol problemi həllini tapıb".** Türklər rus futbolçunu ən yaxın günlərdə İstanbulda görə biləcəklər.

Xatirə turnirində qalmaqal

"TURAN AIR" - "TRİBUT" MATÇI YARIMÇIQ DAYANDIRILDI

Allahverdi Səfərovun xatirəsinə həsr olunan turnirə yekun vuruldu. 8 komandanın iştirakı ilə təşkil olunan yarış Olimpiya-İdman kompleksində keçirilib. "Olimpiya sistemi" üzrə oynanılan turnirin yarımfinalında "Turan AIR" - "Tribut" cütlüyü görüşüb. Görüşün maraqlı olacağını nəzərə alan azarkeşlər gərgin oyun izləmək arzusuyla kompleksə təşrif buyurmuşdular. Amma... İnsaf naminə matçın ilk hissəsi maraqlı və baxımlı oldu. Bundan başqa birinci hissənin qolsuz bərabərliklə bitməsi ikinci hissənin nə dərəcədə gərgin keçəcəyindən xəbər verirdi. Hissənin əvvəlində Hacıbala Abdullayevin yetirmələri rəqib qapısı qarşısında bir neçə təhlükəli epizod yaratsalar da hücumlar bəhrəsiz qalırdı. Ancaq elə bu dəqiqələrdə "Turan AIR"-li müdafiəçilərin kobud səhvi Rəcəb Fərəczadənin fərqlənməsiylə nəticələndi. "Turan AIR"in baş məşqçisi Elman Ələkbərovun vəziyyətini həmin anlarda başa düşmək elə də çətin deyildi. Komandasının qeyri-qənaətbəxş oyunu və üstəlik hakimin səriştəsizliyi baş məşqçini özündən çıxarmışdı. Bunun nəticəsi olaraq E.Ələkbərov səhvləriylə fərqlənən hakim Yusif Əliyevi ara-sıra təhqirlərə "qonaq" edirdi. Y.Əliyevin növbəti səhvi isə oyunda həlledici oldu. Hakimin qərarından çaşbaş qalan "Turan AIR"lilərin hərəkətsiz qalmasından yararlanan rəqib komanda hesab arasındakı fərqi artırdı -2:0. Y.Əliyev qəribə də olsa, qolu hesaba aldı. Ələkbərov oyunçularını meydandan çıxarmaqla uduzduqlarını təsdiq etdi. Lakin baş məşqçi belə asan təslim olmaq fikrində deyildi. Belə ki, qarşılaşmadan sonra o, haqq-hesabı "çürütmək" istəyilə Yusif Əliyevlə dəhlizdə üz-üzə gəldi. Yəqin ki, orada bəzi şəxslər olmasaydı bizə əlbəyaxa döyüş səhnəsini görmək də nəsib olacaqdı.

Bəli, ölkənin aparıcı klublarından 2-sinin qarşılaşması bu sonluqda bitdi. Görəsən, Azərbaycanda futzalın yüksəlişindən dəm vuranlar bu hadisələri necə qiymətləndirəcəklər?..

Qeyd edək ki, digər yarımfinal görüşündə "Odlar Yurdu Universiteti" "Terminal"la qarşılaşıb. Heyətində olimpiya yığmasına çağırılmayan Rəşad Abdullayev və Aqşin Ömərovun da forma geydiyi "tələbə"lər oyunu 4:1 hesablı qələbə ilə başa vurublar. Elə oyunun qəhrəmanı da hettrikə imza atan Rəşad olub. Turnirin həlledici oyununda isə Hacıbala Abdullayevin rəhbərlik etdiyi "Tribut" "Odlar Yurdu Universiteti"ni minimal fərqlə (2:1) üstələyərək yarışın qalibi adını qazanıb.

FİFA azərbaycanlı hakimlərin adlarını müəyyənləşdirdi

FİFA 2003-cü il üçün qitə və dünya miqyaslı yarışlara çıxacaq azərbaycanlı hakimlərin siyahısını açıqlayıb. Cari il ölkəmizi beynəlxalq turnirlərdə baş hakim kimi Xaqani Məmmədov, Zöhrab Hacıyev və İmanxan Sultani təmsil edəcək. Onlara Munis Abdullayev, İlham Əliyev, Ramiz Əsədov, Azad Hüseynov, Ruhulla Kərimov və Eldar Nağıbəyov kömək edəcəklər. Dünyanın ən ali futbol qurumu xanımlarımızdan Venera Muradova və Səbinə Hüseynovaya üstünlük verib. Babək Quliyev, Murad Məmmədov və Azad Mütəllimov "trio"su isə futzal meydanlarında ədalət təmsilçiləri olacaqlar.

Materialları hazırladı: AQŞİN

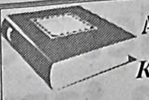
AZƏRBAYCANDA YENİLİK!
Kitab çap etdirmək istəyirsinizsə,
BİZƏ —
Peşəkarlara müraciət edin!
yığım,
dizayn,
səhifələmə
və korrektura
pulsuzdur.
"ÇİNAR-ÇAP" nəşriyyatı.
"ÇİNAR-ÇAP" mətbəəsi.
Əlaqə telefonları:
90-27-57; 93-72-55; 98-95-55;

CAZİBƏDAR GÖRÜNMƏK İSTƏYİRSİNİZSƏ

- Piy qatlarının liposaksiya üsulu ilə sorulması.
- Döşlərin böyüdülməsi və kiçildilməsi.
- Plastik əməliyyatlar (üzdə, burunda, gözdə, qulaqda, qaşlarda, üz dərisinin çəkilməsi, boyunda, qarında, ayaq və əllərdə).
- Qırışların qarşısını almaq üçün üzə platin, qızıl liflərin salınması.
- Yan və ayaqların kökəldilməsi.
- Dodaqların böyüdülməsi, əllərin cavanlaşdırılması, burun-dodaq büküşlərində qırışların əməliyyatsız müalicəsi.
- Kəsilmiş vətərlərin və sinir kötüklərinin bərpası.
- Başın dərisinə saç əkdirmə
- Ayaqlarda damar genişlənməsinin əməliyyatsız müalicəsi.
Əməliyyatları estetik cərrahiyyə sahəsində böyük təcrübəsi olan professor Camal Əzimzadə aparır.
Yüksək keyfiyyət-sərfəli qiymətl
Ünvan: Hidayətzadə 45,"Funda" tibb mərkəzi.
Tel: 40-98-66, 66-28-44, 67-55-82, Mob: (850) 210-26-30

Şollar
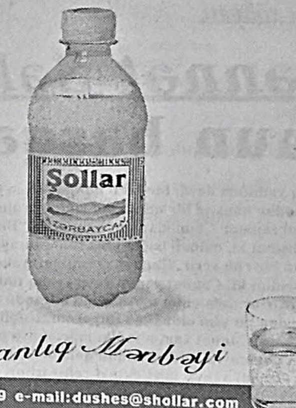

Cavanlıq Mənbəyi
tel.:90-72-29 e-mail:dushes@shollar.com

Rəşad Məcid və Yaşar Əliyev Eldəniz Quliyevə **ANASInın** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Ramiz Rövşən Eldəniz Quliyevə **ANASInın** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Nüşabə Sadıxlı, Ramiz Rövşən və Hacı Cəfərli Yasin İsgəndərova və Mirhaşım Seyidliyə əzizləri **SAFURA XANIMın** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Rəşad Məcid, Nofəl Qasımov, Tahir Hüseynov, Elxan Məmmədov, Elxan Mustafayev Nazim Abduləzimova atası **NƏSİR KİŞİnin** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Nüşabə Sadıxlı və Hacı Cəfərli Eldəniz Quliyevə **ANASInın** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Altay Əliyev Məzahir Süleymanzadəyə qardaşı **AKİFin** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

1985-ci ildə S.A.Dadaşov adına Kirovabad Baza İnşaat Texnikumu tərəfindən Təhməzov Murad Musa oğlunun adına verilmiş ZT-037596 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Euro-Asian Trading
KOMANDOR
KOMANDOR
(Kanada) Şkaf-kupe
Geniş çeşidli hərtərəfli mebel

Salonların ünvanı:
BAKI, S.Rüstəm küçəsi 7,
Tel: 92-41-63
faks-tel: 40-95-48
mob: (850) 361-95-48

ƏN UCUZ QİYMƏTLƏR
Yüksək keyfiyyət
10 il zəmanət

Qəzet 1992-ci il noyabrın 17-dən çıxır.
Baş redaktor: Rəşad Məcid
Redaktor: Yaşar Əliyev
Baş redaktor müavini: Yusif Rzayev
Redaktor müavinləri: Kamran Həsənli, Seyfəddin Hüseynli
Məsul katib: Qalib
Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün çıxır
Ünvan: 370033, Bakı, Ş.Mustafayev küçəsi-27/121
Telefon: 66-67-98, 66-93-40
Faks: 66-25-20
İnternet ünvanı: www.525ci.com
E-mail: 525@azdata.net
informasiya@525ci.com
qazet@525ci.com
Qəzet "Azərbaycan" nəşriyyatının mətbəəsində çap olunub.
Lisenziya: B-484-ABN 022684 Təsisçi: "525" şirkəti
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi.
İndeks: 0046, tiraj: 2525, sifariş: 45
Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. "TURAN", "EM-Pİ-EY", "ŞƏRQ", "TREND", "OLAYLAR", və "AZADİNFORM"un informasiyalarından istifadə olunub.
Dərc olunan reklamların mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşımır.